

8 გულუხვი პრეზიდენტი და მილიონები მომავალი ტაფიანდურისთვის

ივლიტა კასრაძე:
სანამ მოცხალი ვარ, დამეხმარეთ, სააკაშვილმა სასიკვდილოდ გამენიჭა

კოოპერატიული ბინებისთვის გამოყოფილი თანხა თბილისის მერმა გიგო უგულავამ საკუთარ პიარს 15 მოახმარა

დამადლებული მილიონიანი გზები და ჩანყოფით მოგებული 17 ტენდერები

საერთაშორისო ისტორიკოსის, ანუ ქართულ ყულაბაში "რუსული" დოკუმენტების 18 შესახებ

ყვალაზე საშიში ვირუსი — ხელის- 22 უფლაად ნოდებული უბედურება

ოპოზიციონერებისთვის ოფისის მიქირავენ პეტრე სისკარიშვილთან თანხმდება

4

ფართის მეპატრონემ საპარლამენტო უმრავლესობის ხელმძღვანელს, ნაცემოდრაობის ერთ-ერთ ლიდერს სკანდალური მესიჯი მისწერა:

«პეტ! კაკაბაძე-ჭანტურიძე რომ არის, ოპოზიციონერი, გასივრული, ის მოგება ფართის ქირაობაზე, რა ვქნა?»

საქართველო ტოტალური «ზარისტკის» მოლოდინში

2

როლანდ ჯალაღანია:

რუსეთის კეთილი ნების გარეშე აფხაზეთსა და სამხრეთს ვერც აშერიკა დაგვიბრუნებს, ვერც — ნატო და ვერც — ევროკავშირი

12

მიუნხაუზენიდან 6 ვარდისფერი სათვალის ნამსხვრევები 11

სოროსი აშერიკას ნარკოტიკების ლეგალიზაციისკენ მოუწოდებს 30

ათასგვარტა გარყვნილი ზუგდიდის საჯარო სკოლაში «ასწავლის» 10

გაგზიონაროთ**ედვარდ შვარდნაძე,**
ექს-პრეზიდენტი:

სოციალურ აფეთქებას ვერ ავცდებით! ჯერჯერობით ისევ ხალხის სულგრძელობა და მოთმინების უნარი გვშველის და ვურჩევ ხელისუფლებას, ამ სულგრძელობით ნუ ისარგებლებს.

„ასავალ-დასავალი“**გურბაზ სანიკიძე,**
„ეროვნული ფორუმის“
ერთ-ერთი ლიდერი:

ჩვენ არ ვართ სააკაშვილის ოპოზიცია, ჩვენ ვართ სააკაშვილის მტრები! სააკაშვილს შეუძლია მოგვექცეს, როგორც მტრებს და ჩვენც მოვექცევით მათ ისე, როგორც მტრებს!.. ან ჩვენ და საქართველო, ან სააკაშვილი და მისი ბანდა!

„ასავალ-დასავალი“**კახა შარტავა,**
„ეროვნული ფორუმის“
თავმჯდომარე:

2011 წლამდე აუცილებლად უნდა მივალწიოთ გამარჯვებას. თუ არ შედეგება სამოქალაქო შეთანხმება, „ეროვნული ფორუმი“ ყველა ჯგუფთან იმუშავებს, რათა საერთო-ეროვნული დაუმორჩილებლობა გამოცხადდეს.

„კვირის პალიტრა“**ზურაბ ნოლიძე,**
მოძრაობა „სამართლიანი საქართველოს“ ლიდერი:

ედვარდ სურმანიძის დაპატიმრება, ნათელია, რომ მხოლოდ ედვარდ სურმანიძეს კი არ ეხება, არამედ ეს არის ბარამიძისა და მაჭავარიანის გაფრთხილება: ჭკვიანად იყავითო! სურმანიძის დაჭერით, ცხადია, კეზერაშვილს ვერ შეაშინებ. ის, რომ სურმანიძე ამ საქმეში დამნაშავე არ არის, ჩანს საქმის მასალების ზედამხედველად გაცნობითაც.

„კვირის ქრონიკა“**თამარ თორიძე,**
ჟურნალ „ისტორიული მემკვიდრეობის“
მთავარი რედაქტორი:

თავის დროზე დიდი ხმაური მოჰყვა, მართლა თქვა თუ არა გიგითეზაძემ, რომ ინგლისური სახელმწიფო ენად უნდა გამოცხადდეს. სხვა რა არის სააკაშვილის ნათქვამი, რომ მომავალი წლიდან ვერც ერთი ახალგაზრდა მიიღებს უმაღლესი სასწავლებლის დიპლომს, თუ ინგლისურში გამოცდას არ ჩააბარებს? ეს სხვა არაფერია, თუ არა ინგლისურის სახელმწიფო ენად გამოცხადება...

„ყველა სიახლე“**დავით ოსოფრიშვილი,**
პარტია „თავისუფალი დემოკრატების“ წევრი:

საქართველოში უმწეო მდგომარეობაში მყოფი ადამიანების რიცხვმა მილიონ 800 ათასს გადააჭარბა, ანუ მოსახლეობის თეთრის ნახევარი სიდუხჭირეში ცხოვრობს. მათგან მხოლოდ მეოთხედი იღებს სახელმწიფოსგან დახმარებას, რომელიც დღეში 71 თეთრით განისაზღვრება. ხელისუფლება ინფლაციურ პროცესებს ვერ აკონტროლებს. კატასტროფულად გაიზარდა ფასები სასურსათო პროდუქტებსა და სასიცოცხლოდ აუცილებელ მედიკამენტებზე.

„სარკე“**ირაკლი ბათიაშვილი,**
„სახალხო კრების“
საინიციატივო ჯგუფის
წარმომადგენელი:

გაიმართება მასშტაბური, მშვიდობიანი აქციები, ოღონდ არა დროში გაწელილი, აღარ ვაპირებთ, გაუთავებლად უთავბოლოდ ვიდგეთ ქუჩაში, ხალხი დავალალოთ, დავამოთ და მერე პირში ჩალაგამოვლებული გავუშვათ. ეს უკვე გამოსცადა ჩვენმა მრავალტანჯულმა საზოგადოებამ, რასაც ოპოზიციის მიმართ გულგატეხილობაც მოჰყვა. ჩვენ სხვა გზით წავალთ! ჩვენი პოლიტიკური ბრძოლა ისეთი მასშტაბური და მძაფრი იქნება, სააკაშვილი იძულებული გახდება, წავიდეს.

„ყველა სიახლე“

საქართველო ბოტალური «ზარისტკის» მოლოდინში მოსკოვსა და ვაშინგტონს შორის «გადატვირთვა» სააკაშვილისთვის იბივა, რაზ გზის სივრცე — ვაშინგტონის

„ნომბერი დადგომ და ცამ იცვალა ფერი...“ მართალია, დედანში „დეკემბერია“, მაგრამ, იმედია, რომ პოლიტიკური კრიზისის მწვავე ფაზა ამდენ ხანს არ გასტანს და საზოგადოებისთვის სასურველი შედეგით დაგვირგვინდება. შეძლებს თუ არა სააკაშვილის ხელისუფლება მოსალოდნელი საფრთხის თავიდან აცილებას? ერთი შეხედვით, ყველაფერი მის წინააღმდეგ მუშაობს, „გადატვირთვა“ რუსეთსა და აშშ-ს შორის თვისობრივად ახალ სტადიაში შედის, რაც სააკაშვილისთვის კარგს მოასწავებს, ამასთანავე, საპროტესტო ელექტორატი ქვეყნის შიგნით გალიზიანების უკიდურეს სტადიაზე მივიდა და ქუჩაში გამოსასვლელად ემზადება. თუმცა ხელისუფლება, როგორც ჩანს, თვლის, რომ ამ სიტუაციისგან თავის დაღწევას ამჯერადაც უზენებლად შეძლებს.

მატრიცა-2: გადატვირთვა

საკაშვილის მომხრეებს გულწრფელად სჯერათ, რომ მათი ბელადის ინტუიციასა და პოლიტიკურ აღზრდის საზღვარი არ აქვს. ამ მხრივ, ძალზე საგულისხმოა გიორგი არველიაძის ტექსტი „ჩემი რეკლუცია“, რომელიც Azrebi.ge-ზე გამოაქვეყნა. (ვისთვის „ჩემი“, ვისთვის „სხვისი“, ვისთვის „რეკლუცია“, ვისთვის ხელისუფლების შეთანხმებული გადაცემა და ეგზალტირებული ბრბოს გამოყენება მანიპულაციური მხრის მიერ, თუმცა ზუსტი განსაზღვრებების ძიების დრო ამ შემთხვევაში არ გვაქვს). ამ ტექსტში უამრავი სახასიათო და სახალისო პასაჟი, მაგრამ მხოლოდ ერთის ციტირებით შემოვიფარგლებით; **საუბარი მნება „რეკლუციაში“ ტრიუმფირაბის“ თათბირის თამაზა, შიშირან თუ**

არა პარლამენტში, რომელსაც რატომღაც გიორგი არველიაძეც ეხსენება (ციტატა): „ვისაც „მატრიცა“ გინახავთ, გემახსოვრებათ ის ეპიზოდი, სადაც ნეო (კიანუ რივსი) იგებს, რომ სწორედ იგია რჩეული. იმ ეპიზოდში ნეო ხვდება, რომ გარემო მთლიანად მის კონტროლს ექვემდებარება და კონცენტრაციის ძალით მის ირგვლივ ყველაფერი ტალღასავით იდრეკება. მოკლედ, არ ვიცი, მიგიტყვევით თუ არა ყურადღება იმ მომენტისთვის, მაგრამ მიშა რომ აფეთქდა, ზუსტად ის ეპიზოდი წარმომიდგა თვალწინ. ვერ გეტყვით, ოთახი დაიდრეკა-თქო, მასთან მოდავეების პოზიციები კი გაცამტვერდა უმაღლესი“.

სინამდვილეში იმ ეპიზოდში, როგორც ჩანს, სხვა არაფერი მომხდარა, გარდა იმისა, რომ ორმა შედარებით მოცდილ-

მა პოლიტიკოსმა, ზურაბ შვანიძემ და ნინო გურჯა-ნაძემ, პასუხისმგებლობა პარლამენტში შიშის შექმნის ნაპირზე დატოვეს. თუმცა არველიაძის გულწრფელ-ბაში აქვს ნამდვილად ვარაუდები, რადგან იმ პროცესებში მთავარ-რისკოვან როლს ასრულებდა, შესაძლოა, მართლაც ეგონა, რომ ნამდვილ-რეკლუციაში მონაწილეობდა და სააკაშვილი ნეოს მსგავსად არანაშუ-გამირუბას სჩადიოდა. ისე, გენიალურ ფილმ „მატრიცას“ არც თუ ურიგო პაროდია მოჰყვა, სადაც კაცობრიობის ბედ-ნიერებისთვის მეტროპოლი ნეო და მისი მეგობრები საგიჟეთი-დან გამოქცეულ პაციენტებად არიან გამოყვანილი, ხოლო აგენტი სმიტი — გულისხმიერ ექიმად, რომელიც კუდში დასა-დევის და ცდილობს, გზასაცდე-ნილები ისევ სტაციონარული მექანიკის რეჟიმს დაუბ-რუნოს. როგორც ჩანს, სულ მალე გავიგებთ, ისევ მოახერ-ხებს ნეო გაქცევას თუ მას, ბო-ლოს და ბოლოს, გაკოჭავენ.

მაგრამ თავი დაეხანებოთ სააკაშვილის გარემოცვის წარ-მომადგენლების ხილვებსა და ცეცხლოვან ფანტაზიებს და

ჩრდილოატლანტიკური ალი-ანის მოახლოებულ სამიტს მივხედოთ. არც ერთი სერი-ოზული მიმოხილვით არ ელოდება იმას, რომ სააკაშვილის ხელისუფლება და მისი ამერიკელი პარტ-ნიორები, ამ სამიტზე, ისე-ვე, როგორც უახლოეს პარ-საშტეტში, საქართველო-ს ჩრდილოატლანტიკ-ურ ალიანსში გაწევრიანის თვალსაზრისით, რაიმე პროგრესის მიღწევას შეძ-ლებენ. გარღვევასა და გადა-ტვირთვას სულ სხვა, ნატო-რუსეთის თანამშრომლობის, მიმართულებით ელოდებიან და პრეზიდენტი მედვედევი ლისაბონში ნამდვილად გამორ-ჩეული სტუმარი იქნება.

ჩასაფრებული გზებში, განაპული დრაკონი

„ნატო ავღანეთის ომში რუ-სი სამხედროების მონაწილეო-ბის შესაძლებლობას განიხი-ლავს“, — წერს „Guardian“-ი. ბრიტანული გამოცემის ინ-ფორმაციით, საუბარი თავიდან ავღანეთის სამთავრობო ჯარე-ბისთვის სპეციალისტების მომზადებასა და ნატოს კონ-ტინგენტის მომარაგებაში რუ-სეთის როლის გაზრდას შეეხე-ბა. „ავღანეთში რუსული ჯა-რების დაბრუნების საკითხი არ განიხილება“, — წერს „Guardian“-ი, თუმცა ამ პუბლი-კაციის გამოქვეყნების დღეს „T“-ის კორესპონდენტმა რა-ტომლაც მოაწყო გამოკითხვა ქაბულის ქუჩებში იმის დასად-გენად, თუ რას ფიქრობენ ავღა-ნელები რუსების შესაძ-ლო დაბრუნებაზე. საყო-

მოქალაქე

უმატესობა სააკაშვილს არ ენდობა

ინტერნეტ-გამოკითხვითა 51.92% საქართველოს პრე-ზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს არ ენდობა. საინფორმაციო სააგენტო „პირველის“ მიერ ჩატარებული ინტერნეტ-გამოკითხვის ფარგლებში მოქალაქეებს უნდა ეპასუხათ კითხვისთვის, „ენდობით თუ არა პრეზიდენტ მი-ხეილ სააკაშვილს?“. დაახლოებით 1 თვის მანძილზე პროექტში მონაწილეობა 2525-მა მოქალაქემ მიიღო. მათი 31.88% პრეზიდენტ სააკაშვილს არასოდეს ენდობოდა, 20.04%-ს ოდესღაც მას ენ-დობოდა, მაგრამ ამჟამად აღარ ენდობა. ამ ორი მაჩვენებ-ლის დაჯამებით კი დადგინდა, რომ საქართველოს პრეზი-დენტს მისივე მოსახლეობის 51.92% უნდობლობას უცხა-დებს. ამასთან, 37.11% პრეზიდენტ სააკაშვილს ენდობა, 8.28% კი — ნაწილობრივ, ხოლო კითხვაზე პასუხის გაცემა 2.69%-ს გაუჭირდა.

„რუსთავი 2“ ოფოკშია დაჩაბისტრიკებული

მას შემდეგ, რაც 8 ოპოზიციურმა პარტიამ ხელისუფლე-ბასთან თანამშრომლობის სურვილი გამოხატა, ამ თანამშ-რომლობის ფარგლებში ხელისუფლებისთვის რვა კანონ-რომელიც მოიფიქრეს. ეს კანონპროექტები ოპოზიციონერ დეპუტატებს გაზეთ „რეზონანსის“ მთავარმა რედაქტორმა ლაშა ტულუშმა გააც-ნო. მისი თქმით, მინისტრები სხვადასხვა ტელევიზიაში პროგრამებს არ უნდა აფინანსებდნენ და სახელმწიფო ფუ-ლი მედიასაშუალებების პირდაპირ სპონსორობას არ უნდა ხმარებოდნენ. „რუსთავი 2“-ში 70% წილს ვინც ფლობს, ვირჯინიის კუნ-ძულეზე ოფშორულ ზონაში დარეგისტრირებული და 30% წილის მფლობელი პარტნიორი ასევე რეგისტრირებულია ოფშორულ ზონაში, ოღონდ მარშალის კუნძულებზე“, — აღ-ნიშნა ტულუშმა.

ველთაოდ ცნობილია, რომ ბრიტყული პრესა რუსეთისადმი სიმპატიებით, ავერ უკვე ორი საუკუნეა, არ გამოირჩევა და მით უფრო გასაკვირი, როდესაც მის ფურცლებზე, რეგიით ავღანელების ასეთი კომენტარები ჩნდება: „ისინი მოჰაღმადმავანის ჴუმლავებას აატივის სცემდნენ. მახსოვს, როდესაც ძალაქის პატრონიკანებას ახდენდნენ, აღაშინანებს ელახარკებოდნენ. ხალხი დღემდე სარგებლობს შენიკრისტიკით და სხვა ჴუნოვებით, რომელთაგან რუსებმა ააშინეს“.

პრიტანული მედიის სასაზელოდ უნდა ითქვას, რომ, როდესაც დახადვლების პოლიტიკურ კულფურებში რაღაც ახალი იდეა ჩნდება, ის მას დაუყოვნებლივ ეხმაურება; მათი ამერიკელი კოლეგები ამ მხრივ ნაკლებად მობოლურები არიან, როგორც 72-ტონიანი „M1ABV Breacher“-ები ყანდაგარის ვინრო ქუჩებში. ცხადია, იმისთვის, რომ დახადვლების საზოგადოებრივი აზრი შეეგუოს კრემლის ავღანეთში დაბრუნების ადრე წარმოუდგენელ იდეას, თემას ჯერ ტაუ უნდა მოეხსნას და გარკვეული საინფორმაციო ფონი შეიქმნას. თუმცა, ნებისმიერ შემთხვევაში, მსგავსი პუბლიცაციების სულ უფრო ხშირი გამოქვეყნება სიმპტომიკურია.

დასავლური პრესა, აგრეთვე, უაღრესად დადებით ტონალობაში წერდა აშშ-რუსეთის სპეცსამსახურების ერთობლივ ოპერაციაზე ავღანეთში, რომლის შედეგად ნარკომოვაჭრეებს 1 მილიარდამდე დოლარის ზარალი მიაყენეს.

ნატოს ჯარები ავღანეთში
მძიმე მდგომარეობაში, სტრ-
ატეგიულ ჩიხში იმყოფებიან,
თუმცა, ალბათ, შეცდომა იქ-
ნებოდა, დასავლეთის სურვი-
ლი — რუსეთი ავღანურ პრო-
ცესებში აქტიურად ჩართოს
— აღვიქვამთ მხოლოდ რო-
გორც მონოდება დახმარების
შესახებ. სპარაუშოვად, არ-
სამოგზს კიდევ ერთი,
გლობალური მისჯობის,
მიზან, რომელიც „დიდი
თამაშის“ კონტექსტში
უნდა განვიხილოთ. ვინაი-
დან პრიტანელები ამ თამაშში
ამერიკელებზე გაცილებით
გამომცდილები არიან (ბოლო-
ბოლო ეს ბეისბოლი არაა), გა-
საკვირი მა არის, რომ ისინი
პირველები მიხედნენ, თუ სა-
თი უბერავს ქარი.

ავლანეთში გაჩნდა კიდევ ერთი მოთამაშე, ჩუმი, ზრდილობიანი, თუმცა ძალზე ძლიერი და ცბიერი. მომავალი სამხრეთის განმავლობაში ჩინური პროექტები ავლანეთის ხედიდან სუფლებს (ვინ იქნება იმ დროისთვის, ძნელი სათქმელია) შემოსავლებს სამჯერ გაზრდის. „ჩინეთის გეოლოგიულმა ჯგუფმა“ იღილა მოიგო ტენდერი ავღანური სპილენძის მოპოვებაზე, რადგან კონკურენტებზე მითლირი დოღბით მეტი (3,4 მილიარდი) გადაიხადა; მის პროექტებში 20 ათასი ავღანელი დასაქმდება. ჩინელმა მოიგეს ტენდერი ტრანსავლანური ოპტიკური-ბოჭკოვანი ქსელის გაყვანაზე, მათ გეგმიზე ტაჯიკეთ-ავღანეთ-პაკისტანის რკინიგზის გაყვანაც შედის. აღვნიშნოთ კიდევ ერთი, შესაძლოა, მთავარი გარემოება: **ჩინალაბი, ძირითადად, ავღანეთის ჩრდილოეთით პატიშურკანე, ხოლო ეს რაგიონი ცენტრალური აზიის პნარკომპატარაბლუპის სტრატეგიულ მარაგაბითან ზედ-ნავეის ჰესაძლვბლუპას იძლვპა.**

ერთი შეხედვით, ეს აქტიუ-
რობა არც ისე საშიშია, რადგან
იმ შემთხვევაში, თუ ჩინელები
რაიმე ზედმეტ მოძრაობას გაა-
კეთებენ, მათ ობიექტებს მყის-

გაბრიცხა-2: ზურაბ ჟვანიამ და ნინო გურჯენაძემ, პასუხისმგებლობა პარლამენტში შეჭრის შესახებ ნებართვით შედეგებზე ემოციური და, პოლიტიკური თვალსაზრისით, პრინციპული, იოლად გაართვან სააკაშვილს დააკისრან

კეთავს დაესხმება „დაუდგენელი მოვლამდების ჯგუფი“ (ეს არ არის მიიწინებება ძია სემენი, თუმცა, ალბათ, გამგებმა გაიგო) და არანაირი კუნგ-ფუ არ უშველით. მაგრამ, **ჟანკ პი-რი, ჰეკინი კომპარტოლებს აფლანეთის კოუნსისტორ (მონისტორ) პარტიას და მის შეირალებულ რაზმებს; ამ პარტიამ კი გასულ თვეში მოლოდინელი განცხადება გააკეთა, რომ „ეშაადება ბრძოლისთვის როგორც უცხოელი დამპყრობლების, ისე ფუნდამენტალისტების წინააღმდეგ“ (საჭიროების შემთხვევაში იარაღი და ინსტრუქტორები მათ, საგარეოდ, და მოაკლდებიან);** **მიორა:** ჩინური კომპანები (იბრევიონებში, სადაც მუშაობენ) **საკუთარ თავზე იღებენ ვალდებულებას, ააგონ ინფრასტრუქტურის ობიექტები, სკოლები, მეჩეთები და ა.შ. რაც მოსახლეობის კეთილდამსჯელობას იწვევს. მისამამ:** ჩინელებს აქვთ საკმარისი ფინანსური რესურსი იმისთვის, რომ ანგარიზი ავლანდეს საველე მეთაურების გული მოინადირონ. მოკლედ, ჩინურ წინსვლაში აღდანიტში ყველა ასპექტი საკმაოდ გააზრებული ჩანს, თითქოს ის არა რომელიმე კომპანის სათაო ოფისში, არამედ ჩინეთის სახალხო-განმათავისუფლებელი არმიის გენერალურ მტაბში დაიგეგმა.

იმისათვის, რომ ერთი ძლიერი ევრაზიული სახელმწიფო შეარქოს, საჭიროა მეორე ძლიერი ევრაზიული სახელმწიფო. ეს აქისიზმა ჯერ კიდევ პირველ მსოფლიო ომამდე იყო ცნობილი და ანგლოამერიკული გეოპოლიტიკური თამაშის ქვაკუთხედს წარმოადგენს. **რუსეთის დასაყრდენი ავღანეთის ომის ჭაობში ყალბად ჩაფლული ნატოს კონტინგენტისთვის მხოლოდ ერთი მიზანია, რომელიც ზედამხივს ჩანს; სოლიდ მოსკოვის ბამოყენება აკიინის წინააღმდეგ, მათ შორის დაპირისპირების საღვივება სულ სხვა მასშტაბის ამოცანაა.** იმ შემთხვევაში, როდესაც ეს ორი ძალა ერთმანეთის პერსპექტივას რჩება, ისინი გარიგებას იოლად ახერხებენ, თუმცა ავღანეთში ისინი მარტონი არ იქნებიან, იქ გლობალური მოთამაშეების ერთგვარი „სამკუთხედი“ შეიქმნება.

კერძოლი ამ ტენდენციებს,
რასაკვირველია, იაზრებს და
ავლანეთში აქტიურ ჩარევას
სულაც არ აპირებს, თუმცა
შექმნილი მდგომარეობიდან
მაქსიმალური მოგების მიღე-
დასა შეეცდება. მოსკოვშია
ისევ ბაბაქინურა საუბარი
ნათოს ახალი წყრილი სე-
ნატორფონოვის ტერიტო-
რიაზე მსხვილი სამხედ-

**რო შენაერთების არგან-
ლაგებაზე** (ეს სერგეი ლავ-
როვმა ალიანსის ხელშეწყვე-
ნობას ჯერ კიდევ გასულ
წლის დეკემბერში მესთავაზა).
საუბარია შემდეგი ტიპის შენა-
ერთება: 1) ქვეითთა ბრიგა-
და, 2) საავიაციო (ან ვერტო-
რენების) პოლკი, 3) ნებისმი-
ერი საავიაციო შენაერთი, თუ
მასში 24 თვითფრინავზე ან
ვერტოფრანზე მეტია, 3) ნების-
მიერი შენაერთი, რომელშიც
41 ძირითად საბრძოლო ტანკ-
ზე ან მსუბუქი ჯავშანტექნი-
კის 155 ერთეულზე ან 90
(100მმ. და ზეითი კალიბრის)
საარტილერიო დანადგარზე
მეტია; კონტინგენტის გაზარდა
კი შესაძლებელი გახდება მხო-
ლოდ რუსეთ-ნატოს საბჭოს
ყველა წევრის თანხმობის შემ-
დეგ. თუ ნატო ამის წინადადებას
მიიღებს, ეს მისი მხრიდან უპ-
რეცედენტო დათმობა იქნება.
ცხადია, მსგავსი შინაარსის
დაკუმენტის ხელმოწერა ალი-
ანსისთვის, საინფორმაციო
თვალსაზრისით, კაპიტულა-
ციის ტოლფასია, თუმცა ნა-
ტოში რუსეთის წარმომადგენ-
ლის — დიმიტრი როგოზინის
თქმით, „ნატოს წარმომადგენ-
ლები მიანიშნებენ, რომ მოლა-
პარაკება ამ მიმართულებით
უპერსპექტივო არ არის“. შე-
საძლოა, ნატო კრემლის
მოთხოვნას, ფაქტობრივად,
დაკუმენტის ხელმოწერის გა-
რეშე დააკმაყოფილებს.

**პატრიცია-ვ:
რეგოლუცია**

ჯამში რუსეთისა და ნატოს თანამშრომლობა ავღანეთის, გლობალური რაქეტსანიჭადმდევი თავდაცვისა და ევროპაში უსაფრთხოების ახალი არქიტექტურის შექმნის მიმართულებით, ზოგადად, მხარეთა პოზიციების სწრაფი დაახლოება, საქართველოს ნატოში გაწევრების იდეას, პრაქტიკულად, უკერძოეტიკუ-ვოს ხდის; ყოველ შემთხვევაში, ამ ეტაპზე აღამიანებს, რომელიც ნატოში გაწევრე-ბის შესაძლებლობაზე ოპტი-მიზით საუბრობენ, საქარ-თველოში უყრდნელ როგორც მეზღადრეებს ან სულაც, რო-გორც ასათანის ქუჩიდან გა-მოქცეულ პაციენტებს. ამავე დროს ძველანანს კვლავინ-დებუარად უსაფრთხოების არანაირი გარანტიები არ გააჩნია და შემდგომი მდგომარეობა საბართვე-ლო სხლის უფლებებისა (ამისგან თუ არა, მომავლის-გან) ამაჰარად ულტარნატი-ული სცენარის ამოქმდე-ბას მოითხოვს.

დასავლეთში, რასაკვირველია, არსებობენ ძალები, რომელთაც „გადატვირთვის“ ტორპედირება სურთ. სააკაშ-

ვილის ხელისუფლება მათში, სავარაუდოდ, ბუნებრივ მოკავშირეებს ხელდას, რადგან „გადატვირთვა“ მისთვის იგივეა, რაც შვის სხივი — ვამპირისთვის ენ რაისის რომშია და მათ მთავარი რეცხვაენ ეკრანიზაციებზე; ის თავად მის არსს, მის არსებობას ეწინააღმდეგება. ახლა მისთვის მთავარია, როგორცე გაალოს იმ მომენტამდე, როდესაც ობამას შვეჩაქვენება და ვამპიტორნი ისევე ნეოკონები იმძლავრებენ. სინამდვილეში **ოზამას „გადატვირთვა“ სულავე პარკის „კარგისსული“ და, შესაძლოა, მოსკოვისთვის სტრატეგიულ პარსაქებიში გაცილებით მეტ საფრთხეს შეიცავს, ვიდრე ბუშისდროინდელი მარტივი კონფორმაცია;** ის გაცილებით ნატივი და რაციონალურია და აშშ-ის ბოლო დროს შემცირებულ შესაძლებლობებს ითვალისწინებს. ისე, **საპარკშილის ხელი-სუფთავისთვის ამახ არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს; ის მაღარაქონისთვის იზარქვის და, რთული გათვლების ნაცვლად, მბმნილად ინსტრუქტებით ხელმძღვანელობს.**

მომავალ თვეში, როდესაც ოპოზიციის ფართომასშტაბიან აქციებთან დაგეგმილი (თუ ამ გადაწყვეტილებას, გარემოვებათა გამო არ შეცვლიან, ამასთან დაკავშირებით კი გასულ კვირას გარკვეული ეჭვები გაჩნდა), სააკაშვილი და მისი გარემოცვა, სავარაუდოდ, მიმართავს აბსოლუტურად ყველა ხერხს, რათა ხელისუფლება შეინარჩუნოს. შეიძლება მოხდეს ყველაფერი, რაც ადრე ნარკომუდგენელი ჩანდა, არანაირი „თამაშის ნესაპის“ დავას აღებოლი, როგორც ჩანს, არ ექნება; რადგან თქვითმაღარაქნის ინისტიტუტი უფრო ძლიერია, ვიდრე ევროპული პარტნიორების რიგი ან საზოგადოებრივი აზრის გამოვლენიანების აუტორიტეტობა.

მზად არიან თუ არა ის პარტიები, რომლებიც აპირებენ ჩვენგანში ხელისუფლებას რეალურად დაუპირისპიროდნენ ყოველგვარ ლოგიკას მოკლებულ, სასტიკ დარტყმებს (ყველაზე ოდიოზური აფერციული დიქტატორების სტილში) გაუძღვებიან? თუ არა, სჯობს, ამ საქმეს თავი საერთოდ დანებობ; ხოლო, თუ მზად არიან, ალბათ, უნდა გაითვალისწინონ, რომ მეორე მხნის მათ, სავარაუდოდ, არ მიეცემათ, რადგან ნაწრუმატებელ გამოსვლებს, ძალიან დიდი ალბათობით, საქართველოს სოციალდემოკრატიულიტიკური სივრცის ტოტალური „ფანისკა“ მოჰყვება.

დიპიტრი მონიავა

მეფობის დასაწყისი

**ჭაბუა ამირეჯიბი,
მწერალი:**

საქართველოში მრავალპარტიულობის ეპოქაა, ყოველ მათგანს თითქოს საკუთარი პროგრამის განხორციელებით აქვს მიზნად დასახული ერის სათავეში მოსვლა, მაგრამ ერთ მათგანსაც კი არ აქვს ამ მიზნის მიღწევის რაიმე ნუსხა ხერხებისა, რომლის განხორციელებაც მიზნამდე მიიყვანდა რომელიმე მათგანს. ეგ არის, ადამიანი ურწმუნოდ მხოლოდღა ცხოველია და ნათლად გამოხატული ხერხების უქონლობა ხელისუფლების წყურვილის მხოლოდღა წყურვილად სტოვებს.

„ყველა სიახლე“

შალვა ნათელაშვილი,
ლეიბორისტული
პარტიის ლიდერი:

საკაპშვილი ყველაფერს აკეთებს გამიზნულად, არ არის ეგ გიჟი, ჩვენ გვაგვიფხვს და თავს იფიჭვანებს პიარისტის. რაც მისი ხელისუფლების შენარჩუნებასა და მის მდგრადობას ეხება, იქ უჭკვიანესია. მშვენივრად იცოდა, რაც მოხდებოდა ცხინვალში და მანაც გააკეთა. ახლა ის სისტემა, რაც სააკაშვილმა შექმნა ქვეყანაში, ანუ ტოტალური თვალთვალის, მოსმენების, რეპრესიების და ასე შემდეგ, ახლა ამას ნერგავს სკოლებშიც. ამაზე უარესი ჩამეკეტი იდეოლოგია ჰქონდათ ფაშისტებს, მაგრამ ბოლოს მაინც გაიხსნა და დაიშალა. ეს რეჟიმიც ახლა თავის მწვერვალზეა. სააკაშვილი ზევით ასასვლელი აღარ დარჩა, ქვევით ჩამოგორებისა და ჩამოხეთქების პერსპექტივა 120-პროცენტითაა აქვს. ახლა ეს ჩამოხეთქება როგორი იქნება, არ ვიცი. ჩვენ უნდა ვიფიქროთ, რომ არ ჩაიყოლონ ქვეყანა.

„აღრია“

**კახა შარტავა,
„ეროვნული ფორუმის“
თავმჯდომარე:**

 ძალიან მიჭირს ურთიერთობა ამ ხელისუფლების წიაღიდან გამოსულ ადამიანებთან, მიუხედავად იმისა, რომ შეიძლება ნამდვილად ჩამოყალიბდნენ სააკაშვილის ოპონენტებად. ყველაფერი, რამაც აქამდე მოგვიყვანა, თვალწინ მიდგას და ვერ ვივინყებ. ეს ის ხალხი, ვინც წლების განმავლობაში აძლიერებდა სააკაშვილის რეჟიმს.

„ყველა სიბილე“

**ეროსი კინგარიშვილი,
„ქართული პარტიის“
დამფუძნებელი:**

საკაპშვილის ვირტუალური ხედვა აღარაფერს ცვლის. ქვეყნის საგარეო პოლიტიკური კურსიც მიმას „პოზონდრივზე“ დამოკიდებული. გააჩნია, რა ფეხზე ადგება. ამჟამად ისევ რუსეთთან უპირობო დიალოგზე ალაპარაკდა. ხომ წარმოგიდგენიათ, რამდგომარეობაში არიან ქვეყნის ელჩები სხვადასხვა ქვეყანაში? სკამის შესანარჩუნებლად სააკაშვილი ყველა და ყველაფერის ჩაბარებაზე, სრულ კაპიტულაციაზე მოიწიერს ხელს.

„ყველა სიბლუე“

**სოზარ სუბარი,
„ქართული პარტიის“
დამფუძნებელი:**

რუსეთთან ურთიერთობის აწყობა ადვილი არაა, მაგრამ არა იმდენად ირაკლი ოქრუაშვილის განცხადებების გამო, არამედ იმიტომ, რომ ჩვენი შორის ომი იყო და საქართველოს ტერიტორიის ნაწილს ჩვენ ვეკარვავ კონტროლს. ყველაფრის მიუხედავად, ჩვენ მაინც უნდა ვცადოთ. რუსეთთან ურთიერთობის დალაგების გარეშე საქართველო, როგორც სახელმწიფო, ვერ შედგება, უსაფრთხოება ვერასოდეს იქნება გარანტირებული, ეკონომიკას სჭირდება რუსეთის ბაზარი...

„საზღვრე“

**ნოდარ ჯავახიშვილი,
„ეროვნული ფორუმის“
ერთ-ერთი ლიდერი:**

რას ელით ამ ხელისუფლებისგან, გამოსწორდება მიხეილ სააკაშვილი თუ გაქართველდება? ვფიქრობ, რომ სააკაშვილს ყველაზე ჯიშინი ქართველის 5 ლიტ-რა სისხლიც რომ გადაუსხა, ქართველი მაინც ვერ გახდება!

„ყველა სიახლე“

მსახიობ დიმა ჯაიანს პრძოლის ახალი გეგმა აქვს: საზოგადოება ფეხზე უნდა დადგეს და საპატივითი რეჟიმის წინააღმდეგ ბრძოლა პოლიტიკურ ძალებს თავად წარუძღვეს. დღეს ქვეყანა გადასარჩენია. ასი ათასი მონანი სისხლი საქართველოსთვის დაიცვარა. დღეს სწორედ ის დროა, როდესაც საქართველო შევლას ითხოვს და იქნებ ის სისხლიც საჭიროა ჩვენი ქვეყნისთვის. თუ ეს საჭიროება დადგება, მე ჩემს თავს და ჩემს ოცნებებს ჩემს სამშობლოს ვუძღვნი. დღეს იწყება გადამწყვეტი ბრძოლა საქართველოსთვის. მე ვერ ვეტყვი გუზაბ სანიკიძესა და კახა შარტავას, რომ ამ ბრძოლაში წინ გამიძღვოს. ამ ბრძოლაში წინ ჩვენ — სამოქალაქო საზოგადოება ნავალთ. ისინი კი ბრძოლა გზას გვიჩვენებენ», — აღნიშნა ჯაიანმა.

რომელიც ამას გაბედავს, თუ რამე უარესსაც არ უზამენ. მამ, სად ყოფილა მედია უფრო თავისუფალი?! ყოველ შემთხვევაში **მე ნამდვილად შორს ვარ იმ აზრისგან, რომ აოსტაბაჟოთ სივრცეში საპარტიოპოლიტიკური სპეციალური მითითებები...**

— ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტებს დავუბრუნდეთ, რა მდგომარეობა გვაქვს დღესდღეობით ამ კუთხით, წინ მივიწვევთ თუ უარესდება ვითარება?

— არანაირი წინ წაწევა! დღეს ამ ძველანაში, სააკაშვილისა და მისი რეჟიმის წყალობით არაფერია და არაფერი არ არის დაცული, მათ შორის ადამიანის სიცოცხლის უფლებაც. საკუთრების უფლებაზე არაფერს ვამბობ...

ჰო, მართლა, რადგან ამ თემას შეეხებოდა, აქვე ერთ საინტერესო ამბავსაც მოგიყვებით, რაზეც ჯერ საჯაროდ არ მისაუბრია. ამას წინათ ჩვენი ორგანიზაციისთვის საოფისე ფართის დაქირავებას ვაპირებდი და დავრეკე ერთ-ერთ ნომერზე, რომელიც განცხადებაში იყო მითითებული. ველაპარაკე ფართის მეპატრონეს, ვინმე დავით ცისკარიშვილს და შევთანხმდით შეხვედრაზე (ფართი, როგორც განცხადებაში ეწერა, ჭავჭავაძის გამზირზე, ჩეხეთისა და

თურქეთის საელჩოებს შორის მდებარეობს). გავთიშე თუ არა ტელეფონი, რამდენიმე წამში იმ ნომრიდან, რომელზეც იმ ვილაც ცისკარიშვილს დავუკავშირდი, მივიღე ასეთი ტექსტური შეტყობინება: **„პეტ! კაკაბაძე-ჭანტუჩია რომ არის, ოპოზიციონერი, ბასიბაული, ის მომადგა ფართის ძირაობაზე, რა მძნა?“**

თავიდან ვერ მივხვდი, ვინ მომწერა და ვინ იყო ეს ვილაც „პეტ“, რომელსაც „ესემესის“ გამოგზავნი მიმართავდა, მაგრამ შემდეგ დავინტერესდი და გავარკვიე, რომ ეს „პეტ“ ყოფილა პეტრე ცისკარიშვილი... აი, ასეთი დღეები ვართ ჩვენ დღეს, — ადამიანებს ხელისუფლების წარმომადგენელთან შეთანხმების გარეშე უშუალოდ გადამწყვეტილების მიღება, როცა საბჭოთა ხელისუფლების პირადი ძინების გაძირავენ.

— კი მაგრამ, როგორ მოხდა ეს ტექსტი თქვენს მობილურში?

— როგორც ჩანს, „ესემესის“ გაგზავნის დროს რაღაც შეეშალა და შემთხვევით ტექსტი ჩემს ნომერზე გამოუშვა. ამის შემდეგ, მე, რა თქმა უნდა, დავინტერესდი ამ ადამიანის ვინაობით და რამდენჯერმე ვცადე მასთან დაკავშირება, მაგრამ ტელეფონს არ პასუხობს. ის კი მაინც გავარკვიე, რომ პეტრე ცისკარიშვილის ნათესავი ყოფილა და, როცა ცისკარიშვილი გუბერნატორი იყო კახეთში, ერთი პერიოდი მოადგილედაც ჰყოლია.

— საბოლოოდ თქვენ მაინც ვერ იქირავებთ ის ოფისი?

— ჯერ ერთი, პეტრე ცისკარიშვილის ნებართვის გარეშე ვინ მოგვაქირავებდა და მერე კიდევ, მე არ მინდა, რაიმე კავშირში ვიყო იმ ადამიანებთან, რომელთა ყოველი ფეხის ნაბიჯი შეთანხმებულია ხელისუფლებასთან... **დარწმუნე.**

ამას წინათ ჩვენი ორგანიზაციისთვის საოფისე ფართის დაქირავებას ვაპირებდი და დავრეკე ერთ-ერთ ნომერზე, რომელიც განცხადებაში იყო მითითებული. ველაპარაკე ფართის მეპატრონეს, ვინმე დავით ცისკარიშვილს და შევთანხმდით შეხვედრაზე (ფართი, როგორც განცხადებაში ეწერა, ჭავჭავაძის გამზირზე, ჩეხეთისა და თურქეთის საელჩოებს შორის მდებარეობს). გავთიშე თუ არა ტელეფონი, რამდენიმე წამში იმ ნომრიდან, რომელზეც იმ ვილაც ცისკარიშვილს დავუკავშირდი, მივიღე ასეთი ტექსტური შეტყობინება:

«პეტ! კაკაბაძე-ჭანტუჩია რომ არის, ოპოზიციონერი, ბასიბაული, ის მომადგა ფართის ძირაობაზე, რა მძნა?»

გული ვარ, ის ფართი საერთოდ არ ეკუთვნის ვინმე დავით ცისკარიშვილს, არამედ ეკუთვნის მის მფარველ პეტრეს და ჩემთვის ისიც პარგადაა ცნობილი, თუ რა გნელი საშუალებით ტრიალებს მამ. **ოფისში, თუმცა ეს უკვე საუბრის სხვა თემაა.**

— სიმართლე გითხრათ, მოცემულ საქართველოში მოქმედი დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენელთა დამოკიდებულება ადამიანის

უფლებების დარღვევის ფაქტებისადმი. მათ საერთოდ არ მოუხდენიათ რეაგირება და თქვენ როგორ ხსნით ამას?

— სამწუხაროდ, ჩემთვისაც ბოლომდე ამოუხსნელ ამოცანად რჩება ეს ყველაფერი, მაგრამ ერთი რამ ნამდვილად ცხადია, ჩვენი დასავლელი მოკავშირეები, რომელთაც აქ, წესით, დემოკრატიის განვითარებაზე მეტად არაფერი არ უნდა აინტერესებდეთ, ძალ-ღონეს არ იშურებენ, მიხეილ სააკაშვილს ხელისუფლებაში ყოფნის ვადები რომ გაუხანგრძლივდეს. სწორედ ამიტომ უჭერენ ისინი მხარს „ნაციონალისტ“ ე.წ. რეჟიმებს და ზოგადად იმ შიდაპოლიტიკურ ქმედებებს, რომლებიც არა თუ დემოკრატიული არ არის, არამედ აბსოლუტურად ეწინააღმდეგება დემოკრატიის პრინციპებს. სამწუხაროა, მაგრამ, როგორც ჩანს, დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენელთათვის მნიშვნელოვან არაა, ახდებდა თუ არა საპარტიოპოლიტიკური ნამდვილი დემოკრატია. მთავარია, ამ ჰავადით ისეთი ხელი-სუფთა, რომელიც ზედმეტად მთავრდება, არაა. მთავარია, ამ ჰავადით ისეთი ხელი-სუფთა, რომელიც ზედმეტად მთავრდება, არაა. მთავარია, ამ ჰავადით ისეთი ხელი-სუფთა, რომელიც ზედმეტად მთავრდება, არაა.

— გამოდის, რომ უსამართლობის წინააღმდეგ ბრძოლაში დასავლეთის იმედი არ უნდა გვქონდეს. სხვა კიდევ რა გზა რჩება საზოგადოებას?

— ძალიან მარტივი გზა, — ბრძოლა და ისევ ბრძოლა! სააკაშვილს ახლა დაუსჯელობის სინდრომი აქვს. იგივე სჭირს მერაბიშვილსაც და, როგორც კი ისინი დაინახავენ, რომ საზოგადოება კიდევ უფრო უარეს მდგომარეობასაც შეეფუება, უფლებების დარღვევას მერე ნახავენ; დღეს რა ვითარებაა გვამის ძველანაში, სა-ნატარელი გაგზივნიარა. ამიტომ მე ყოველთვის საზგასმით ვამბობ, რომ ჩვენი ერთადერთი გამო-სავალი არის სოლიდარობა. ამის გარეშე არაფერი გამოვა, რადგან დაშლილ და დაქუცმაცებულ საზოგადოებას ამათი პირისხილიანი ჯალათები ადვილად მოერევიან. იმის იმედი კიდევ ნუაქვს ნუ ეძებთ, რომ ეს რაჟიმი ერთ მშვენიერ დღეს თავის-სით დაიშლება... ეს არ მოხდება, გზნებაში ასეთი რამ არ ხდება ხოლმე.

ესაუბრა
ჯაბა შვანია

გაგზივნიაროთ

ნიკა ლაშვილი,
პარლამენტის წევრი:

სასამართლოზე ჩვენების შეცვლა აღარ შეიძლება. შეგიძლია გაასაჩივრო, თუ დაადასტურო, რომ ფიზიკური ზენოლა იყო და ექსპერტიზის დასკვნა გექნება, მაგრამ ჩვენებას მაინც ვერ შეცვლი, ანუ ეს არის ინკვიზიცია სამართალში... დახვრეტა აღარ არის, თორემ დაგზივნიარებენ კიდევ, სხვა ხომ არაფერი იყო 37 წელში... ცივილიზებულიობაზე რომ ლაპარაკობენ, აღიარებითი ჩვენება არც ერთ ქვეყანაში არ ითვლება მტკიცებულებად.

„ალია“

გიორგი გუშავა,
ლეიბორისტული პარტიის
ერთ-ერთი ლიდერი:

თუ გინდა, რომ ასეთი კანონმდებლობა და ძალადობრივი კანონები არ იქნას მიღებული, მაშინ კონსტიტუციას კი არ უნდა უჭერდე მხარს, რომელიც სააკაშვილის მონარქიზაციას თუ ფადიშაჰიზაციას ემსახურება, არამედ უნდა მოაწერო ხელი მისი იმპი-მენტის დოკუმენტს, რომელიც პარლამენტში დევს და, სამწუხაროდ, ჩვენი მეგობრებისგან მის ხელმონერას ვერ ვეღირსეთ.

„ალია“

ზურაბ ნოდია, მობრძოლა „სამართლიანი საქართველოსთვის“ ლიდერი:

2011 წლის პოლიტიკურ პროცესებს ორი ფაქტორი განაპირობებს: პირველი, სოციალური — გაჭირვება, მომატებული ფასები, ის, რომ ბიზნესს, რომელიც დაკეცა ომმა და პოლიტიკურმა დაპირისპირებამ, ხელისუფლებამ არ იკმარა და თვითონ ებრძვის, მათ შორის საკუთარსაც; და მეორე, ხელი-სუფლების მოახლოებული ცვლილებების კონტურები უკვე ნაციონალური მოძრაობის შიგნით.

„სარკე“

ნათელა პაპარაშვილი,
ბადრი
პატარკაციშვილის დედა:

ეს ის „იმედი“ აღარ არის. ისე, გულდასაწყვეტია, რომ არც ერთ 31 ოქტომბერს ბადრის დაბადების დღე არ გახსენებიათ. ბოლოს და ბოლოს, ეს არხი ხომ ამ კაცმა შექმნა...

„ყველა სიახლე“

ზურა მანჯაშვილი,
მომღერალი:

ხელისუფლებაც და ოპოზიციაიც ნაგებიათა გამოტენილი, ამიტომ გასაკეთებელი ხალხმა უნდა გავაკეთოთ... ნაგავი უნდა მოეხვედროთ და გადავყაროთ. იმისთვის ხომ არ ვიბრძოლებთ, რომ ერთი ნაგავი მეორით ჩავანაცვლოთ?!

„ყველა სიახლე“

მოკლად

საკრებულო უფლებებს ასსვიანებს

თბილისის საკრებულოს ფრაქცია „დედაქალაქის“ თავმჯდომარე კობა დავითაშვილი საკრებულოს მიერ საკუთარი უფლებამოსილების მერიაზე დელეგირების ფაქტს სასამართლოში გაასაჩივრებს. საუბარია საკრებულოს 29 ოქტომბრის სხდომაზე მიღებულ იმ გადაწყვეტილებაზე, რომლის თანახმად, თბილისში ტრანსპორტით მგზავრთა გადაყვანისთვის ნებართვის გაცემის ნებს არა საკრებულო, არამედ დედაქალაქის მთავრობა დაადგენს. აღნიშნული ინიციატივა სხდომაზე მერიის სატრანსპორტო სამსახურის უფროსმა აკაკი ჯოხაძემ წარმოადგინა და მას საკრებულოს დეპუტატთა უმრავლესობამ დაუჭირა მხარი. შეგახსენებთ, დაგეგმილია სამარშუტო ხაზების რაოდენობის 118-დან 220-მდე გაზრდა, ავტობუსებისა კი — 125 ხაზიდან 95-მდე შემცირება.

ჰაბაში სააკაშვილზე საქმე აღიძრა

ადვოკატ შალვა ხაჭაბურიძის მიერ ჰაბაში გაგზავნილი 150-გვერდიანი განცხადება-სარჩელის საფუძველზე პრეზიდენტ სააკაშვილის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა. სარჩელში საქართველოს ხელისუფლების მიერ ქვეყანაში ჩადენილი კანონსაწინააღმდეგო ქმედებები დეტალურადაა ასახული. ევროპაში ყოფნისას მე ვერო-პარლამენტის წარმომადგენლებსაც შეეხბი. მათ აღნიშნული ფაქტების შესახებ ვაცნობე და განმიცხადეს, რომ იციან, ვინ არის სააკაშვილი. ახლა დადგა დრო, მათ ვანახოთ, ჩვენ ვინ ვართ და რა შეგვიძლია“, — განაცხადა ხაჭაბურიძემ ჭადრაკის სასახლეში, სადაც 29 ოქტომბერს მოძრაობა „გადართინე სიცოცხლეს“ ინიციატივით ოპოზიციური პოლიტიკური სექტორი და სამოქალაქო სექტორი სრული შემადგენლობით შეიკრიბა.

ქიქიშვილის მიხედვით

პოლიტიკაში მოღვაწეობის მრავალწლიანი გამოცდილების შემდეგ ოპოზიციის ლიდერებს ამკარა წინსვლა აქვთ და ამის უდავო დემონსტრირებაა „კონსერვატიული პარტიის“ ლიდერის — ზვიად ძიძიგურის განცხადება, უნდა გავერთიანდეთო. „ხელისუფლების წინააღმდეგ ბრძოლა გამარჯვებით მხოლოდ იმ შემთხვევაში დასრულდება, თუ პოლიტიკური ძალები გაერთიანდებიან... ხელისუფლება ისევ ძლიერია, მას შეუძლია, არჩევნებზე მილიონობით ლარი დახარჯოს და ნებისმიერი ადამიანის მიმართ რეპრესიული სქემა განახორციელოს. ამ ჩიხიდან ერთადერთი გამოსავალი ერთობაა. არსებულ პირობებში კი საქართველოს არსებობა არ უნერია“, — თქვა ძიძიგურმა და ახლა მოთმინებით ელის, როდის მივლენ ამ დასკვნამდე დანარჩენები.

იონათანიშვილი სიდაშელის წინააღმდეგ

საკრებულოს ფრაქცია „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრები „რესპუბლიკური პარტიის“ ლიდერს — თინა ხიდაშელს არაკვალიფიციურობასა და დევნილების მოტყუებაში ადანაშაულებენ. საქმე ეხება თინა ხიდაშელის განცხადებას დევნილებისთვის 28-ლარიანი დახმარების გაცემის ნების გაუქმებასთან დაკავშირებით. „ეს იყო ყოვლად უპასუხისმგებლო, არაკვალიფიციური იურისტის განცხადება, რომელიც გარკვეულ რისკებს შეიცავდა. ხიდაშელს უნდა სცოდნოდა, რომ 28-ლარიან დახმარებას დევნილებისთვის, უკვე 1 წელია, ჯანდაცვის სამინისტრო გასცემს. ლტოლვილთა სამინისტრო კი მხოლოდ დევნილთა სიას ადგენს“, — აღმთოდა კოკი იონათამიშვილი. ხიდაშელი დამშვიდებას შეეცადა, მაგრამ მთლად ეფექტურად არ გამოუვიდა.

მიუწყაუფენიად

მიხეილ სააკაშვილმა ტელეკომპანია „ბლუმბერგისთვის“ და „CNBC“-თვის მიცემულ ინტერვიუებში საქართველოს ეკონომიკურ მდგომარეობაზე, გვემებსა და საინვესტიციო გარემოზე ისაუბრა. ალბათ, მსმენელს ისეთი შთაბეჭდილება დარჩა, მილიონერი ბიზნესმენები უკვე გზაში არიან, საქართველოში ინვესტიციის ჩადება რომ მოასწრონ. თუმცა ინვესტიციები, სააკაშვილის განცხადებით, არც ახლა გვაკლია. განსაკუთრებული „წინსვლა“ თურმე ტურიზმის, სოფლის მეურნეობის, ინფრასტრუქტურის, ენერგეტიკულ და ჰიდროსადგურების მშენებლობის სექტორში გვაქვს. გავიგეთ ისიც, რომ ქვეყანაში დიდი რაოდენობით ინვესტიციები ყატარიდან შემოედინება. გარდა ამისა, მოლაპარაკებები კუვეითელ და არაბეთის გაერთიანებული საემიროების ბიზნესმენებთანაც მიმდინარეობს და რომ საქართველოში

საემიროებმა მილიარდზე მეტი ინვესტიცია უკვე განახორციელეს. საინტერესო აღმოჩნდა ოპოზიციური პარტიების წარმომადგენლების და ექსპერტების აზრი მიხეილ სააკაშვილის ამ განცხადებებთან დაკავშირებით.

თინა ხიდაშელი, რეს-პუბლიკური პარტია:

— ის, რასაც ამ ბოლო დროს სააკაშვილი საზღვარ-გარეთ სტუმრობის დროს აცხადებს, ცოტა არასერიოზული საქციელია პრეზიდენტის მხრიდან და სასაცილოა იმაზე საუბარი, რასაც რეალობასთან საერთო არაფერი აქვს. **ის ფაქტი, რომ თითქმის ინვესტიციები უმცირესობაშია, დიდი სიჭრუპია. საზოგადოებასაც იცის ამის შესახებ, ხოლო სააკაშვილსა და მის გარშემო მყოფთ, ალბათ, რეალუგის შუაგულშია და კარგული აქვთ.** ეს ისეთი რამაა, ვერ დამალავ, რაც არ უნდა მოინდომო.

ქვეყანა უკიდურესად მძიმე მდგომარეობაშია და რაც უნდა აუხვიოთ თვალი საზოგადოებას, საკუთარი ყოფიდან გამომდინარე ის მაინც ხედავს ყველაფერ ამას. ჩვენს ქვეყანაში უმუშევრობა იზრდება და ამას ხელისუფლებაც არ უარყოფს. ყველას შეუძლია სტატისტიკის დეპარტამენტის საიტზე შევიდეს და მონაცემებს გაეცნოს. მაშინ, როცა ბიუჯეტი მცირდება, ვერ ვხდებო, რას ეფუძნება სააკაშვილის განცხადებები იმასთან დაკავშირებით, რომ კრიზისი დაეძლიეთ და ქვეყანა ეკონომიკური წარმატებების მოლოდინშია. სააკაშვილს ძალიან ანუხებს, ალბათ, კორუფციის თემა,

ტელეკომპანია „პლუმბერგის“ ინტერვიუდან:

მიხეილ სააკაშვილი:

— წელს ჩვენ მთლიანობაში, დაახლოებით, 6-პროცენტთან ეკონომიკურ ზრდას ველოთ. ეს საერთაშორისო საავალუტო ფონდის პროგნოზია. გაისად ეს მაჩვენებელი უკვე 7-8 პროცენტი იქნება. თუმცა, ვფიქრობ, 2 წელიწადში კვლავ ორციფრიან ნიშნულს მივაღწევთ. რა თქმა უნდა, ეს უცხოური ინვესტიციების ხარჯზე მოხდება, რაც, განსაკუთრებით, ორი კვარტლის განმავლობაში გაიზარდა. ამიტომ ძალზე ოპტიმისტურად ვარ განწყობილი.

— ინვესტორებს საქართველოში მრავალი სფერო აინტერესებთ. რთულია იმის თქმა, რომელი სექტორი არის მათთვის ყველაზე მიმზიდველი. ინვესტიციები შემოდის ტურიზმის, სოფლის მე-

ურნეობის, ინფრასტრუქტურის, ენერგეტიკულ და ჰიდროსადგურების მშენებლობის სექტორში.

— საქართველო ლიდერია პოსტსაბჭოთა და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში ბიზნესის კეთების სიმარტივის მხრივ. მსოფლიო ბანკის მონაცემებით, ჩვენ ერთ-ერთი ლიდერი ვართ მსოფლიოშიც. წელს ამ მაჩვენებლით მსოფლიო მასშტაბით მე-11 ადგილზე

ვართ. გაისად კი, გვსურს, ათეულში მოგვხვედეთ.

— მივიღეთ კონსტიტუცია, რომელიც ევროპულ პრინციპებს ეფუძნება და დემოკრატიის განვითარებაში დაგვეხმარება. ჩვენ გვყავს მთავრობა, რომელიც საკმაოდ პოპულარულია საზოგადოებაში. კიდევ უფრო პოპულარულია ის ინსტიტუტები, რომელზეც სახელმწიფოა დაფუძნებული.

ზოგადოებაში. სააკაშვილი ამას მხოლოდ იმიტომ ამბობს, რომ თავი მოიწონოს უცხოურ წრეებში. ეს არ არის ახალი ამბავი. ავტორიტარული რეჟიმის დროს სახელმწიფოს მმართველი ყოველთვის ცდილობს, თავი მოაწიფოს, რომ ვითომ ის არის ქვეყნის ერთგული და მოამაგე დამცველი.

სინამდვილეში, სააკაშვილი ავტორიტარულ მმართველად იქცა, მითუმეტეს, რომ ის არ არის არჩეული საპარტიო, გამჭვირვალე არჩევნების შედეგად. ამას ემატება ბოლო დროს ჩატარებული IRI-ს კვლევები, რომლის მიხედვითაც „ნაციონალური მოძრაობა“ პირველია.

ეს კვლევებიც პიარისთვისაა განკუთვნილი, რომ ოპოზიციურად განწყობილ საზოგადოებაში დანერგონ სრული ნიჰილიზმი, უიმედობა და შექმნან ილუზია, რომ სულ რაღაც მოგვითმის „ნაციონალები“ იქნებიან ხელისუფლებაში. დღეს საზოგადოებაში არ არის ჩამოყალიბებული სამოქალაქო პასუხისმგებლობის საკითხი, ამიტომ არაა გამორიცხული, რომ ამგვარი სოციალური გამოკითხვებისას, რესპონდენტები პასუხობდნენ არა საკუთარ მოსაზრებებს, არამედ სრულიად საპირისპიროს, ანუ საზოგადოებაში ერთგვარი შიშის ფაქტორი მოქმედებს. ასე და ამგვარად, გამოკვლევების შედეგები არ

ასახავს ქვეყანაში არსებულ რეალურ სიტუაციას.

ჩვენთან მოისპო, მოიშალა ტოტალური კორუფცია, მაგრამ ერთი-ორად გაძლიერდა ეგრეთ წოდებული „ელიტური კორუფცია“. თუ ადრე ყველას ჰქონდა უფლება, კორუფციულ გარიგებებში შესულიყო ვინმესთან, დღეს ეს სიტუაცია რადიკალურად შეიცვალა. ჯერ გარეგანი უნდა გახდეს და მერე შეხვიდეს სახელისუფლო, „ელიტური კორუფციაში“, ანუ ეს ნიშნავს, სხვისი ბიზნესის კონტროლს, სხვის საქმეებში დაუკითხავად ჩარევას (თუნდაც პატარაკაციშვილის, გელაშვილის ბიზნესი ავიღოთ) ამის უამრავი მაგალითი არსებობს. ანუ, კორუფცია ქვედა დონეზე მოისპო, თუმცა მტკიცედ შენარჩუნდა და გაძლიერდა ზედა, სახელისუფლო დონეზე.

საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ გაკეთებულ გამჭვირვალე მოხსენებებში აღნიშნულია, რომ ბოლო სამი წლის განმავლობაში საქართველოს მდგომარეობა კორუფციული გარიგებების მხრივ მკვეთრად გაუარესდა და უკან-უკან წავიდა. მართალია, 2004 წლის შემდეგ იყო მდგომარეობის გაუმჯობესების ტენდენცია, თუმცა დღეს სააკაშვილის ფანტაზია, რომ ევროპაში ყველაზე ნაკლებად კორუმპირებული ქვეყანა ვართ, რეალობას მოკლებულია და სრული აბსურდია. ერთი სიტყვით, დღეს ქვეყანაში წარმოებული ყველა სერიოზული ბიზნესი ეგრეთ წოდებული ელიტური კორუფციის ბადეშია გახვეული.

დავით საგანელიძე, „ახალი მემარჯვენეები“:

— პრეზიდენტის ასეთი განცხადებები უკვე აღარ მიკვირს. ძნელია იმის თქმა, რომ პრეზიდენტის ტყუილებს შევეჩვიო, მაგრამ ოპოზიციამ ვარ და იმიტომაც მუდმივად ვაკრიტიკებ ხელისუფლებას. მირჩევნია, თქვან სიმართლე და იმ პრობლემებზე ისაუბრონ, რაც რეალურად

მოკლად

რას გადინდის თოვლის ბაზა?

„თუ არ უნდათ ათი წლის წინანდელ პერიოდში დაბრუნება და სურთ, ჰქონდეთ შუქი, გაზი, წყალი და გატანილი წაგავი, მომსახურების ფულიც უნდა გადაიხადონ“. მართალია, მესამე პირში, მაგრამ ასე საღად და ლოგიკურად პარლამენტის პირველი ვიცე-სპიკერი მიხეილ მაჭავარიანი აზროვნებს. მაგრამ მერე რატომღაც თოვლის ბაზუას გადასწვდა: „ამ სფეროს თოვლის ბაზუა ვერ დააფინანსებს. თოვლის ბაზუას ვერ ჩავუწეროთ, რომ ჩემი სურვილია, წაგავი გადაიღვს“. მთელი ეს ფილოსოფია მაჭავარიანის იმ საკანონმდებლო ცვლილების სისწორის დასამტკიცებლად დასაქმდა, რომლის მიხედვითაც, ვთქვათ, დასუფთავების დავალიანების გადაუხდელობისთვის გაზს, წყალს, სინათლესა და ყველაფერს ერთად გაგვითმავვენ.

ალასანია ხელისუფლებას არ მოსწონებს

„თავისუფალი დემოკრატები“ ამჯერად იმერეთში შექმნილი საგანგაშო სოციალური მდგომარეობით აღშფოთდნენ. ვიდრე იმერეთში პარტიის ოფისის გასასხენლად არ წავიდა, ალასანიას წარმოდგენაც არ ჰქონდა, რომ წყალტუბოს რაიონის სოფლებში „მთავარი პრობლემა ელექტროენერგიის ინდივიდუალური გამრციხველიანების არარსებობა იყო, რის გამოც მათ კილოვატზე 21 თეთრის გადახდა უნევთ. გარდა ამისა, ამ სოფლებში წლების მანძილზე არ აქვთ სარწყავი წყალი“. მაგრამ ახლა უკვე იცის და ისეა გაბრაზებული, ამბობს, ხელისუფლებას მოსვენებას არ მივცემთ. „მოსახლეობას ისეთი ხელისუფლება სჭირდება, რომელიც მათ პრობლემებს გულთან ახლოს მიიტანს და საქმეს გააკეთებს“, — მიხვდა ალასანია.

სინათლე ჩვენს ფანჯარაში

შს სამინისტრო ავტომანქანების საქარე მინების დაბურვასთან და უსაფრთხოების ღვედების გამოყენებასთან დაკავშირებით გარკვეულ შეზღუდვებს ანებს და თან გვამადლის, ევროპის ქვეყნებთან შედარებით ბევრად უფრო ლიბერალური სტანდარტები დადგინდება. ლიბერალური სტანდარტის თანახმად, ავტომანქანის წინა საქარე მინის დამუქება დაუშვებელია, გვერდითი მინების დაბურვა დასაშვებია მხოლოდ 40%-ით, უკანა საქარე მინის დამუქებაზე შეზღუდვები არ ვცემა. აღნიშნული წესების დარღვევის შემთხვევაში ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მძღოლები 50 ლარით დაჯარიმდებიან. ამასთან, პირველი დეკემბრიდან სავალდებულოა უსაფრთხოების ღვედის გამოყენებაც.

ახალი ჯარიმები მხორცეულებისთვის

ახალი წესის მიხედვით, იმ სუპერმარკეტების ან ბაზრების მფლობელები, რომლებშიც ხორცი სასაკლაოების მიერ გაცემულ „ფორმა 2“-ის გარეშე გაიყიდება, 1000-დან 1500-მდე ლარით დაჯარიმდებიან. ვინაიდან ამ ეტაპზე სასაკლაოები ქვეყნის ყველა რაიონში არ არის, იმ რეგიონებში, სადაც სასაკლაოები არ არის, ხორცის რეალიზაცია ვეტექიმის მიერ გაცემული იმავე „ფორმა 2“-ით არის ნებადართული, ოღონდ ამ საბუთით ხორცის რაიონის გარეთ გატანა აკრძალულია. შეგახსენებთ, რომ ამ დროისთვის საქართველოს მასშტაბით სასაკლაოები თელავში, ყარაჯალაში, ნატახტარში, მცხეთასა და ასპინძაში ფუნქციონირებს. უახლოეს მომავალში კი სასაკლაოები მცხეთაში, გარდაბანში, მარნეულსა და დასავლეთ საქართველოს სხვა რაიონებშიც გაიხსნება.

საქართველო

გზურთ, გაგზიზიაროთ თქვენი მოსაზრებები? დაგვირეკეთ: 34-32-95, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

არსებობს ქვეყანაში, ვიდრე ეცადონ, თვალე-ბი აუხვიონ საზოგადოებას და ჩათვალონ, რომ ყველა სულელია და წარმოდგენა არ აქვს რეალობაზე. როდესაც ქვეყანაში ეკონომიკურად ძალიან მძიმე სიტუაციაა, ყველა ამას ხედავს, როცა ასეთი მასშტაბურია უმუშევრობა და ინვესტიციებს, სამწუხაროდ, აღარავინ დებს ქვეყანაში (რადგან ყველა ხედავს, რომ ფუჭად გაკეთებული ინვესტიცია იქნება), ამის ფონზე კი პრეზიდენტი აკეთებს ასეთ განცხადებებს, ცოტა სასაცილოა. ერთადერთი შეიძლება რაიმე პროექტი დააფინანსონ უცხოურმა ორგანიზაციებმა. ასეთ შემთხვევაში საუბარია იმაზე, რომ გადამხდელია არა სახელმწიფო, არამედ ეს ფინანსური ინსტიტუტები.

კორუფციის დონით თურმე პირველ ადგილზე ვართ და გამოდის, რომ სხვა ქვეყნები ყველა კორუმპირებულია. ამათ სხვა ქვეყნებს შეურაცხყოფა მიაყენა. არადა, ყოველდღე ვხედავთ, სახელმწიფო მოხელეები რა კორუმპირებულები არიან. ამის ფონზე იმ ყველაფრის მოსმენა, რასაც პრეზიდენტი უცხოურ ჟურნალისტებთან საუბარში აცხადებს, უბრალოდ, სამარცხვინოა.

ჩვენი კონსტიტუციით თურმე ვენეციის კომისიაა აღფრთოვანებული. ძალიან წინ გადადგმული ნაბიჯია თურმე დემოკრატიის განვითარების თვალსაზრისით. ეს განცხადებები უცხოეთში რომ პიარს აკეთებდეს, რათა ვინმე ჩამოვიდეს ინვესტიციის ჩასადებად, და ქვეყნის კეთილდღეობისათვის კეთდებოდეს, ვიტყვოდი, რომ ხანდახან ასეთი ტყუილი გამართლებულია, მაგრამ რეალურად ეს განცხადებები იმაზეა გათვლილი, რომ ჩვენი მოსახლეობა მოატყუონ, რომლის ზოგიერთ წარმომადგენელს ჯერ კიდევ სჯერა, რომ სააკაშვილის პრეზიდენტობის პერიოდში რაიმე სასიკეთო კეთდება. დანარჩენი ნაწილი კი აღარც აქცევს ყურადღებას პრეზიდენტის ამგვარ განცხადებებს და ეს საღადაო თემაც კი გახდა.

დამურ გიორხელიძე, ექსპერტი:

— როგორც წესი, უცხოური ინვესტიცია ავსებს საკუთარ ეკონომიკურ აქტივობას, შე-

საბამისად, ინვესტორი დანტერესებულია, ჰქონდეს მტკიცე, სტაბილური გარემო იქ, სადაც არის. ისინი თავის პარტნიორებთან ერთად სამენარმეო გარემოში ანხორციელებენ იმ მიზნებს, რომლებიც სასარგებლოა ორივე მხარისთვის და საბოლოო ჯამში ეს ყოველივე აისახება კიდევ მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლებზე. თუმცა ჩემთვის ნაკლებად ცნობილია ისეთი ფაქტები, რომ მარტო უცხოური ინვესტიციებით ქვეყანა წელში გამართულიყოს და მისი ეკონომიკა აღმავლობის გზაზე დამდგარიყოს. ამისთვის საჭიროა, რომ თვითონ ქვეყნის შიგნით გარკვეული ძვრები შეიმჩნეოდეს პროგრესის თვალსაზრისით. შესაბამისად, მხოლოდ უცხოურ ინვესტიციებზე ყოფნის იმედად დარჩენა, საქართველოში ასეთი მაღალი უმუშევრობის დონის მაჩვენებლის ფონზე, ცხადია, ეფექტური გამოსავალი არ იქნება. თუმცა მაშინ, როდესაც ინვესტორი და სახელმწიფო კეთილსინდისიერად ანხორციელებენ მათზე დაკისრებულ მოვალეობებს, ამგვარი თანამშრომლობა რეალურად დოვლათის მიმცემი იქნება ქვეყნისთვის და თითოეული მოქალაქისთვის.

პრეზიდენტი კი ამბობს, რომ გვაქვს ზრდა და თან ოპტიმისტურადაც არის განწყობილი, მაგრამ ვაი თუ ინვესტორი არ შემოვიდა, სახელმწიფო რას შევბა ამ შემთხვევაში? ზოგადად, იმისათვის რომ ჩვენი ქვეყანა ამჭაობიდან ამოვიდეს, სულ მცირე, ეკონომიკური განვითარების მინიმალური ზრდის მაჩვენებელი 10-დან 12%-მდე უნდა მერყეოდეს. მაგრამ დღევანდელი მშპ ერთ სულ მოსახლეზე ძალზე დაბალია. შესაბამისად, პრეზიდენტის მიერ მოყვანილი პროცენტული მაჩვენებელი არ იქნება საკმარისი, რამდენად საგანგაშოც არ უნდა იყოს.

ჩემთვის ზუსტი მონაცემები უცნობია, თუ რომელ ადგილზე ვართ. ასევე, ცალკე მსჯელობის საგანია, ჩვენთვის დანყებული ბიზნესი რამდენად ვითარდება სამომავლოდ და ქმნის თუ არა ის საშუალო ადგილებს. ვფიქრობ, მხოლოდ ბიზნესის დანყების სიმარტივე არ აჩენს დოვლათს მოსახლეობისთვის, ქვეყნის რეალურ ეკონომიკურ ზრდას

CNBC-ის ინტერვიუდან:

მიხეილ სააკაშვილი:

— ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის მონაცემებით, ასევე სხვა მაჩვენებლებით, ევროპაში ყველაზე ნაკლებად კორუმპირებული ქვეყანა ვართ.

— ჩვენი ძირითადი სავაჭრო პარტნიორებისგან გამოვიარეთ სრულმასშტაბიანი ემბარგო ვაჭრობის თვალსაზრისით, სრულმასშტაბიანი ენერგო-ემბარგო ელექტროენერგიის ექსპორტზე. ახლა კი ჩვენ მის არათუ იმპორტს, არამედ ექსპორტს ვახორციელებთ — ამ სრულმასშტაბიანმა ემბარგომ ჩვენი ეკონომიკა დივერსიფიცირებული გახადა.

უზრუნველყოფს მხოლოდ და მხოლოდ საკუთარი მოქალაქეების მაღალი ეკონომიკური აქტივობა, რაც დღეს, სამწუხაროდ, ძალზე დაბალია.

გიორგი გუგაშვილი, ლეიბორისტული პარტია:

— რომელ ეკონომიკურ ბუმზეა საუბარი, როცა ქვეყანა გაღატაკებული და გაუბედურებულია?! ჩვენ ხომ გვაქვს სტატისტიკა იმასთან დაკავშირებით, რომ მილიონ რეალურ ათასი ადამიანი — მოსახლეობის დაახლოებით 40% უკიდურესად გაჭირვებულ მდგომარეობაში ცხოვრობს. არაფერს ვამბობ უმუშევრობაზე, სხვა საკითხებზე. რომელ ეკონომიკაზე გვაქვს საუბარი, როცა საქართველოს ეკონომიკა, როგორც ფენომენი, არ გაგვაჩნია. არსებობს რამდენიმე მონოპოლისტი კომპანია, სახელისუფლო ბიზნესი, რომლებიც ჩვენს ტყავზე აკეთებენ ფულს. თუ ვინმეს ჰგონია, ეგეთი სააკაშვილი, ბათუმში რომ გაშიშვლდა ოქტომბრის ბოლოს, ჭყუმპალაობდა და ქუჩაში დარბოდა, ჩვენს ქვეყანაში ტურისტს მოიზიდავს, ძალიან ცდება. შეიძ-

ლება ეგზოტიკის მოყვარული რამდენიმე ტურისტი ჩამოვიდეს ქვეყანაში იმ მიზნით, რომ შიშველი პრეზიდენტი ნახოს, მაგრამ არც ეს მგონია.

ასეთ გაუბედურებულ ქვეყანაზე რომ ასე ილაპარაკებ და პრეზიდენტი რომ ათას სისულელეს იბუტურებს, რა კომენტარი უნდა გავაკეთო?! საკაშვილი ჩვენ გვატყუებს, შევეჩვიეთ ამას ჩვენს და საერთაშორისო საზოგადოებაც, მაგრამ ვინ უჯერებს?! სამაგიეროდ, თვითონ ხომ ცდილობს, რომ გააბრიყოს ყველა, მაგრამ ამით წაგებული ჩვენ გარდა არავინ დარჩება. ასეთი ელიტარული კორუფცია, რაც დღესაც საქართველოში, არასდროს ყოფილა. მთავრობის პოპულარულობა კი შეიძლება უარყოფითი კრიტერიუმებითაც განისაზღვროს. მაშინ, როდესაც ის ამდენ უბედურებას დაატყებს ქვეყანას, ბუნებრივია, პოპულარულია ამ გაგებით, როგორც დიდი უბედურების მომტანი.

მოაშაადეს
ლილი მიროტაქამ
და ოთარ
დალაქიშვილმა

გაფრთხილება

ელიზბარ ჯაფელიძე,
„წარმომადგენლობითი
სახალხო კრების“
საინიციატივო ჯგუფის წევრი,
აკადემიკოსი:

წინიშურა 7 ლარი რომ გახდება, ხორცი კი — 15, იმაზე მეტყველებს, რომ ამათ ხალხის შიმშილით ამოწყვეტა აქვთ დაგეგმილი; ნორმალურ ექიმთან ერთი ვიზიტი რომ 50 ლარი ეღირება, ეს ხომ იმას ნიშნავს, რომ ამ კაციჭამიებს ქართველი ხალხის გენოციდი აქვთ დაგეგმილი?! არ იცის ეს ამერიკამ? ძალიან კარგად იცის და ამიტომაც ინახავს მუმიასავით თავის მარიონეტ სააკაშვილს!

„ასავალ-დასავალი“

თეიმურ შაშიაშვილი,
პოლიტიკური მოძრაობა
„თეთრების“ ლიდერი:

ფოტოში ხალხმა პირდაპირ მითხრა: ჩვენ ხელისუფლებისათვის მკვდრები ვართ, ჩვენთვის კი თქვენ — ოპოზიციონერები ხართ მკვდრები, იმიტომ, რომ ჩვენზე არ ფიქრობთ!

პოლიტიკოსებო, დავანებოთ თავის სკამებზე ფიქრს! ყველა სკამი დამწვარა და ჭირს წაუღია! ჩვენს წარმოდგენაში დავნვით ყველა სკამი და თანამდებობა, გადავდოთ გვერდზე ამბიციები, დავდგეთ ერთად და დავამთავროთ ეს სულთამხუთავი, ხალხის მტერი ხელისუფლება!

„ასავალ-დასავალი“

კახა კაციტაძე,
პოლიტოლოგი:

ნატოს ელიტარულ კლუბში რომ მიგიღონ, ნორმალურად უნდა იქცეოდე, ცხვირს ხელით არ უნდა იწმენდე და ცივილიზებულ სამყაროში შენი გამოჩენა მოკს არ უნდა იწვევდეს!

ეს ხელისუფლება არის უნიგნური, უინტელექტო არსებების ჯგრო, რომელსაც მთელ მსოფლიოში სერიოზულად, სამწუხაროდ, მხოლოდ ქართველები აღვიქვამთ!

„ასავალ-დასავალი“

გიორგი გუგაშვილი,
ლეიბორისტული პარტიის
ერთ-ერთი ლიდერი:

გამოვაცხადოთ საგადასახადო ბიკოტი. ეს არის მიღებული ფორმის პროტესტი, ასეთი რამ გამოიყენა განილს გადასახადი, რამაც გამოიწვია უდიდესი და უძლიერესი მიტროპოლისი, ინგლისის გასვლა ინდოეთიდან. მე და ჩემი თანამებრძოლები მზად ვართ, საკუთარი ოჯახის წევრები დავტოვოთ შუქის გარეშე, თუ პროტესტის ეს ფორმა მართლაც შედეგაა.

„კვირის ქრონიკა“

შალვა ხაჭაპურიძე,
ადვოკატი:

გარწმუნებთ, სააკაშვილი აუცილებლად ამოყოფს თავს ჰააგის ციხეში! იგი ჰააგის სასამართლოს წინაშე წარსდგება როგორც სამხედრო დამნაშავე და შესაბამის სასჯელს მიიღებს! სააკაშვილს ეს არაფრის დიდებით არ ასცდება!

„ასავალ-დასავალი“

ზვიად ძიძიგური,
კონსერვატიული
პარტიის ლიდერი:

პრეზიდენტის სტანდარტი ასეთია: თანამდებობაზე დანიშნულმა პირმა არ უნდა იცოდეს სიტყვის და ხელის შებრუნება. უნდა იტანდეს პანდურის ამორტყმასა და მობილურის სროლას. არ უნდა იყოს სპეციალისტი იმ საქმის, რომლის შესრულებაც ევალება. სასურველია იყოს ქალი, რომელიც ღამის ბარებში ცეკვავს...

„კვირის პალიტრა“

გიორგი გაჩაჩილაძე,
მწვანეთა პარტიის
თავმჯდომარე:

მიხეილ სააკაშვილი არის თანამედროვე ენვერ ხოჯა, რომელიც ქვეყანას სრული იზოლაციისკენ მიჰყავს და ხალხს ფსიქოლოგიურად ატერორებს!

„ასავალ-დასავალი“

ჩინელები მოდინ

ქართულ საბანკო სექტორში, შესაძლოა, ჩინეთის უმცირესი ბანკი შემოვიდეს. ჩინეთის განვითარების ბანკის დელეგაცია საქართველოში უახლოს ხანებში ჩამოვა და ქვეყნის ეკონომიკურ მდგომარეობას ადგილზე გაეცნობა. გამორიცხული არ არის, ბანკმა თბილისში თავისი წარმომადგენლობაც გახსნას. ჩინეთის განვითარების ბანკი ერთადერთია ჩინეთში, რომლის მმართველიც ამავე დროს მინისტრთა კაბინეტის წევრიცაა. ბანკი მოგების მიხედვით ქვეყანაში პირველია, ხოლო აზიაში — მეორე და ორიენტირებულია ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსებაზე. არ არის გამორიცხული, ჩინეთის განვითარების ბანკმა თავის არეალში რამდენიმე ქართული ბანკიც მოაქციოს.

ოპოზიციას თანახმაა და ოპოზიციას

საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესების მიზნით, რვა ოპოზიციური პარტია პარლამენტის თავმჯდომარეს, დავით ბაქრაძეს ხელისუფლებასთან მოლაპარაკების დანყების თაობაზე მოლაპარაკების ფორმატის უმოკლეს ვადებში შემუშავებას სთავაზობს. ოპოზიცია ხაზს უსვამს ამ პროცესში საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობის აუცილებლობას. აღნიშნულთან დაკავშირებით, მათ სპეციალური განცხადება გაავრცელეს. თავის მხრივ, პარლამენტის თავმჯდომარემ დავით ბაქრაძემ საარჩევნო საკითხებზე პოლიტიკურ პარტიებთან კონსულტაციების გამართვისთვის მზაობა გამოხატა. ამ პროცესში მონაწილეობისთვის მზადყოფნა დადასტურეს საპარლამენტო პარტიებმაც.

ბიუჯეტს მიღვა დაჩინილი მოხუხები

ლეიბორისტული პარტიის აღმასრულებელი მდივანი პაატა ჯიბლაძე 2011 წლის ბიუჯეტს აპროტესტებს. მისი თქმით, ბიუჯეტში ხანდაზმული ადამიანების მკურნალობისთვის თანხები არ არის გათვალისწინებული. „სააკაშვილი და მისი ხელისუფლება სასიკვდილოდ სწირავს ქვეყნის 60 წელს გადაცილებულ 800 ათას ადამიანს. ჩვენ მოვითხოვთ, 2011 წლის ბიუჯეტში ჩაიდოს ამ კატეგორიის მოქალაქეებისთვის მკურნალობის თანხები“, — განაცხადა პაატა ჯიბლაძემ და ხელისუფლებას მოუწოდა, შეიმუშაოს კონცეფცია, რომელიც სახელმწიფო კონტროლქვეშ მყოფ სადაზღვევო კომპანიებს 60 წელს გადაცილებულ ადამიანთა სამედიცინო დახმარებას დაავალდებულებს.

სოფო გელაშვიდი

„პარ სოციალურად დაუცველი, ვცხოვრობ
შვიდურეს გაჭირვებაში. არაყინ მცხმარება,
ხელისუფლებამ კი სსსიპდოლოდ გამყინრა...
გთხოვთ, მომადვიოთ ყურადღება და
შეძლებსდაგვარად დამცხმაროთ, —

ასეთი შემზარავი შინაარსის წერილი მიიღო გასულ კვირას არასამთავრობო ორგანიზაცია მოძრაობა „7 ნოემბრის“ ოფისმა ვაშლოვანის ქუჩის №3-ში მცხოვრები 63 წლის ივლიტა კასრაძისგან. ამის შესახებ „მოძრაობა 7 ნოემბრის“ ერთ-ერთმა წევრმა ირაკლი ბერიამამ მცნობა და გაჭირვებაში მყოფ ქალბატონს შინ ვეწვიე.

— ქალბატონო ივლიტა, ნერილში, რომლითაც თქვენ მოძრაობა „7 ნოემბერს“ მიმართეთ, ამბობთ, რომ ხელი-სუფლებამ სასიკვდილოდ გაგნირათ. რა პირობებში ცხოვრობთ და კონკრეტულად რა ფორმით ირღვევა თქვენი უფლებები?

დავინწყით იმით, რომ ვარ პირველი ჯგუფის ინვალდი ბავშვობიდან, მჭირს გადადეკლებად და, ფაქტობრივად, ლოგინს ვარ მიჯაჭვული. სახლში მარტო ცუცოვრობ, მომეცელი არავინ მყავს, მაგრამ ამას ვინ ჩივის, ჩემი მთავარი საფიქრალი და სადარდებელი ის არის, რომ შიმშილით არ მოვკვდები, ვინაიდან არ მაქვს არანაირი შემოსავალი და საარსებო პირობები. **აღვარ ბარკაშელ დამხარობას ვეძებოდა და, ასე თუ ისე, თავი გამძონდა, მაგრამ მოვიდა თუ არა სანაპირო, ყველაფერი გაემიჯნა, ხოლო როცა ჩიხუაზი ვიპოეთ, ასე მითხრეს, თქვენ სახლი გაქვთ, თქვენსაფარი და დამხარება არ გაქვთ მთვითი.**

ჯერ ერთი, ეს სახლი ავარიუ-
ლია და კაცმა არ იცის, როდის
ამოფრენდება ნაწერეგვებში; და
მერე კიდევ, რა მაქვს ამ სახლ-
ში ისეთი ფასეული, რომ გავყი-
დო და ვიარსებო? როგორც ხე-
დავთ, აქ მხოლოდ ერთი სანო-
რთა და ეს არის მთელი ჩემი
ქონება. ამ დროს მძიმე ავადმ-
ყოფი ვარ და ჩემი ჯანმრთე-
ლობა, ჩემი სიცოცხლე მთლი-
ანად ნამალზეა დამოკიდებუ-
ლი. რა ექნა დარი თ ვიარსებო,
არ ვიცი. ხელისუფლებამ, ბო-
ლონი და, ფეხებზე დამკიდა,
ამიტომაც ვამბობ, განსწორული
ვარ-მეთქი და მივმართავ
თხოვნით ყველა არასამთავ-
რობო ორგანიზაციას, რომ
მიშველონ...

— კომუნალურ გადასახადებზეც არ გაქვთ რაიმე შეღავათი?

არანაირი. ამიტომ, ბუნებრივია, გადასახადები გადახდას ვერ ვახერხებ. იძულებული ვარ, შუქი არ ჩავრთო, გაზიც გამორთული მაქვს... ზამთარში გაყინულ ოთახში ვზივარ. ჩაი რომ ჩაია, როცა მაქვს, იმხასაც ვერ ვაძლევ. მოკლედ, გაუსაძლის მდგომარეობაში ვარ, არ ვიცი, ვის მივმართო, ვის ჩავუვარდებ მუხლებში და ვთხოვო, რომ ყურადღება მომხაქციოს.

— რომელიმე უწყებას თუ მიმართეთ დახმარებისთვის?

— აბსოლუტურად ყველას, დანაშაულებრივიდან დამთავრებული პარლამენტით, მაგრამ არანაირი რეაგირება მათი მხრიდან არ ყოფილა, ყურიც არ შეიბერებოდა. **აპას წინააღმდეგობას უშუალოდ მიჰყავდა წერილი. შპიღურას სიღარიბე.**

ში მცხოვროვ, საზოგადოებრივ
 არ მამყნ, შიმიშლით სუ-
 ლნი მამყნაბ-ამითი. მამო-
 ნი, ჩამს ბასაჭირს ბულ-
 თინ მითინადა და ყუ-
 რადალენა მამაბამადა,
 პასუხის ღირსადაც არ
 ჩამთვალა; ამის შემდეგ მივ-
 მართე საკრებულოს, სამინის-
 ტროებს... ერთი სიტყვით, ყვე-
 ლა უწყებას, იმის მიხედვად,
 ეხებოდა თუ არა მათ ეს პრობ-
 ლემა, მაგრამ, როგორც ვით-
 ხარეთ, არავინ ჩემით არ დაინ-
 ტერესებულა... გამოვიწვე-
 მდგომარეობაში ვარ, რა გუნა,
 რა გავაკეთო? ამ ქვეყანაში
 აღაშინებებს ბუდი არავის
 ადარდებს.

— იქნებ სოციალურად დაუცველთა სააგენტოსთვის მიგემართათ?

უპირველესად, სწორედ მათ მემართე და იციო, რა პასუხი გაძეგვს? თვეწ არც ისეთი გაჭირვებული ხარო, რომ დახმარება დაგინიშნოთო. ზუსტად ასე მიიხრა მაგ სააგენტოს წარმომადგენელმა ნინო მშვენიერაძემ. მე ვუთხარი, კი მაგრამ რას ხედავთ, ქალბატონო, აქ ისეთი, რომ ამას მეუბნებიანო, ერთი საწოლი და ოთხი გახზარული კედლი განა მაგის თქმის საფუძველს გაძლევთ-მეთქი? ის კი ვიუტად იმეორებდა, არა, თქვენ დახმარება არ გეკუთვნიოთ. ჰო, მართლა, ზუსტად იმ დროს, როცა მე ქალბატონი ჩემს სახლს ათეველარებადა, მივმოხილავ (სამადლოდ მივმოხილავს ხშირად შემოიპყრო საკმაოდ საკმაოდ) და ეს რომ დინახა, აი, მოსამსახურეც გყოლიათო. რა მოსამსახურე, რის მოსამსახურე, ერთი უპატრონო ძალი ვარ-მეთქი, მაგრამ ვინ გაგიგონა, ადგა და ისე დავიძა, გავინვალოდით, მისი მოვლით ყველა პრობლემა მომიგვარდა.

აი, ეს იყო მთელი მათი ყურადღება, ამის მერე არავინ მოსულა და არავის უკითხავს (უცხალი ვარ თუ შუკადარი). ეს ჩვენს პროზოდენტი კიდევ ხელზე არ პარჭნავს ტელევიზიით, ქვეყანაში არც ერთი გაჭირვებული არ არისო, მოვიდეს და ნახოს ერთი, რა პირობებში ვიმყოფებით. გაჭირვებულთა ვინ ვართ, უკიდურეს სიღარიბეში ვცხოვრობ და ვინ იცის, კიდევ რამდენია ასეთ მდგომარეობაში.

— თქვენ პრეზიდენტი ახსენეთ და, მას რომ ჰკითხოთ, მოსახლეობის სულ ცოტა ოთხმოცი პროცენტი კმაყოფილია ხელისუფლების მიერ გატარებული დასაქმების პოლიტიკით.

— ჰო, ასეთი სისულელები ხშირად მესმის და ისე ვღიზიანდები, რომ ნერვები მეშლება.

**ივლიტა
კასრაძე:**

A black and white photograph of a woman with a distressed expression, her hands raised in a gesture of surprise or fear. She is wearing a dark, textured sweater. The background is a plain, light-colored wall.

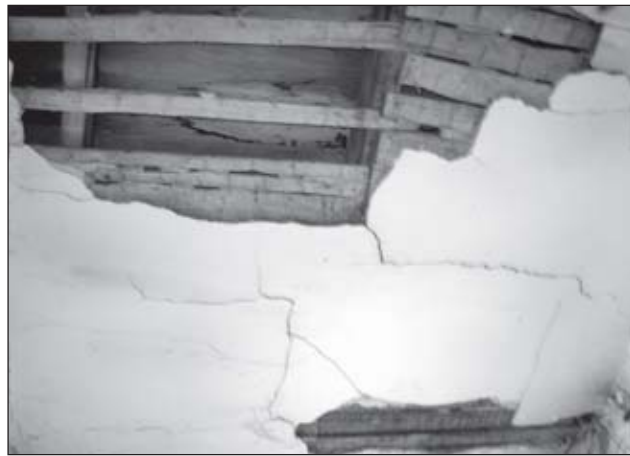
**არც ისეთი გაჭირვებული ხარტ, რომ დახმარება
დაგინიშნოთო. ერთი სანოლი და ოთხი გაბზარული
კედელი განა მგზის თქმის სფუქველს გაქლავთ-მეთქი?**

რომელ დასაქმებაზეა ლაპარაკი, როცა მოსახლეობა სიღატაკის ზღვარზეა, როცა ხალხი შიმშილით იხოცება?... მაშენით **ერთი კაცი, რომელიც იტყვის, რომ ამ ძვეყანაში თქვენს კარგად გპრობა, ვერ ნახებთ ასეთ ადამიანს, იმიტომ, რომ აქ უკვე დაუსაძლისია ცხოვრება, ადამიანის სიცოცხლე ფასი აქვს დაკარგული.** ამის ნათელი მაგალითი მე ვარ და ამიტომ ჭკუიდან ვიშლები, როცა ამბობენ, მოსახლეობის ოთხმოცე თუ ოთხმოცდაათი პროცენტი ხელისუფლების რეჟიმედგობი ემყარფილია. ამას იძახის საპაქცილი და მიკვირს, როგორ არ რეხვინია ამ ადამიანს... **ხალხს უკვე აღარხვამს პრუნდა მისი, ანიტორ, როგორც თქ ის ლაპარაკს იწყებს, მაშინ-დავრთბა ტელევიზორს. რაც ქი ამ ძვეყანაში უბედურება ტრიალებს, რაც ტრაგედია და სპონილემა ხდება ჩვენს თავს, ყველა-ფერი ამ და ვაჟბატონის გრალია...**

— გასაგებია, მაგრამ, ქალბატონო, იქნებ 30 მაისის ადგილობრივი არჩევნების დროს გამოგეტყუებინათ უგულავასგან რამე დახმარება. ამბობენ, მაშინ „ნაცმოძრაობა“ კანდიდატბივით არიგებდა სოციალურად დაუცველის სტატუსსო.

— მე იმდენ უწყებას მივმართე და იმდენი ვეხვეწე ამათ, რომ უკვე არანაირი აზრი არ აქვს, კიდევ ვისთან მივაღ დახმარების სათხოვნელად. გარდა ამისა, ესენი მაშინ დახმარებებს ხმების სანაცვლოდ იძლეოდნენ, თუ კი **სულ რომ ვიმიჯინირებო** და **სულ რომ ჭირი ჩამოვინდებო** თავზე.

სანამ სოცხალი პარ,
პარეტი, სააკაშვილმა
მდილოდ გემნირა

პროლოგიტი? არც ერთი! ამიტომ მიმანჩნია, რომ აზრი არაქვს მათთვის რამე დახმარების თხოვნას და, შესაბამისად, არც ერთი ოპოზიციური პარტიისთვის არ მიმომართავს.

— მაშ, რით უნდა იარსებოთ, როგორ აპირებთ ცხოვრებას?

— სიმართლე გითხრათ, გამოსავალს ვერ ვხედავ; სად წაივდალ და ვის მივმართო, არ ვიცი... ერთადერთი ის შემოიღო, ვთხოვო არასამთავრობო ორგანიზაციებს, მათ შორის მოძრაობა „7 ნოემბერსაც“, რომ მომექცინა ყურადღება და, თუ რამე შეუძლიათ, დამეხმარონ. წინააღმდეგ შემთხვევაში განიწილები ვარ, რადგან ისეთ პირობებში, როგორშიც მე ვიმყოფები, შეუძლებელია, ადამიანმა, თუნდაც სრულიად ჯანმრთელმა, ხანგრძლივად იცხოვროს. ასე რომ, კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, მჭიდრდება დახმარება და თუ ვინმეს რამე შეუძლია, სანამ ცოცხალი ვარ, დამეხმარეთ...

ივლიტა კასრაძესთან საუბრის შემდეგ მოძრაობა „7 ნოემბრის“ ერთ-ერთ წევრს, ირაკლი ბერიას დაუკავშირდა და ვთხოვე, სოციალურად დაუცველთა საკითხის, კონკრეტულად კი ივლიტა კასრადის მდგომარეობის თაობაზე კომენტარი გაეკეთებინა.

ირაკლი გერბია:

— ეს ქალბატონი არის ნათელი მაგალითი იმისა, თუ რამდენად რთობა დღეს ქვეყანაში სოციალური თვალსაზრისით, „ნაცმოდრობა“ კი თვალსუჭაჟის მაშვე დმეტეი, **მიხეილ სეაპაშვილი, რომელიც ხელისუფლებაში მოსვლაშივე ხალხს ჰპირდავბოდა, ილონად სეაშიეცით და პენსიაც გაქნებათ და დახმარებებიც, იორენულად არის ამ ალაშიანების მიმართ ბანყუილი.** ეს ჩანს მის ყველა გამოსვლაში და ყველა ფრაზაში, როცა სოციალურად დაუცველებზე საუბრობს.

ქიდეშ უფრო ცინიკურა-
დაა ამ კატეგორიის ადა-
მიანებისადმი განწყობი-
ლი გიგი უზულავა. მას სა-
ერთოდ ფხეხვა ჰკიდი-
ჩვენი მოქალაქეების ბე-

დი. ამის დასტურია თუნდაც დევნილთა და გარემოვაჭრეთა მიმართ ბოლო დროს განხორციელებული ზეწოლა, რომლის სათავეშიც სწორედ უგულისხმო იდგა რომლის შედეგადაც ქვეყანაში მკვეთრად გაიზარდა სოციალურად დაუცველთა რაოდენობა. საბოლოოდ ამ ყველაფერში მთავარი უბედურება მაინც ის არის, რომ ეს პროცესი განიძეოდება მომავალშიც, მანამ, სანამ მიხილ სააკაშვილი და მისი მწვალებელთა ხროვე გვეყოლება ხელისუფლებაში, სანამ ქვეყნის მმართველობის სადავეებს რომინალური ხალხი არ ჩაიბარებს და სანამ „ნაციონალრობას“, როგორც კრიმინალურ დაჯგუფებას, საბოლოოდ არ გავისტუმრებთ პოლიტიკურ მოუსალოებლო... სწორედ ამისთვის გვჭირდება დღეს ჩვენ ერთიანობა და მე მინდა, მივმართო თითოეულ მოქალაქეს, განსაკუთრებით სოციალურად დაუცველებს, **დავძაბოთ ერთმანეთს გვირდით და მივაგრძელოთ ერთობა, თორემ ამ ქვეყანას ისეთი პირი უჩანს, რომ მაღლა ახალარ დარჩება ადამიანები, რომელთაც სოციალურად დაუცველი არ იქნება.** ხელისუფლების მთავანიც ეს არის და, თუ ჩვენ მათ ხელს არ შევუშლით თავიანთი ანტიეროვნული, ავიზრახვების განხორციელებაში, საბოლოოდ ეს ქვეყანა გახდება მათხოვართა თავისუფლარი, საუფლარი, სადაც თავს კარგად და კომფორტულად იგრძნობს მხოლოდ მიხილ სააკაშვილი, თავის ჯალათებთან ერთად...

გსაუბრა
ჯანა შვანია

**ეს ჩვენი პრაზიდენტი კიდევ ხელახს რომ
პარტყავს ტელევიზიით, ქვეყანაში არც
ერთი გაჭირვებული არ არისო, მოვიდეს
და ნახოს ერთი, რა პირობებში ვიმყოფები**

გაფრანკებული**ინგა ბურიძე, თბილისის საკრებულოს წევრი:**

მოვითხოვთ, ოფიციალურად და დეტალურად წარმოადგინონ თბილისის ღონისძიებების ხარჯთაღრიცხვა. შეგვეძლოს, ეს დღესასწაული ორი-სამი დღე ალგვენიშნა, რა საჭირო იყო ათდღიანი დღესასწაული, როცა ქვეყანაში ამდენი პრობლემაა. ეს თანხები მნიშვნელოვანი პრობლემების მოსაგვარებლად შეიძლებოდა დახარჯულიყო. მაგალითად, 10-11-წევრიან ოჯახებს დავასახელებ, რომლებსაც ფაქტობრივად ქუჩაში უნევთ ცხოვრება.

„კვირის პალიტრა“**გია ხუსაიშვილი, ექსპერტი:**

გაუგებარია, ერთ სტრუქტურაში დავალიანების გამო მეორესთან ვალდებულება როგორ უნდა წარმოემვას კაცს? რა თქმა უნდა, ეს ადამიანის და მომხმარებლის უფლებების უხეში დარღვევაა. მე შემიძლია დამიგროვდეს ერთ სტრუქტურაში დავალიანება, მაგრამ თუ მეორესთან გასწორებული მაქვს ანგარიში, რა უფლება აქვთ, სანქცია დამინესონ? თუ სამივე სტრუქტურას ერთი პატრონი ჰყავს, გვითხრან.

„კვირის პალიტრა“**სოსო შატბარაშვილი, ლეიბორისტული პარტიის გენერალური მდივანი:**

კაცს, რომელიც ბათუმში ნიფხვისამარა ირბენს და ჟურნალისტ გოგებს ნიფხვისამარა მისცემს ინტერვიუს, რა უნდა მოჰქონოთ? სააკაშვილის ერთადერთი მკურნალი არის ქართველი ხალხი! ამ უბედურ არსებას ისე ემინია ხალხის პროტესტისა, როგორც ეშმაკს — ჯვრისა!

„ასავალ-დასავალი“**ირაკლი მელაშვილი, „ეროვნული ფორუმის“ ერთ-ერთი ლიდერი:**

ხელისუფლებაში არიან ადამიანები, რომლებიც, უბრალოდ, თანამდებობებს კი არ კარგავენ იმ პერსპექტივით, რომ მერე შეიძლება არჩევნების გზით უკან დაბრუნდნენ, ისინი სიცოცხლეს კარგავენ. ისინი იმდენად გაჯეჯილდნენ, რომ „შეიქმნა სისხლიანი მაფია“, — ერთ-ერთი უცხოელი დიპლომატის სიტყვებს გეუბნები ამ შემთხვევაში. ესენი ერთმანეთთან დაკავშირებულიები არიან ჩადენილი დანაშაულებით, ამას უჭირავს ეს ვითარება.

„კვირის ქრონიკა“**მამუკა კაკიტაძე, „ახალი მემარჯვენეების“ ერთ-ერთი ლიდერი:**

30 მაისს, „ალიანსმა საქართველოსთვის“ თბილისში 19 და საქართველოში 10%-მდე მიიღო. დღეს „ალიანსს საქართველოსთვის“ აქვს 1 პროცენტი. ჩვენ დავიმსახურეთ ეს ერთი პროცენტი, მაშინ, როდესაც დაეშალეთ „ალიანსი“ და გავუნზილეთ იმედი ჩვენსავე ამომრჩეველს. სხვა ოპოზიციამ თავის შიგნით ეძებოს ეს მიზეზები“.

„კვირის ქრონიკა“**ვალერი გოგაშვილი, დევნილობაში მყოფი პოლიტიკოსი:**

ვინაიდან სააკაშვილი არ არის არანაირი სტაბილიზაციის გამტარებელი, ის არის დენთის კასრი და როდის აფეთქდება, არავინ იცის. აქედან გამომდინარე, ამერიკა თვლის, რომ არასტაბილურ გარემოში, შესაძლოა, დაკარგონ რეგიონი, ისინი ფიქრობენ სერიოზულად, რომ შეცვალონ პოლიტიკური სიტუაცია ქვეყანაში.

„კვირის ქრონიკა“**კახა ტყაშვა, კონსერვატიული პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი:**

საკაშვილმა ისე ღრმად შეტოვა, საკუთარი ნებითაც რომ გადადგეს, მას ვერავინ მისცემს გარანტიას, რომ ჰაგაში არ მოხვდება! უფრო მეტიც, სააკაშვილს არ აქვს იმის გარანტია, რომ გიგი უგულავა და გიგა ბოკერია მას ჰაგის ტრიბუნალს არ გადასცემენ!

„ასავალ-დასავალი“

ათასგვართუ გარყვნილი ზუგდიდის სჯარო სკოლაში «ასწავლის»

„ეს თქვენი ჟამია და სიბნელის ქალაუფლება“, — ასე უთხრა ისკარიოტელის მიერ გაცემულმა იესომ „მის წინააღმდეგ მოსულ მღვდელმთავრებს, ტაძრის მეთაურებსა და უზუცესებს“. ჟამიანობის ჟამი ჩამოგვითესლა პრეზიდენტმა საქართველოში ათასი ახალი „ყივჩალი-მასწავლებლის“ შემოსევით. ამორალობის ხაშხაშით გაბრუებული დრო.

ამ დღეებში პრესითა და ტელევიზიით გავრცელებულმა ფოტოებმა დოკუმენტურად დაადასტურა ის, რის შესახებაც არაერთხელ გვითქვამს ჩვენც და სრულიად ქართულ პრესასაც.

ვაჭრთა მკაცრად: ახალთაობის სულიერების წარსაყვნილად შემოაგორა სააკაშვილმა ამათი ტროას ცხენი „Made in USA“ დამლით.

დიდგრიტანალი ტომას ფლავიანი, რომელიც ზუგდიდის მეთაურმა საჯარო სკოლის მეთაურმა ტაქსისის მასწავლებლად გააგზავნა „ლომინა-რანაოპიჩის სკოლის“ პრინციპების განსწავლად გაგზავნილმა განათლების სამინისტრომ, მხოლოდ პირველი შესანიშნავი სკოლა, რომელიც ამ შემთხვევის დროს ფინანსების დეპარტამენტის მიერ განთავსდა ნიადაგზე.

კიდევ ბევრჯერ იწვიმებს... მახსენდება: ადოლფ ჰიტლერის ერთ-ერთი თანამებრძოლი, თხემით ტერფამდე ფაშისტი და ებრაელთა გაჟლეტის მოთავე არიელი სამარცხვინო საქმეზე — მასტურბაციის დროს დააფიქსირეს საპირფარეოში.

ფოტოები ფიურერს მაგიდაზე დაუდეს.

ფაქტი გახმაურდა: ხელმრუთა ხელისუფლება? კარიერა დამთავრებულია!

მაგრამ ამ მისმა არგუმენტმა გაჭრა: ასე იმიტომ ვიქცევოდი, რომ ქალებში დრო არ დამეხარჯა, რომელიც სრულად ეკუთვნის ფიურერს;

ან „გულმა გული იცნო“, ანუ გაუგო ფიურერმა მის ერთგულ თანამებრძოლს, რადგან გაუკუღმართებულ სექსუალურ მიდრეკილებაში თვითონაც იყო შემჩნეული. და ესეც დოკუმენტურად დასტურდებოდა.

ბეკუდა-დაკას უწოდებენ ასეთ კაცებს ებრაელები — ცალყვრას.

შერჩა!

თუ ამ ადამიანს ფლავიანი ჩაიხრება...

თუ შერჩება მას და მისწავლავს, პარალელის გაზება არ გაგიჭირდებათ!

„საქართველო და მსოფლიო“ დანტერესდა, რას ფიქრობენ საზოგადოების წარმომადგენლები ამ სამარცხვინო ფაქტთან დაკავშირებით:

მერაბ ჯიბლაძე, პროფესორი:

— ჩემთვის არაფერია მოულოდნელი. ისინი, მინც ჩამოიყვანეს სინამდვილეში მასწავლებლები არ არიან. ისინი, უბრალოდ, ენის მატარებლები არიან. მათ პედაგოგიკაში არაფერია განათლება არ მიუღიათ. ისინი თავიანთი მუშაობაში უმუშევრები იყვნენ და ამ ჩამოიყვანეს როგორც ინგლისური ენის მატარებლები და არა სპეციალისტები. ჟურნალისტებს ვთხოვე კიდევ, გავსაუბრეთ და ჰკითხეთ, სად სწავლობდნენ, რა დაამთავრეს. რომ ეკითხათ, დარწმუნდებოდნენ, რომ არც ერთ მათგანს შესაბამისი განათლება არ აქვს.

ამერიკელებს თავიანთ

ქვეყანაშივე აკლიათ მასწავლებლები. ინგლისშიც და კანადაშიც მსგავსი პრობლემაა. ასეთი „ინგლისური ენის მასწავლებელი“, რომლის გვერდით ქართველი ინგლისური ენის მასწავლებელი თუ არ იქნება, ბავშვებს ვერაფერს გააგებინებს. ყოველთვის წინააღმდეგი ვიყავი ქვეყანაში ისეთი ხალხის შემოყვანის, რომელსაც თავის ქვეყანაში ვერ უპოვია ადგილი და ჩვენ კი ვასაქმებთ. არ შეიძლება პროფესიონალი იყო და იქ სამსახური ვერ იპოვოს. როდესაც აღმოაჩნდა, რომ ეს მასწავლებელი აღვიპერებოდა იმდენად და ამ ჩამოიყვანეს როგორც ინგლისური ენის მატარებლები და არა სპეციალისტები. ჟურნალისტებს ვთხოვე კიდევ, გავსაუბრეთ და ჰკითხეთ, სად სწავლობდნენ, რა დაამთავრეს. რომ ეკითხათ, დარწმუნდებოდნენ, რომ არც ერთ მათგანს შესაბამისი განათლება არ აქვს.

ლადო სადგოლაშვილი, არასამთავრობო ორგანიზაცია „ენა, მამული, სარწმუნოება“:

— ესაა თანამედროვე რეფორმის შედეგი, რომელიც შემოგვთავაზა სააკაშვილ-

მაშკინმა და ამერიკამ, 1000 უცხოელი პედაგოგი. ჩვენ არ ვიცით მათი განათლების დონე, ორიენტაცია და სხვა მრავალი ყურადსაღები და მნიშვნელოვანი ფაქტორი, რაც მომავალი თაობის აღზრდაში უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს.

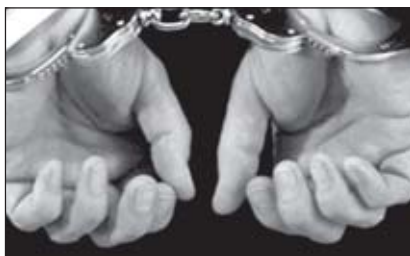
სექტემბერში ვამბობდი, რომ ეს „ინგლისურის მასწავლებლები“ კარგს არაფერს მოგვითმენენ. **ორი თვეა გასული და უკვე თავი იჩინა ერთ-ერთი სიბინძურება. ამ „მასწავლებელს“ უშუალოდ ურთიერთობა აქვს უამრავ ბავშვთან, რომელთა გონების გადართვა უნდა.**

დარწმუნებული ვარ, მშობლებისა და საზოგადოების 90 პროცენტი არც კი გააპროტესტებს აღნიშნულ ფაქტს. მაინც მიიყვანენ თავიანთ შვილებს ამ ბინძურების გაკვეთილებზე, შეიძლება გვერდითაც მიუსხდნენ.

ლავა ბიორბიკა**მოკლად**

„რაქიას“ ფოთის პორტი აღარ უნდა

არაბული კომპანია „რაქია“ ფოთის პორტის გაყიდვას გეგმავს. არაბული კომპანია „ზევიას“ ამის შესახებ კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარემ ჰაბტერ მასადიმ ექსკლუზიურად განუცხადა. მისი თქმით, კომპანია საერთაშორისო ბირჟებზე პორტის აქციების გატანას აპირებს. „ეს არის ჩვენი სტრატეგიული აქტივები. როცა შეიძლება რაიმეს გაყიდვად ფულის მოვნა, რატომ არ უნდა გავაკეთოთ ეს?“ — აცხადებს იგი. მოგვიანებით გავრცელდა კომპანიის ოფიციალური განცხადებაც... მეგახსენებთ, კომპანია „რაქიან ინვესტიმენტს“ ფოთის პორტის 51%-იანი წილი 49-წლიანი მართვის უფლებით 2008 წლის აპრილში გადაეცა.

ქრთამისთვის ექსპერტი დააქვეს

იუსტიციის სამინისტროს გენერალური ინსპექციის თანამშრომლებმა ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბუროს დასავლეთ საქართველოს რეგიონული ექსპერტიზის დეპარტამენტის სამედიცინო და პსიქოლოგიური ექსპერტიზის განყოფილების ექსპერტი მერაბ გახაკია ქრთამის აღების ბრალდებით დააკავეს. წინასწარი გამოძიებით დადგინდა, რომ 2010 წლის 29 ოქტომბერს მან სასურველი დასკვნის გაცემის სანაცვლოდ, ქრთამის სახით 600 ლარი აიღო. თანხის გადაცემა მარტივად რაიონის სოფელ მუხურჩაში, მერაბ გახაკიას საცხოვრებელ სახლში მოხდა. დანაშაულის დამტკიცების შემთხვევაში მას 9 წლამდე პატიმრობა ელის.

ახალი საგადასახადო სანქცია

ხელისუფლებამ ახალი საგადასახადო სანქცია მოიფიქრა და მის ასამოქმედებლად ცვლილებებს ჯერ არამოქმედებულ „საგადასახადო კოდექსში“ შეიტანს.

ცვლილებების თანახმად, საქართველოს ეკონომიკურ საზღვარზე საქონლის გადატანა ან გადმოტანა კონტროლის გვერდის ავლით ან მისგან მალულად გამოიწვევს ვალდებული პირის დაჯარიმებას სატარიფო ღირებულების 100 პროცენტის ოდენობით, მაგრამ არანაკლებ 1000 ლარისა, ან ამ საქონლის ან/და სატრანსპორტო საშუალების ჩამორთმევას, ან/და საქართველოს ეკონომიკური საზღვრის გადაკვეთის უფლების შეზღუდვას 1 წლის ვადით.

გაგზიზიარო!

პრეზიდენტმა სააკაშვილმა საქართველო ერთ დიდ ლაბორატორიად აქცია. აბა, სხვა რა შეიძლება ვუნოდოთ იმ ცდებს, რაც ბოლო დროს კონკრეტულად, ჯანდაცვის სისტემაში ჩატარდა და დღესაც გრძელდება. ქვეყანაში შეიქმნა მსოფლიოში „არნახული სისტემა“, როცა რამდენიმე მონოპოლისტი ფარმაცევტული კომპანია არა მარტო აწარმოებს სამკურნალო პრეპარატებს, არამედ ფლობს კერძო საავადმყოფოებს, სააფთიაქო ქსელს და სადაზღვევო კომპანიასაც, ანუ ერთგვარი ჯაჭვია შეკრული აფთიაქსა და საავადმყოფოს შორის. ამ ჯაჭვში კი უბრალო მოქალაქის ინტერესები ნაკლებადაა დაცული და ისიც იძულებულია, დამორჩილდეს არსებული დაურეგულირებელი ბაზრის მოთხოვნებს: ან იყიდოს წამალი იმ გასაგებავში ფასით, რომელსაც მას აფთიაქი სთავაზობს, ანდა ვიტ-აფთიაქში შეიაროს; ან მივიდეს აქიმიან კონსულტაციზა, ანდა ვიტ-აფთიაქში შეიაროს; ან აიღოს ჯანმრთელობის დაზღვევის პოლისი, ანდა ვიტ-აფთიაქში შეიაროს.

საქონლისთვის განკუთვნილ პრეპარატს საქართველოს მოსახლეობა აქტიურად იღებს. საუბარია პრეპარატ ACD-ზე (დოროგოვის ანტი-სეპტიკური სტიმულატორი), რომელიც ვეტერინარული მედიცინის კანდიდატმა ა. გ. დოროგოვმა გასული საუკუნის 40-იან წლებში გამოიგონა საექსპერიმენტო ვეტერინარულ ლაბორატორიაში. ინსტრუქციის მიხედვით, პრეპარატი მიიღება ცხოველთა ქსოვილების თერმული დამუშავების შედეგად, ბიოკომპინატებში ნარჩენი ხორცისგან, ძველებისგან და სხვა ორგანოებისგან. პრეპარატი ACD განკუთვნილია ბიოგენური სტიმულატორის და, ძირითადად, გამოიყენება ცხოველებში შინაგანი ორგანოების დაზიანების და კანის სიმკვრივის დაზიანების დროს.

ცხოველებზე ამ წამლის გამოყენებამ უკუშედეგი აჩვენა და, შესაბამისად, ამ პრეპარატის მიღებაც შეწყდა, თუმცა დღესაც ACD-ს გამოყენება ადამიანმა დაიწყო. ოღონდ ის არ იფიქროთ, რომ ამ პრეპარატს რომელიმე განვითარებული ქვეყანაში მოიხმარენ.

სამწუხაროდ, საქართველოში ბოლო დროს გახშირდა ამ პრეპარატის აქტიური გამოყენების შემთხვევები. ძირითადად, მას ონკოლოგიური დაავადებების მქონე ადამიანებში მოიხმარენ.

მოსახლეობა ექიმთან ყოველგვარი წინასწარი კონსულტაციის გარეშე, მათთვის სასურველ დოზას (საჭიროების მიუხედავად) იღებს, იმის იმედით, რომ მომდევნო დღეს ფეხზე დადგება და საბოლოოდ განიკურნება. შეგახსენებთ, ეს პრეპარატი საქონლისთვისაა განკუთვნილი და არა — ადამიანისთვის, მაშასადამე, მისი შეძენა მხოლოდ ვეტ-აფთიაქშია შესაძლებელი.

რამ შეიძლება უბიძგოს ადამიანს, რომ მძაფრი გემოსი და სუნის მქონე პრეპარატი ყოველგვარი რეცეპტისა თუ დანიშნულების გარეშე მიიღოს? ამ კითხვას ორი პირობითი პასუხი აქვს: პირველი, სახელმწიფოს მხრიდან მოქალაქეებისადმი სრულმა უწყურადღებობამ და მეორე, ქვეყანაში არარსებულმა ჯანდაცვის სისტემამ. ამ პროცესებშია უკვე შეუქცევადი ხასიათი მიიღო და საბოლოო შედეგიც ამ ფორმით გამოვლინდა.

ბიოგენი სტიმულატორი ACD-ს, როგორც მსოფლიოში უნიკალურ ნარკოტიკს ანტიკონკრეტულად და კანის სიმკვრივეს დაავადებებს დროს გამოიყენება, საექსპერიმენტო კონსულტაციის გარეშე, მათთვის სასურველ დოზას (საჭიროების მიუხედავად) იღებს, იმის იმედით, რომ მომდევნო დღეს ფეხზე დადგება და საბოლოოდ განიკურნება. შეგახსენებთ, ეს პრეპარატი საქონლისთვისაა განკუთვნილი და არა — ადამიანისთვის, მაშასადამე, მისი შეძენა მხოლოდ ვეტ-აფთიაქშია შესაძლებელი.

დღეს სახეზეა ჯანდაცვის რეფორმის კრახი. მაშინ, როდესაც, დაპირებული „100 ახალი საავადმყოფოდან“ ერთიც არ აშენდა (პირიქით, სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფი საავადმყოფოების უმეტესობა გაიყიდა), მოქალაქეთა „წ-ლარის დანაშაულის“ პოლისმა არ გაამართლა და ადამიანისთვის (არა პირუტყვისთვის) განკუთვნილმა სამკურნალო წამლის ფასმა არათუ დაიკლო, არამედ მოიმატა კიდევ, ამ ფონზე სრულიად ნათლად წარმოიჩინდა ის გაუსაძლისი, საგანგაშო მდგომარეობა, რაც დღეს საქართველოშია.

ერთი სიტყვით, ქვეყანა ხელმისაწვდომი ჯანდაცვის სისტემის გარეშე დარჩა. ექიმთან უბრალო კონსულტაცია 30 ლარიდან იწყება. ცხადია, გაზრდილი გადასახადების ფონზე, საქართველოს მოქალაქეების უმრავლესობა ვერ ახერხებს ექიმთან მისვლას, გამოკვლევების ჩატარებას და შესაბამის მკურნალობას. შედეგად სახეზეა. აბა, ნორმალური ჯანდაცვის სისტემის მქონე ქვეყანებში გაცილებით მეტი ხარჯი იქნება გაიზიარება, „თავის გადასარჩენად“, სამკურნალოდ საჰოსპიტლის ბან-

კუთვნილი წამალი მიიღოს?

ცნობისთვის: საფრანგეთის ჯანდაცვის სისტემა მსოფლიოში ერთ-ერთი საუკეთესოა. ექიმთან კონსულტაციის, მკურნალობის ხარჯების 70%-ს მთლიანად სახელმწიფო ფარავს.

ჩვენი ხელისუფლება ხალხს თვალში ნაცარს აყრის, ატყუებს, ილუზიას ქმნის მსოფლიოს თვალში, რომ თითქმის „ჩვენ გვყავს მთავრობა, რომელიც საკმაოდ პოპულარულია საზოგადოებაში“ (ეს ფრაზა მარკოს ეკონომიკურ სამიტზე მყოფმა სააკაშვილმა ტელეკომპანია „ბლუმბერგთან“ ინტერვიუში ახსენა). სინამდვილეში, ჩვენ გვყავს ანტისახალსო მთავრობა, რომელიც მინიმუმაც არ აკეთებს ძველს სოციალურ-ეკონომიკური ფონის გასაუმჯობესებლად. რა საჭიროა ჯანდაცვის სამინისტრო, თუ ის ვერ უზრუნველყოფს მოქალაქეთათვის ღირსეული სადაზღვევო სისტემის მისაწვდომობას?

კითხვაზე, თუ რატომ იღებს მოსახლეობა საქონლისთვის განკუთვნილ პრეპარატ ACD ს, პასუხი ნათელია.

ოთარ დალაქიშვილი

მოქალაქე

მოულოდნელად სიკვდილისხილი

ერაყის ყოფილი ვიცე-პრემიერი ტარიკ აზიზი, რომელსაც ერაყის უმაღლესმა სისხლის სამართლის სასამართლომ რამდენიმე დღის წინათ სიკვდილით დასჯა მიუსაჯა, შიმშილობს. ერაყელ შიიტებთან ანგარიშსწორებაში სასამართლომ ის დამნაშავედ ცნო მას შემდეგ, რაც 1982 წელს ერაყელ დიქტატორს ნარუმატებლად დაესხნენ თავს. ტარიკ აზიზმა ეს გადაწყვეტილება მაშინ მიიღო, როცა გაიგო, რომ ნათესავებთან შეხვედრის საშუალება არ ექნებოდა. ტარიკ აზიზის განაჩენი 30 დღის განმავლობაში ექვემდებარება გასაჩივრებას. რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ, გაერომ, ევროკავშირმა და ვატიკანმა ერაყის საპრეზიდენტო საბჭოს, გულმონყალებსკენ მოუწოდეს.

პრეზიდენტი ანგარიშსწორებას იწყებს

ერაყი ამერიკელი სამხედროების მიერ მშვიდობიანი მოსახლეობის მკვლელობების საქმის გამოძიებას აპირებს. WikiLeaks-ის მიერ გამოქვეყნებული დოკუმენტების შესწავლის შემდეგ, საგამოძიებო კომისიის შექმნის ინიციატივით ლიბერალურ-პატრიოტული ბლოკის „ალ-ირაკიას“ წარმომადგენლები გამოვიდნენ. საუბარია ინტერნეტსაიტ ვიკილიკსზე ერთი კვირის წინათ გამოქვეყნებულ საიდუმლო ინფორმაციებზე, რომლებიც აშშ-ის მიერ ერაყში განხორციელებულ სამხედრო ოპერაციებზე და ამერიკელების მიერ მშვიდობიანი მოსახლეობის მკვლელობის ფაქტებს ეხება. ფრაქციის 50-მდე დეპუტატმა ხელი მოაწერა პარლამენტის სპიკერისადმი მიმართვას საკანონმდებლო ორგანოს საგანგებო სხდომის მოწვევის თაობაზე.

ბელარუსი პრეზიდენტი 11 კანდიდატი

19 დეკემბრისთვის დაგეგმილ ბელარუსის საპრეზიდენტო არჩევნების კანდიდატებმა ცესკოს ხელმოწერები ჩააბარეს. პრეზიდენტობის კანდიდატის სტატუსის მისაღებად პრეტენდენტებს 29 ოქტომბრამდე 100 ათასი ხელმოწერა უნდა შეეგროვებინა და საარჩევნო კომისიისთვის გადაეცა. თუმცა 100 ათასი მოხალისისათვის უმაღლესი ზღვარი არ იყო. როგორც ცენტრალური საარჩევნო კომისიის პრეს-მდივანმა ნიკოლაი ლოზოვიკმა განაცხადა, ცესკოში ხელმოწერები 11-მა პრეტენდენტმა წარადგინა. „პირველ ადგილზე ბელარუსის მოქმედი პრეზიდენტი ალექსანდრ ლუკაშენკოა, რომელმაც მილიონ ასი ათასზე მეტი ხელმოწერა წარმოადგინა“, — განაცხადა ლოზოვიკმა.

საპრეზიდენტო სპეციალტი

პრეზიდენტი სათვალის ნამსხვრევები

2007 წლის 7 ნოემბრის შემდეგ სამი წელი გავიდა. ეს დღე საქართველოს უახლეს ისტორიაში წყალგამყოფის როლს ასრულებს. სწორედ 7 ნოემბრის შემდეგ ხელისუფლებისა და საზოგადოების დიდი ნაწილის გზები სამუდამოდ გაიყო. იმ დღიდან უამრავი ადამიანი საქართველოში აღარ აღიქვამს ხელისუფლებად და არ სურს, მასთან რაიმე საერთო ჰქონდეს.

თუ მომავლის რომელიმე მკვლევარი სააკაშვილის მმართველობის პერიოდით დაინტერესდება, ალბათ, ისტორიკოსთა ძველი ტრადიციის თანახმად, თავის ნაშრომს ორ დიდ ნაწილად დაჰყოფს, პირობითად „აღმასვლად“ და „დაღმასვლად“ და, ძალიან დიდი ალბათობით, ზღვარს ამ ორ პერიოდს შორის 2007 წლის ნოემბერზე გაავლებს. მაშინ ქვეყანაში უმწვავესი პოლიტიკური კრიზისი დაიწყო, რომელიც დაძლეული დღემდე არ არის, მეტიც — 7 ნოემბერმა საფუძველი ჩაუყარა მოვლენების ფატალურ სერიას, რომელიც ამ ავადსახსენებელი დღიდან ზუსტად 9 თვეში (გვგონება ნაყოფი ჩაისახა) 2008 წლის აგვისტოს კატასტროფით დაგვირგვინდა.

ოპოზიციის ყველაზე დიდი წარმატება უახლეს ისტორიაში ასევე 2007 წლის ნოემბერს უკავშირდება; სააკაშვილი იძულებული გახდა, გადამდგარიყო და ვადამდელი არჩევნები დაენიშნა. წარმატება ძალიან ახლოს იყო, თუმცა ოპოზიციას არ ეყო ნებისყოფა და, შესაძლოა, პატიოსნება იმისთვის, რომ საბოლოო გამარჯვება მოეპოვებინა. იმ დღეებიდან მოყოლებული ქულების სწრაფი დაკარგვა საზოგადოების თვალში ორგოვც ხელისუფლებამ, ისე ოპოზიციამ დაიწყო და ეს პროცესი დღემდე გრძელდება, რამაც შეიძლება დავგაფიქროს იმაზე, რომ სრულიად პოლიტიკური ელიტა შეიქმნილი მდგომარეობის, ძველის წინაშე მდგომი გამომწვევების ადამიანური აღარ არის.

7 ნოემბერს პოლიციელების ხელკეტებმა დაამსხვრიეს ვარდისფერი სათვალე, რომლითაც ქართული საზოგადოება ამერიკის შეერთებულ შტატებს უყურებდა. ბეჭიტი ადამიანი მივიდა დასაქვამდე, რომ დამოკრახი და საბარათიწოდება საბარათ-ველოში ვაშინგტონისთვის პრიორიტეტს სუ-

ლაც არ წარმოადგენს და ის მზად არის, გაი-პოლიტიკური ინტერესებიდან გამომდინარე, სააკაშვილის ხელისუფლების მიერ დიქტატორული მეთოდების გამოყენებას დასთანხმდეს. „აშშ-ში დამზადებული“ დამსხვრეული ვარდისფერი სათვალე მინაზე დავარდა, 2008 წლის აგვისტოში კი მას ტანკმა გადაუარა; მაშინ თითქმის ყველა მიხვდა, რომ თავისი კავკასიელი მოკავშირის დასაცავად თეთრი სახლი მზად არ არის, თუნდაც ერთი ამერიკელი ჯარისკაცის სიცოცხლე საფრთხეში ჩააგდოს. ამასთანავე, შტატები ჯოვტად განაგრძობდნენ კოლაფსამდე მისული სააკაშვილის ხელისუფლების მხარდაჭერას, რამაც ანტიამერიკული განწყობა საქართველოში კიდევ უფრო ძლიერი გახდა, თუმცა არ დაგვაწყენდეს, რომ ყოველივე ისე და ისე 7 ნოემბერს დაიწყო, ის ამ თვალსაზრისითაც ათვლის წერტილს წარმოადგენს.

2007-ში განადგურდა კიდეც ერთი ილუზია იმის თაობაზე, რომ საზოგადოებას ხელისუფლებაზე ზეგავლენის მოხდენა შეუძლია, რათა ის ევოლუციის გზით უპატიოსნობისა და შეცვალოს. უნინ არსებობდა საკმაოდ მყარი წარმოდგენა, რომ ყველაფერი ადრე თუ გვიან დალაგდება, ახალგაზრდა მმართველები დადგინდებიან, შეცდომებს გამოასწორებენ და ქვეყანას დემოკრატიზაციისა და მოდერნიზაციის გზით წაიყვანენ. ამ მოლოდინებს ყველაზე დასამახსოვრებელი პასუხი, ალბათ, გვიტარგამაძემ გასცა ისტერიული და ამავე დროს, ისტორიული რეკლიკით: „სულს ამოგხდით!“, ამის შემდეგ ბევრი ადამიანი მივიდა დასკვნამდე, რომ ამ ხელისუფლებისგან რაიმე კონსტრუქციულის მოლოდინი მეტისმეტია და საკუთარი პოლიტიკური კრედიტო მოკლე ფორმულის ფარგლებში ან — ჩვენ, ან — ისინი“ მოაქცია.

დღევანდელი გადასახადიდან კარგად ჩანს, რომ ხელისუფლებამ მაშინ ძალიან მნიშვნელოვანი და, შესაძლოა, საბედისწერო შეცდომა დაუშვა. იმ კრიზისის დარეგულირება პოლიტიკური მეთოდებით საცესებით შესაძლებელი იყო, თუმცა მან სხვა, ირაციონალური არჩევანი გააკეთა და პროტესტის ძალისმიერი ჩახშობა გადაწყვიტა. ამ არჩევანმა სააკაშვილი იძულებული გახდა, მომდევნო 3 წლის განმავლობაში გამუდმებით ებრძოლა ხელისუფლების შენარჩუნებისთვის და სულ უფრო არაპოპულარული ნაბიჯები გადაედგა. პროცესი ჯერაც არ დასრულებულა; გამორიცხული არაა, რომ იგი ბოლოს და ბოლოს მოიძიკის იმას, რაც 2007 წლის 7 ნოემბერს დაეთვა.

დიმიტრი მონიავა

ასე რომ, საბარტომა-
ლოს ტარიტორიული
მთლიანობის აღდგანა
დიდი ფინანსური დარტყ-
მა იქნება საბარტომალოს
სახელისუფლო მათიისი-
ვისი!

რუსეთის კეთილი ნების სა-
პირწონედ საქართველოს ხე-
ლისუფლებამ იმის მეტი ვერა-
ფერი მოიფიქრა, რომ ჩრდი-
ლოკავკასიელებისთვის უვი-
ზო რეჟიმი შემოელო! მართლა
დიდი მოთმინების უნარი აქეთ
რუსებს, ამათ არაპოლიტიკურ
და არაეთიკურ საქციელს რომ
ითმენენ, თორემ, სომ შიიძ-
ლება, რუსიგამაც გამო-
აცხადონ მათ ტარიტორი-
აზე უვიზოდ შესვლის რა-
შიში მებრძოლებისა და
აჭარლებისთვის? ეს სომ
საბარტომალოს დაშლის
წინაპირობა იქნება!

მაგრამ, რა გარანტია გვა-
ქვს, რომ სწორედ აქეთიკენ არ
მიისწრაფვის სააკაშვილი და
მისი დანაშაულებრივი გარე-
მოცვა? ჩვენ კი, ჩვენის მხრივ,
ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ
საიმისოდ, რომ, რაც შეიძლე-
ბა მალე აღუადგინოთ რუსებ-
თან საქმიანი კავშირები და კე-
თილმეზობლური დამოკიდე-
ბულება...

— მაგრამ, ბატონო როლ-
ანდ, იქნება კი ეს საშველი?
ავვისტოს ომის შემდეგ ეს
ტერიტორიები რუსეთმა და-
მოუკიდებელ სახელმწიფოე-
ბად ცნო და, ბუნებრივია, თა-
ვის გადანეჭვითლებას უკან
არ წაიღებს.

— ალბათ, ამ ომსაც ავიცი-
ლებდით თავიდან, ცოტა მეტი
გონიერება რომ გამოეჩინა სა-
ქართველოს ხელისუფლებას
და ჭკვიანი ადამიანების რჩე-
ვები გაეთვალისწინებინა...
გეხსოვებათ, ალბათ, სა-
გაზეთო წერილი: „ეძვსი
გაუთმვალისწინებელი
რჩევა, რაც ავვისტოს ომ-
სა და ტარიტორიების და-
კარგვას აგვაცილებდა“,
სადაც უაღრესად სასარ-
გებლო რეკლამით გამოწე-
რილი ხელისუფლების-
ვის, მაგრამ, მათ რომ ალ-
ექსანდრე ჭაჭიას რჩევა
ბისთვის ჰქონი ეპოქით,
უპირველესად მის მიერ
შემუშავებული „საბარტო-
მალოს პროვინულ-სახელმ-
წიფოებრივი სტრატეგიი-
თა და ეროვნული იდეით“
უნდა ეხელმძღვანელათ,
სადაც პუნქტობრივად
ჩამოწერილი ძველის წი-
ნძვლის კონცეფცია.

მე ხუთი წელი მოსკოვში
ვისწავლე, 18 წელი საკავშირო
ჟურნალ „კოკოდოში“ ვი-
მუშავე, უამრავი მეგობარი
მყავს რუსეთში (თავი დავანე-
ბოთ მილიონამდე ქართველს,
რომლებიც რუსეთში საქმი-
ნობენ და იქიდან არჩენენ ოჯა-
ხებს) და არავის უნდა გაუკ-
ვირდეს, რომ რუსეთი ასე
იოლად არ მეთმობა. დღეს ჩვენ
კავკასიონის გაღმა-გამოღმი-
დან ვუკიჟინებთ ერთმანეთს
ჩვენს იმ სიგლახეებზე, რასაც
ანგაჟირებული პოლიტიკოსები
გვკარნახობენ...

— ბატონო როლანდ, მკით-
ხველს პესიმისტურ განწყო-
ბას ნუ შევეუქმნით, ამაზე
რთული წინააღმდეგობრივ
დაუძლეველი საქართველოს.
სჯობს, ოპტიმისტურად და-
ვამბავროთ ჩვენი საუბარი...

— ისევ 90-იანი წლების რუ-
სულ სარეკლამო კლიპს გავიხ-
სენებ, სადაც მსახიობი ნონა
მორდიუკოვა ამბობს: „ყველა-
ფერი კარგად იქნება!“, მეც
მწამს, რომ ყველაფერი კარ-
გად იქნება, მაგრამ არა მხო-
ლოდ იმიტომ, რომ საქართვე-
ლო მარიამ ღვთისმშობლის
წილხვედრი ქვეყანაა, არამედ
იმიტომ, რომ ქართველ კაცს
გონება გაუნათდება და საბო-
ლოდ გაარჩევს, „ვინ მოყვა-
რეა, ვინ — არა“!

ესაუბრა
მიხეილ წარბაქიძე

დედოფლისწყაროს
მუნიციპალიტეტის საკრებულოს
აგრარულ საკითხთა, გარემოს
დაცვისა და ქონების
მართვის კომისიის
თავჯდომარე,
გამგებლის ყოფილი
მოადგილე გელა თეთრაული
ინტერნეტ-გაზეთ
„ქიზიყის“ რედაქტორ
ილია მარტყოფლიშვილისგან
მორალური ზიანის ანაზღაურებისთვის
10000 ლარის გადახდას ითხოვს.
„შურნალისტმა წამიშალა და
გამინადგურა მომავალი, იმულებალი
გავხდი გამგებლის მოადგილეობიდან
წამოვსულიყავი საკრებულოში.
საბრძნოვლად შემიმცირდა შემოსავალი.
ჩემს კარიერულ ზრდას ხაზი გადაესვა.
ჩემმა მეუღლემ მიატოვა სამსახური
და არის უმუშევარი“, — აცხადებს
გელა თეთრაული. ჟურნალისტი ილია
მარტყოფლიშვილი კი ჩვენთან ინტერვიუში
უარყოფს აღნიშნულ ფაქტებს და ამბობს,
რომ მეურაცხემყოფელი და ცილისმწამებლური
ინფორმაცია არასოდეს გამოუქვეყნებია
და მზად არის, სასამართლოს წინაშე წარსდგეს.

ქალის ადგილობრივი თანამშრომელი სოსო ბენაშვილი სსსრუ მიუზარდა ჟარნალისტ თაილა ბეაშვილს, რედაქციის მართო ზრდის 12 წლის ბავშვს და გაუაბიურაბოთ დაეუქრა, თუ მისთვის არასსურველ ინფორმაციას სჯაროდ გაავრცელებდა

— კონკრეტულად რას
გედავებთ „ნაციონალური
მოძრაობის“ დეპუტატი,
დედოფლისწყაროს საკრე-
ბულოს წევრი გელა თეთრა-
ული?

— სარჩელში არ არის საუ-
ბარი რომელიმე კონკრეტულ
მასალაზე. ეს ადამიანი, სამი
წელია, დედოფლისწყაროს
საკრებულოს წევრია. თავდა-
პირველად, მე პირდაპირი
ურთიერთობები ბატონ გელა
თეთრულთან არ მქონია, მი-
უხედავად იმისა, რომ პირვე-
ლი ორი კრიტიკული მასალა
მის შესახებ უკვე არსებობდა.
იმ ფონზე, როდესაც რაიონ-
ში ბევრი აქტიური სახეა, ამ
პიროვნებას არ იცნობდნენ
და შესაბამისად, გაჩნდა
ჟურნალისტებისა და ხალ-
ხის ეჭვი, თუ რატომ იწიშ-
ნება ძუჩიდან მოსული
ალაღიანი გამგებლის
მოადგილედ მაშინ, რო-
ცა ბავშვად განათმევე-
ლი, გავლენიანი და გა-
მოცდილი პიროვნებაში
ამ თანამდებობას ვერ
იკაბებან.

კარგად მახსოვს, მის შესა-
ხებ მომზადებული პირველი
კრიტიკული მასალა, რომე-
ლიც რეგიონში უფასო სასა-
დილოების თემას შეეხო. თე-
თრაულის გამგებლის მოად-
გილედ დანიშნვის შემდეგ,
მისი მეუღლე, ქალბატონი
ფიქრია წიკლაური უფასო
სასადილოს დირექტორად
მოგვევლინა. ამ ოჯახს ასე-
ვე ეკუთვნის სუპერმარკე-
ტების ქსელი, რომლიდანაც
ხდება უფასო სასადილოს
პროდუქტებით მომარაგება
(ყოველდღიურად ამ სასადი-
ლოთი 80-დან 100 კაცამდე
სარგებლობს), ანუ ერთგვა-
რი საოჯახო ბიზნესი ჩამო-
ყალიბდა. შესაბამისად, ეს
პიროვნება უმოკლეს დროში
მოექცა საზოგადოების ყუ-
რადღების ცენტრში.

ასევე საყურადღებოა ერ-
თი ფაქტი: დედოფლის-
წყაროში ორი უფასო სა-
სადილო ფუნქციონი-
რებს. იმ სასადილოში,
რომლის დირექტორიც
ფიქრია წიკლაური იყო

(ამჟამად ის აღარაა დირექ-
ტორი), წლიური ღირ-
ხანსება შეადგენდა 60
ათას ლარს, მაშინ, როცა
სათმომცემი სახს „საგა-
ნის“ ბიუჯეტი განი-
საზღვრავოდა მხოლოდ
20 ათასი ლარით. ასევე
გავითვალისწინოთ, რომ
„საგანის“ უფასო სასადილო-
თი გაცილებით მეტი ბენე-
ფიციარი სარგებლობს. ეს
მიანიშნებს იმაზე, რომ გამ-
გებლის მოადგილედ საკუ-
თარ მეუღლეს დიდი თანხა
სასარგებლოდ ემუშავა. ცა-
ლკე საუბრის თემა სასადი-
ლოში მომზადებული საკე-
ბის კალორიულობა, უხეში
დამოკიდებულება ბენეფი-
ციარებისადმი, რაც სისტემატი-
ურ ხასიათს ატარებდა.

ჟურნალისტის მოვლევაც
ხომ რეალობის ობიექტურად
ჩვენებაა. შესაბამისად, ამ-
დაგვარი მოვლენების აქტი-
ურად გაშუქებაც მიზანმი-
მართული მხოლოდ თეთრა-
ულისადმი არ ყოფილა, რა-
საც ის ბრალად მდებს. ჩემი
ბრალი სულაც არ არის, რომ
ეს ოჯახი ხშირად ეხვეოდა
სკანდალებში. მე მისთვის
სრულებით არ შემიღახავს
იმიჯი საზოგადოებაში. ჩემი
სტატიები არ შეურაცხყოფს
პიროვნების ღირსებას. შე-
საბამისად, თეთრაულის სა-
რჩელიც სრულიად დაუსა-
ბუთებელი და არარეალუ-
რია. ხოლო სასამართლო
რას გადანეჭვს, ამას დრო
გვიჩვენებს.

— იყო თუ არა პირადად
თქვენს მიმართ ანგარიშს-
წორების, ზეწოლის მცდე-
ლობები პროფესიული საქ-
მიანობის შესრულებისას?

— ამ მასალების გამოქ-
ვეყნებას მწვავე რეაქციები
მოჰყვა ბატონი თეთრაულის
მხრიდან. ერთ მნიშვნელო-
ვან ფაქტს გავიხსენებ. მა-
შინ, როდესაც „ნაციო-
ნალური“ დიად ეპარქოდ-
ნენ „ქანონიერი ქურდ-
ებას“, ეს იყო დაახლოე-
ბით სამი წლის წინათ,
თეთრაულმა ჩემს ოჯ-

ილია
მარტყოფლიშვილი

ხარბიელო პოზიციაა. პრე-
სის თავისუფლების თვალ-
საზრისით, საქართველოს
რეგიონებში საგანგაშო
მდგომარეობაა. ამ მხრივ
როგორ შეაფასებთ კახეთის
მედიასივრცეს და რამდე-
ნად თავისუფალია ის?

— კახეთში სატელევიზიო
სივრცე მთლიანად „ნაციონა-
ლური მოძრაობის“ პიარს ემ-
სახურება. არის შემთხვევები,
როდესაც საჯარო მოხელეე-
ბი უარს აცხადებენ მათთვის
არასასურველ ჟურნალის-
ტებს მისცენ კომენტარი და
მიანდონ საჯარო ინფორმა-
ცია. თუმცა ამ ფონზე არის
დამოუკიდებელი რადიომა-
უწყებელი „ჰერეთი“, რომე-
ლიც საათში ერთხელ, ობიექ-
ტურ ფაქტებზე დაყრდნო-
ბით, მაუწყებლობს. რადგან
ტელევიზია გაცილებით პო-
პულარულია, ვიდრე რადიო,
ადგილობრივი მოსახლეობა
ობიექტური, რეალური ინ-
ფორმაციის მიღების თვალ-
საზრისით ვაკუუმიშია.

ხელისუფლები ჩვენზე
ყოველთვის ახდენდნენ
კონტროლს. მაგალითად,
ქუდას ადგილობრივი
თანამშრომელი სოსო
ბენაშვილი სსსრუ მიუ-
ზარდა შურნალისტ თა-
ილა ბუარაშვილს, რომე-
ლიც მართო ზრდის 12
წლის ბავშვს და გაუა-
ბიურაბოთ დაეუქრა,
თუ მისთვის არასასურ-
ველ ინფორმაციას სა-
ჯაროდ გაავრცელებდა.
ამ საკითხზე კახეთის სამხა-
რეო პროკურატურამ სისხ-
ლის სამართლის საქმეც კი
აღძრა, გამოძიებაც დაიწ-
ყო, თუმცა რამდენიმე დღე-
ში ეს საქმე პროკურატურა-
ში აღარავის ახსოვდა, ანუ
დაიხურა.

ჟურნალისტურ საქმიანო-
ბაში ხელისშემშლელი ფაქ-
ტებიდან კიდევ ერთს გავიხ-
სენებ. სოფელ გოზაანის გამ-
გებელი გორა კაჭავილი, რო-

მელიც თავიდან პოლიციის
თანამშრომელი იყო, ადგი-
ლობრივ არჩევენამდე რამე-
დენიმე დღით ადრე, სოფლის
რწმუნებულად მოგვევლინა.
ჩვენ, ჟურნალისტებმა, მისი
ამ თანამდებობაზე გადაყვა-
ნა გარკვეულ ეჭვებს დავუ-
კავშირეთ და რამდენიმე კრი-
ტიკული სტატიაც კი მი-
ვუძღვენი ამ თემას. ეჭვი
გამოიწვია იმ ფაქტმა, რომ ამ
ნაბიჯით (პოლიციელის
დროებით მმართველად და-
ყენებით) ხელისუფლები უფ-
რო ადვილად გააკონტრო-
ლებდნენ მომავალ ადგი-
ლობრივ არჩევენებს და საბო-
ლოდ სასურველ შედეგებ-
საც დადებდნენ. ერთ-ერთ
შეკრებაზე გარკვეული ინცი-
დენტიც კი მოხდა მასა და
ჟურნალისტს შორის. მაშინ,
როდესაც ჟურნალისტი ცდი-
ლობდა კაჭავილისთვის სუ-
რათის გადაღებას, მას ეს არ
მოეწონა. მოგვიანებით კი ბა-
ტონმა კაჭავილმა შეიტანა
უსაფუძვლო სარჩელი ჟურ-
ნალისტის წინააღმდეგ, სა-
დაც ეწერა, რომ თითქოს
ჟურნალისტმა მას ჩაქუში ჩა-
რტყა და მიაციდა ფიზიკური
შეურაცხყოფა. სასამართლო
სხდომებზე ჟურნალისტი
წარმოდგენილი იყო არა რო-
გორც დაზარალებული, არა-
მედ — ბრალდებული. ასეთი
პარადოქსული საქმეებით
სავსეა კახეთის რაიონული
პროკურატურა.

ამ ყველაფრის ფონზე კი
ძალზე კომიკურია პარლა-
მენტის თავჯდომარის, ბა-
ტონ დავით ბაქრაძის გან-
ცხადება „მედიამფლობე-
ლების გამჭვირვალობის“
შესახებ. ეს არ არის რეალუ-
რი, შედეგის მომცემი ინი-
ციატივა. მაშინ, როდესაც
ხელისუფლების ინტერე-
სებშია მედიასივრცის პირ-
დაპირი თუ არაპირდაპირი
კონტროლი, ეს სიტყვიერი
დაპირება მხოლოდ ფსევდო
დაპირებად დარჩება.

ესაუბრა
ოთარ
დალაქიშვილი

ბაზრის ახალი მაკონტროლებელი

ევროკავშირის წინაშე აღებული ერთ-
ერთი ვალდებულების შესაბამისად, ამა-
ერიდან საქართველოს ბაზრის ყველა
სეგმენტს ანტიმონოპოლიური სამსახუ-
რი გააკონტროლებს, თუმცა, საბოლოო
გადანეჭვებილების გამოტანა სასამართ-
ლოს პრეროგატივა იქნება.

ანტიმონოპოლიური სამსახური ჩაა-
ტარებს მოკვლევებს და შედეგებს სასა-
მართლოს წარუდგენს, ეს უკანასკნელი
კი სანქციებთან დაკავშირებით გადანე-
ვეტილებას მიიღებს იმ კანონის საფუძ-
ველზე, რომლის პროექტსაც პარლა-
მენტს ერთი თვის ვადაში წარუდგენენ.
ანტიმონოპოლიურ სამსახურს შეეძლე-
ბა გამოიყენოს სტატისტიკის დეპარტა-
მენტის ინფორმაცია.

მითი პოზიციის პრობლემა

ვიდრე ოპოზიცია დაქსაქსული იქნება,
მისი ყოველი ნაბიჯი სააკაშვილის რეჟიმის
ხელისუფლებაში ყოფნის დროს გაუგან-
გრძლივებს. ამ უმნიშვნელოვანეს დასკ-
ნამდე კონსერვატორების ერთ-ერთი ლი-
დერი კახა კუკავა მას შემდეგ მივიდა,
რაც ოპოზიციური ერთიანობის იდეის
ჩამოყალიბებისთვის ბევრი უშედეგო
შეხვედრა მოიარა. ჭადრაკის სასახლეში
გამართულ საზოგადოებრივი მოძრაობე-
ბის საინიციატივო ჯგუფის შეხვედრაზე
ქვეყნის პოლიტიკური კრიზისიდან გამოყ-
ვანის გზებზე ხანგრძლივი და ამომწურა-
ვი საუბრების შემდეგ კუკავამ იმედი გა-
მოთქვა, რომ დარბაზის იმდღევანდელი
ემოცია იქვე არ დარჩებოდა და სტრუქ-
ტურულ ბრძოლაში გადაიზრდებოდა.

კოოპერატიული ბინებისთვის გაყოფილი თანხა თბილისის გარე გზის უგულავა საკუთარ პიარს მოახმარა

ყველაფერი ჯერ კიდევ XX საუკუნის 80-იანი წლებიდან დაიწყო, მაშინ, როდესაც თბილისში კოოპერატიული ბინათმშენებლობის ბუმი იდგა. მათი ერთი ნაწილი წარმატებითაც განხორციელდა, თუმცა მეორე ნაწილი, რომელიც 90-იან წლებში უნდა აშენებულიყო, ყველასთვის კარგად ცნობილი მოვლენების გამო, შეჩერდა. ამ თანხების უკან დაბრუნებაზე მაშინ საუბარი ზედმეტი იყო, ამ ადამიანების ბედი კი — სავალალო. მათმა დიდმა ნაწილმა იმისთვის, რომ კოოპერატიულ ბინათმშენებლობაში ფული შეეტანა, თავის დროზე ყველაფერი გააკეთეს, უკანასკნელი საცხოვრებელი ფართებიც კი გაყიდეს, უკეთესის მოლოდინში. უკეთესის მოლოდინი კი 20 წელი გრძელდება.

ერთადერთი „სასიკეთო“, რაც ამ ადამიანებისათვის მთავრობამ გააკეთა, იყო ის, რომ 2007 წლიდან სახელმწიფომ მათი ვალი აღიარა, რაც ნიშნავს იმას, რომ ადრე თუ გვიან სახელმწიფო ვალდებული იქნება, ეს ადამიანები გაისტუმროს. ამას დამატება საქართველოს პრემიერ-მინისტრის — ნიკა გილაურის 2009 წლის 23 ნოემბრის განკარგულება, რომლის თანახმადაც ამ საკითხის მოგვარება თბილისის მერიას დაევალა. თუმცა ამ დრომდე მერიას არც უძრავი ქონებითა და არც ფულადი კომპენსაციით კოოპერატიული ბინათმშენებლობის წევრები არ დაუკმაყოფილებია.

თვითმმართველობის არჩევნებამდე ორიდღე თვით ადრე ამ თემამ აქტუალობა შეიძინა. თბილისის მერია გამოვიდა „კეთილი ნებით“ (როგორც ამას მათი წარმომადგენლები აფასებენ), რომ ეს ადამიანები დააკმაყოფილონ თბილისში, ძირითადად, გარეუბნებში არსებული მიწის ნაკვეთებით, რომელთა ნორმატიული ღირებულება 18 ლარს არ სცილდება, ისიც 200-300 კვ.მ ფართობით. მათი საშუალო ღირებულება, საუკეთესო შემთხვევაში, 5000

დოლარს არ სცილდება. მაშინ, როცა ამ ადამიანებს დღეს მინიმუმ 25 ათასი დოლარის კომპენსაცია სჭირდება, რათა სახელმწიფომ რეალურად გაისტუმროს მათი ვალი. სწორედ ამის გამო, ამ წინასაარჩევნოდ გამოხატულ „კეთილ ნებას“ კოოპერატივის წევრების გაღიზიანება მოჰყვა: 4500 ოჯახიდან მინიმუმ ნახევრით მხოლოდ 76 დაკმაყოფილდა.

მიზეზი მარტივია — მათ თანხა შეტანილი აქვთ არამისის ნაგლეჯზე, რომელსაც არანაირი ფასეულობა არ გააჩნია (და რომელიც მერიამ წინასაარჩევნოდ ლუკმად გადმოუგდო), არამედ ბინაზე. ამ პროცესში ქვეყნის მასშტაბით 3500-მდე ოჯახია დაზარალებული. თუკი სახელმწიფო დღესაც უარს იტყვის აღნიშნული ადამიანების მიმართ ვალის გასტუმრებაზე, ასეთი ქვეყანა სოციალურად სამართლიან სახელმწიფოდ ვერასდროს ჩამოყალიბდება.

„თბილისის კოოპერატიული ბინათმშენებლობის მონილეების ფული სახელმწიფომ რომ მიითვისა (თუ გაფლანგა), ეს ისეთივე ფაქტია, როგორიც ის, რომ ყოფილი საბჭოთა კავშირის შემნახველი

საღიგადასახადო კოოპერატიული ბინათმშენებლობის წარმოადგენს უკიდურეს არაქმს და ეს ადამიანები წინასაარჩევნოდ გამოიყენა

ბანკის მენაბრეთა თანხები სადღაც გაიყინა, — აცხადებს არასამთავრობო ორგანიზაცია „კანონი ხალხისთვის“ თავმჯდომარე ზაქარია ქუცნაშვილი. აღნიშნული პრობლემა მწვავე რომ არის და აუცილებლად სჭირდება მოგვარება, ამაზე საკრებულოსა და საკრებულოს გარეთ მყოფი ოპოზიცია ერთმანეთში თანხმდებიან, სახელისუფლო უწყებები კი დუმან.

2004 წლის 15 ნოემბერს, საქართველოს მთავრობის დადგენილებით, შეიქმნა საქართველოს სახელმწიფო სამინაო ვალის პრობლემათა შემსწავლელი კომისია, რომელსაც სხვა საკითხებთან ერთად უნდა განეხილა კოოპერატიულ ბინათმშენებლობასთან და-

კავშირებით სახელმწიფოს მიერ აღებული ვალდებულებების საკითხი, უნდა შეეფუძვნებინა მათი გადაჭრის რეკომენდაციები და წარედგინა საქართველოს მთავრობისა და პარლამენტისთვის.

სამწუხაროდ, ჩვენ გვაქვს 4 თვის ხელისუფლება, რომელიც არჩევნებამდე 4 თვით ადრე იწყებს დაპირებებს და ეს ყველაფერი მთავრდება არჩევნების შემდეგ. ამაზე პასუხი უნდა გასცეს, უპირველესად, მთავრობამ. რაღაც პერიოდში დაიწყო თანხების გაცემა, მთავრობამ. რაღაც პერიოდში დაიწყო თანხების გაცემა, მთავრობამ. რაღაც პერიოდში დაიწყო თანხების გაცემა, მთავრობამ.

მაგრამ როგორ უნდა გაისტუმრონ — ამაზე დისკუსია რამდენიმე წლის წინაც მიდიოდა. **ამ ვალის გასტუმრების ერთ-ერთი ასეთი ფორმა იყო საპრიმატიზაციო წესი, მთავრობა, 10-20% ამ კატეგორიის მოქალაქეებს განაწილებდა. ლიზო ვალის სანაცვლოდ ვერ გვეხება, მაგრამ სახელმწიფო ამაზე გითმობა — აი, ასეთი მიდგომა იყო. სხვა გზებზე იყო საუბარი, მაგრამ ფაქტია ის, რომ დღეს ეს მწვავე პრობლემა რჩება, რომელსაც აუცილებლად მიხედვით სჭირდება.**

თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილის, მამუკა ახვლედიანის განცხადებით, თბილისის მერია კოოპერატიული ბინათმშენებლობის პროცესში დაზარალებული მოქალაქეებისთვის კომპენსაციის სახით მინის ნაკვეთების გაცემას აგრძელებს. მისი თქმით, **2009 წელს საპრიმატიზაციო გზით მიღებული თანხები, რომლებიც სახელმწიფომ დააბრუნა, მხოლოდ 76 ადამიანს დაუბრუნდა.**

მაშუკა ახვლედიანი პოლიტიკურ სპეკულაციას უწოდებს „ქრისტიან-დემოკრატიული მოძრაობის“ წარმომადგენლების მიერ გამოთქმულ ბრალდებებს, თითქმის სრულყოფილად კოოპერატიული ბინათმშენებლობის პროცესში დაზარალებული მოქალაქეებისთვის კომპენსაციის სახით მინის ნაკვეთების გაცემას აგრძელებს. მისი თქმით, **2009 წელს საპრიმატიზაციო გზით მიღებული თანხები, რომლებიც სახელმწიფომ დააბრუნა, მხოლოდ 76 ადამიანს დაუბრუნდა.**

გაჩივრები გადამიხილა

საზოგადოებრივი დარბაზის ოთხი წევრი — თამარ იაშვილი, თამარ ფილიპი, მია ლორთქიფანიძე და ლევან ჩიკვაძე „ქართულ პარტიაში“ გადავიდნენ.

„ეს ადამიანები პოლიტიკაში მოღვაწეობას გარკვეულწილად თაკილობენ, მაგრამ დღეს მათ ეს გადაწყვეტილება მიიღეს და მზად არიან, ხელისუფლების წინააღმდეგ საბრძოლველად, — განაცხადა ლევან გაჩივლიძემ. შეგახსენებთ, რომ „დაიცავი საქართველოს“ ყოფილი ლიდერმა ლევან გაჩივლიძემ და მისმა თანაგუნდელმა კოკა გუცაძემ საზოგადოებრივი მოძრაობა „ქართული პარტიის“ შექმნისას დატოვეს.

პოლიტიკური ანგარიშსწორება

საზოგადოებრივი კამპანია „სოლიდარობა უკანონო პატიმრებს“ სოზარ სუბარის ძმის — ვახტანგ სუბელიანის დაკავების ფაქტს ხელისუფლების მხრიდან ოპონენტების მიმართ განხორციელებულ პოლიტიკურ ანგარიშსწორებად აფასებს.

კამპანიის ლიდერის — ეკა ბესელიას თქმით, მასალების შესწავლა სრულ საფეხველს იძლევა საინსოლდ, რომ ადგილობრივმა უფლებამოსილებებმა სუბარის ძმა პოლიტპატიმრად აღიარონ. ვახტანგ სუბელიანი რამდენიმე დღის წინათ დააკავეს. მის-ს ინფორმაციით, მან ყალბი ანგარიშ-ფაქტურის დამზადების გზით სახელმწიფო ბიუჯეტს მნიშვნელოვანი მატერიალური ზიანი მიაყენა.

მთავრობა ბიუჯეტი შეასწორა

ამ დღეებში მთავრობა პარლამენტში 2011 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის კორექტირებულ ვარიანტს შეიტანს.

წინასწარი ინფორმაციით, საბიუჯეტო პროექტის გადამუშავებულ ვარიანტში ასახული იქნება ჯანდაცვის პროგრამების დაფინანსების საკითხი, რაც პარლამენტში დებატების ერთ-ერთ მთავარ საგანს წარმოადგენს. დანარჩენ ხარვეზებზე, მაგალითად მუხლ „სხვადასხვაზე“ განვიხილავთ. მაზარ თანხებზე, რაც მწვავე კრიტიკის საბაბი გახდა, ჯერჯერობით ცნობილი არაა. მომავალი წლის საბიუჯეტო პროექტი პარლამენტში 30 სექტემბერს შევიდა.

ლი ვერ იქნება, რადგან ფინანსური კომპენსაციის საკითხს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ადგენს, — აღნიშნავს ახვლედიანი.

ნანა ნიქარაშვილი, სამშენებლო კოოპერატივების წევრთა უფლებების დაცვის ასოციაციის პრეზიდენტი:

— ამ თემასთან დაკავშირებით ჯერჯერობით მნიშვნელოვანი სიახლე არ არის. არჩევნების წინ იყო დაპირება, რომ კოოპერატივები დაკმაყოფილებოდა მინის ნაკვეთებით. საუბრობდნენ იმაზეც, რომ მინის ნაკვეთების ნუსხა დამტკიცდებოდა. ასევე კოოპერატივის წევრებს, რომლებიც სახელმწიფო ბინებში ცხოვრობენ, სახელმწიფო დაუკანონებდათ ბინებს. ამ დროისთვის ამ დაპირებებიდან არც ერთი არ შესრულებულია.

მიწების გადაცემის მოთხოვნით მერიამ დაახლოებით 1500 ბანკსა და ადამიანს მიმართა, აქედან მხოლოდ 300-ია დაკმაყოფილებული. მიწები, რომლებიც კოოპერატივის წევრებისთვისაა გამოყოფილი, მერიის საკუთრებაში რჩება მანამ, სანამ კანონით არ დაუმტკიცებთ მათ. არის იმის საშიშროება, რომ ეს მიწები მანამდე გაიყიდოს, რადგან მერიას იურიდიულად შეუძლია ამ მიწების გაყიდვა. იყო რამდენიმე ასეთი ფაქტი, მაგრამ ჩვენი ძალისხმევით შედეგად ეს მიწები გაყიდვას „გადაურჩა“.

მათ, ვისაც უკვე გადაეცა მიწები, 2 წლის განმავლობაში თუ გაყიდეს, მოუწევთ საგადასახადო გადასახადის გადახდა, რადგან 2 წლის განმავლობაში ეს მიწები იბეჭდება სახელმწიფოს მხრიდან. გადასახადი მხოლოდ ამ პერიოდის გასვლის შემდეგ უქმდება.

თამარ პარსიშაძე, ერთ-ერთი დაზარალებული:

— კოოპერატიულ ბინათმშენებლობაში თანხა 1991 წელს შევიტანეთ. საკუთარი საცხოვრებელი გავყიდეთ უკეთესის მოლოდინში. უკვე 19 წელია, ქირით ვცხოვრობთ. საშველი არ ჩანს. წლიდან წლამდე ისმის დაპირებები. ხან რა კანონი მიიღეს და ხან რა, მაგრამ ამ წლის განმავლობაში არც ერთი შესრულებულია. **დაგვამიაჩნია, რომ რაღაც მიწის ნაკვეთის მოგვცემენ, მაგრამ ჯერ არაა მიწები, ისეთი მიწები, რომლებიც სახელმწიფომ დაგვამიაჩნია.**

ხომ აღიარა სახელმწიფომ ეს ვალი? ჰოდა, კეთილი ინებოდა ნორმატიული მიწები მოგვცენ, რამეში რომ გამოვიყენოთ, ან ბინები დაგვიბრუნონ.

პარლამენტო არჩევნები ჩატარდება, რომლის შედეგადაც მილი მეჯლისის სათავეში, შესაძლოა, ყარაბაღის პრობლემის ძალისმიერი მეტოდეებით გადაჭრის მომხრე ძალები მოვიდნენ, რისკენაც მათ „მსუბუქად“ უბიძგებს ზოგიერთი, ბოლო დროს გაძლიერებული „რესპუბლიკური ძალა“ ვაშინგტონიდან. ეყოფა კი საქართველოს ხელისუფლებას გონიერება, ქვეყანაში, სადაც 600.000-ზე მეტი აზერბაიჯანელი და სომეხი ცხოვრობს, მშვიდობისმყოფლის როლს თუ არ იტვირთებს, სულ მცირე, ნეიტრალიტეტი მაინც შეინარჩუნოს და კიდევ ერთხელ არ წამოეგოს ოკეანისგალმელი „კეთილისმსურველების“ პროვოკაციას?!);

— ფართომასშტაბიან ანტიტერორისტულ ოპერაციას ჩრდილოეთ კავკასიაში, სადაც ყოველდღე ხდება ტერაქტები (რას მოიმოქმედებს საქართველოს ხელისუფლება იმ შემთხვევაში, თუ ჩრდილოეთ კავკასიის რეგულარული სპეცდანაყოფები საქართველოს ტერიტორიაზე გადმოვლენ იატაკქვეშა ჩენური ბანდოზირების ბაზათა განადგურების მიზნით, რომელთა შესახებაც 2010 წლის 22 ოქტომბერს, უკვე მერამდენედ, დარწმუნებით განაცხადა ჩენეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა რამზან კადიროვმა?!);

— ყაზბეგის რაიონში ლოკალურ სამხედრო კონფლიქტში გადაზრდილ სისხლისმღვრელ შეტაკებას (ადგილობრივ მოსახლეობასა და რუსეთის ახალგაზრდებს შორის მოქალაქეებს, თრუსოს ხეობაში ოდითგან მოსახლეობის, შორის, პირველ თვეს, ლთან ერთად საქართველოს საზღვარი უვიზოდ და კანონიერად რომ გადმოკვეთეს „ყაზბეგისა“ და „ზემო ლარსის“ საბაჟო-გამშვები პუნქტების მეშვეობით საქართველოს პრეზიდენტის, მიხეილ სააკაშვილის 2010 წლის 11 ოქტომბრის ბრძანებულების საფუძველზე). შეტაკების მიზეზი?! თუნდაც საკუთარ სახლებში დაბრუნების სურვილი, 2008 წლის აგვისტოში ომის გამო რომ დატოვეს და სხვები რომ დაეპატრონენ; ყველა ზემოთხსენებულში უნდა აღვნიშნავთ, რომ საკუთარ სახლებში დაბრუნების სურვილი, 2008 წლის აგვისტოში ომის გამო რომ დატოვეს და სხვები რომ დაეპატრონენ; ყველა ზემოთხსენებულში უნდა აღვნიშნავთ, რომ საკუთარ სახლებში დაბრუნების სურვილი, 2008 წლის აგვისტოში ომის გამო რომ დატოვეს და სხვები რომ დაეპატრონენ;

P.S. რიგგარეშე არჩევნებისთვის ხელისუფლების მზადებაზე აშკარად მიუთითებს ამერიკელებისთვის შეკვეთილი ორი სოციოლოგიური გამოკითხვა: სოციოლოგიურ კვლევათა ამერიკული ინსტიტუტის — Greenberg Quillian Rosner-ისა (პრეზიდენტ სააკაშვილისა და საპრეზიდენტო მზადყოფი თბილისის მერის — უგულავას შეკვეთით), რომლის შედეგებიც 2010 წლის 22 ოქტომბერს გვაცნობეს; და აშშ-ის საერთაშორისო რესპუბლიკური ინსტიტუტისა (IRI) გელაპის ინსტიტუტთან ერთად, რომლის შედეგებიც 2010 წლის 28 ოქტომბერს გამოქვეყნდა (აშშ-ის მთავრობისა და USAID-ის დაკვეთით). დიხ, რასაკვირველია, ორივე „გამოკვლევის“ შედეგებით, უზარმაზარი უპირატესობითა და ბრწყინვალე რეიტინგით პრეზიდენტმა სააკაშვილმა და „ნაცმოძრაობამ“ გაიმარჯვეს!

არნო
ხიდირაბიშვილი

დაგაღლეხული მილიონიანი გზები და ჩანყოფილი მოგზაური ტენდერები

საქართველოს კონტროლის პალატა გზის საფარის ხარისხის შემოწმებას იწყებს, რაშიც იგი ახალ ტექნოლოგიებს — სპეციალურ იმპულსურ რადარს გამოიყენებს. აღნიშნული ხელსაწყო საშუალებით შესაძლებელია მაგისტრალების, ქუჩების, ხიდების, აეროპორტის ასფერენი ბილიკების, ასფალტებისა და ბეტონის სისქის ხარისხისა და მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის მოპოვება, ასევე მინისქვეშა კომუნიკაციების მდგომარეობის დადგენა.

გზების მშენებლობაზე მილიონობით ლარი იხარჯება. თუმცა რადარი სულაც არ არის საჭირო იმის გასაგებად, თუ რა უზარისოდ ტარდება აღნიშნული სამუშაოები, რომლებშიც ხელისუფლებამ ასოზი მილიონს ხარჯავს, მათ შორის, იმ კადატრებს, რომლებიც მოგვალში ჩვენი ჯიბიდან უნდა დაიფაროს.

თუ კონტროლის პალატა ობიექტურად შეისწავლის გზების საკითხს, მასში უამრავ დარღვევას აღმოაჩენს და იმის გამო, რომ გზების დაგების სამუშაოების დასრულების შემდეგ, მიღება-ჩაბარების აქტებს ზოგ შემთხვევაში ქალაქის მერი, ზოგ შემთხვევაში კი საგზაო დეპარტამენტი იბარებს, შესაძლოა, ბევრი თანამდებობის პირის პასუხისმგებლობის საკითხიც დადგეს.

გარდა იმისა, რომ გზები საქართველოში უზარისხოდ იგება, უამრავი დარღვევა ტენდერებისა და ხარჯის თვალსაზრისითაც. გმირთა მოედანზე ზურაბ ჭიაბერაშვილის ბერძულის სამკუთხედის შემდეგ, მორიგმა მერმა ახალი „გამოსავალი“ მოიფიქრა, რომელსაც ამ მონაკვეთზე თითქოსდა მოძრაობა უნდა განეტივრთა, მაგრამ დღეს, დამეთანხმებით, რომ თითქმის დასრულებულ ხიდებზე, საკმაოდ სერიოზული საცობებია, რადგან ვინო გზა და ხიდზე ერთ მანქანაზე მეტი არ ეტევა. მარაზისხა-ვი-თამარაშვილის ქუჩის ჩაბარისხული მარაზისხა-ვი-თამარაშვილის 80 მილიონი დაუჯდა. შესაბამისად, უშუალოდ, ჭიაბერაშვილის მსაბამისად, არამარტო მძღოლები, არამედ გიუჯატიც საკმაოდ დაზარალა. ცალკე საკითხია, როგორ და რა ხარისხით მიმდინარეობს ამ გზის მშენებლობა, სურათებზე, რომელ-

80-მილიონიანი გზის მშენებლობის ხარისხი

საც გთავაზობთ, საკმაოდ ნათლად ჩანს 80-მილიონიანი გზის მშენებლობის ხარისხი.

„ათასწლეულის გამოწვევის ფონდიდან“ გზების მშენებლობის არაერთი პროექტია დაფინანსებული. ფინანსური მონიტორინგის შედეგად უამრავი კითხვის ნიშანი გაჩნდა ამ გზების მშენებლობაში დახარჯულ თანხებსა და ტენდერებთან დაკავშირებით. თუმცა ეს კითხვები არა მაკონტროლებელ ორგანოებს, არამედ მხოლოდ არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და ოპოზიციურ პარტიებს უჩნდებათ და ეს ლოგიკურიცაა, რადგან საგზაო დეპარტამენტის მილიონიანი ტენდერების დირექტორმა უზარმაზარმა, რომელიც წინასწარ, ხელი-სუფლების გავლენიანი პირები დახანა. მაგალითად, შპს „ზიმო“, რომლის დამფუძნებელი, ზურაბ კიკნაძე და მის უკან მათი ნადირაძის ქმარი, ზურაბ ჩიკვილაძე მოიხრება. შპს „მტკვარის“ ხელმძღვანელის — თამაზ გვასალიას და შპს „კოლხის“ ხელმძღვანელის — ბესო კასრაძის უკან მოიხრებიან ვანო მერაბიშვილი. შესაძლოა ეს იმიტაც იყოს განპირობებული, რომ ეს კომპანიები აგებენ ასფალტს მერაბიშვილის რაიონში, იქ კი მერაბიშვილებს ისეთივე მონოპოლია აქვთ ყველაფერზე, როგორც ყვარელში — ადგილობრივებს, რომელთა თანხმობის გარეშე რაიონში აგური არ იდგება. შპს „ბლექ სი გრუპის“ ხელმძღვანელი ამირან მაშუჩაძე გივი თარგამაძის ნათესავია. ასევე, წარმატებით იგებენ ტენდერებს შპს „ა.ა. გრუპი“, შპს „გზა“, შპს „კოლხი“, შპს „ვერელი პლუსი“.

„საქართველო და მსოფლიო“ გასულ ნომრებშიც წერდა, რომ ქალაქის მასშტაბით ძირითადი მსხვილი პროექტები საგარეო საქმე-

ტენდერები ის ფირმა იხარჯება, როგორც უნდა, როგორც წესი, ხელისუფლების გავლენიანი პირები დახანა

თა მინისტრის მოადგილის, გიგა ბოკერიას ცოლისდის ფირმასა და ეს თანდაცვის მინისტრის — დავით კეზერაშვილის მეუღლის ფირმა „არტ X“-ს აქვს გადაბარებული.

კონტროლის პალატამ ახალი რადარის ტესტირება გომბორი-თელავის დამაკავშირებელი მაგისტრალის მონაკვეთზე ჩატარა. ეს გზა, როგორც ჩანს, სახელდახელოდ შეირჩა, რადგან ტესტირებას გერმანიიდან მონვეული ექსპერტებიც ესწრებოდნენ, თორემ კონტროლის პალატას რადარიც არ დასჭირდებოდა; მაგალითად, ჩვენს ახალ ხიდებზე რომ გაესერიან ან იმ ქვაფენილებზე გაველო, რომელთა სურათებსაც გთავაზობთ. ზოგჯერ თურმე ასეთი შემთხვევებიც ხდება: ევროპის მოედანზე ყვავილების საათის მოსაწყობად ტენდერში გამარჯვებულ ფირმას

80-მილიონიანი გზის მშენებლობის ხარისხი

მოედანი შემოუღობავს და ახლადდაგებულ ასფალტში რკინის მილები ჩაუცემენ ტენი. შემდგომ კი, როდესაც მოსამზადებელი სამუშაოები დასრულდა, ეს მილები გადაუჭრია. ცხადია, ეს ასფალტის დონეზე ვერ მოახერხეს და მილები ზემოთ დარჩა, რაც ამ ტერიტორიაზე მოძრავ ავტომო-

ბილების საბურავებს დიდ საფრთხეს უქმნიდა, ამიტომ მას ზემოდან ცემენ ტენი გროვები დაასხეს და შეცდომა გამოსწორეს.

საქართველოს საკანონმდებლო ორგანო ისე ზრუნავს ქვეყანაში სისუფთავისა და წესრიგის დამყარებაზე, რომ ახალ კანონპროექტზე მუშაობს, რომლის ძალაში შესვლის შემდეგ მოქალაქეს ერთი სიგარეტის ნამწვავის გადაგდება ქუჩაში შესაძლოა 200 ლარი დაუჯდეს, ხოლო კომპანიას (რომელმაც გზა დაამახინჯა, რომლის დაგებაც მილიონობით ლარი უჯდება ზოგჯერ), ცხადია, მზასაც არავინ გასცემს; იმიტომ, რომ ტენდერში გამარჯვებული ფირმაში საქართველოში უპატრონოები არ არიან და მათ ყველაფერი ეპატიებათ — არათუ ასეთი „უმნიშვნელო“ დეტალები, არამედ ისეთი რამეც, რასაც ადამიანების სიცოცხლე ეწირება. ამის ნათელი მაგალითია გიგა ბოკერიას ცოლის დის შემოსვენებული ფირმა „არტ X“, რომლის მიერ შესრულებულმა სამუშაოებმა პროექტ „ვარსკვლავების აკადემიის“ ორი თანამშრომლის სიცოცხლე შეინიშნა, ხოლო ათობით ადამიანი შემთხვევით გადაურჩა სიკვდილს; ამის გამო კი არავინ დასჯილა.

სოფო პალაშვილი

გიგა ბოკერიას ცოლის დის ფირმა „არტ X“-ის მიერ შესრულებულმა სამუშაოებმა პირობა „ვარსკვლავების აკადემიის“ ორი თანამშრომლის სიცოცხლე შეინიშნა, ხოლო ათობით ადამიანი შემთხვევით გადაურჩა სიკვდილს; ამის გამო კი არავინ დასჯილა

გრიტანელი სამხედროები გერმანიას დაბრუნდნენ

გერმანიაში მეორე მსოფლიო ომის დასრულების შემდეგ განლაგებული 20200 ბრიტანელი სამხედრო-თავან ნახევარი სამშობლოში 2015 წლამდე დაბრუნდება, დანარჩენები კი — 2020 წლისთვის, — ამის შესახებ ქვეყნის პრემიერ მინისტრმა დევიდ ქემერონმა განაცხადა. ეს გადაწყვეტილება მიღებულია სამხედრო ბიუჯეტის მასშტაბური შემცირების ფარგლებში, რომელსაც ბრიტანეთი ახორციელებს. სულ გერმანიის ტერიტორიაზე 12 ბრიტანული გარნიზონია; ადრე მათი გაყვანა 2035 წლისთვის იგეგმებოდა.

რუსული „ვეფსი“ გრაზილიაში მიემგზავრება

რუსეთი და ბრაზილია ერთობლივი საწარმოს შექმნას აპირებენ, სადაც რუსულ ჯავშანმანქანებს „ГАЗ-2330 Тигр“-ს აწვებენ. ბრაზილიის პოლიციამ, რომელმაც 2014 წლის საფეხბურთო ჩემპიონატისა და 2016 წლის ოლიმპიადის უსაფრთხოება უნდა უზრუნველყოს, შეიძლება არჩევანი სწორედ ამ მანქანაზე შეაჩეროს, — წერს „Infodefensa“. „Тигр“-ის სიგრძე 5,16 მეტრია, სიგანე — 2,2 მ., სიმაღლე — 2 მ., საბრძოლო მასა — 7200 კგ, ტვირთამწეობა — 1200 კგ, სიჩქარე — 125 კმ/სთ. მოდიფიკაციიდან გამომდინარე, მას შეუძლია 8 მეტრამდე გადაიყვანოს. მანქანაზე შეიძლება დამონტაჟდეს საბრძოლო მოდული 7,62 მმ. ტყვიამფრქვევით.

«СТУГНА-II» — ახალი თავსატანი ტანკისტებისთვის

უკრაინის თავდაცვის სამინისტრომ კიევის საკონსტრუქტორო ბიურო „ИСУ“-ს 10 ახალი ტანკსაწინააღმდეგო სარაკეტო კომპლექსი „Стugna-II“ შეუკვეთა. თუ კომპლექსის გამოცდა წარმატებით ჩაივლის, მისი გადაცემა ქვედანაყოფებისთვის მომავალი წლიდან დაიწყება, — წერს „Janes Missiles and Rockets“. „Стugna-II“-ს ნახევრადავტომატური ლაზერული დამიზნების სისტემა აქვს. მისი მოქმედების რადიუსი 100 მეტრიდან 5 კილომეტრამდეა; მის რაკეტებს 800 მილიმეტრამდე სიქის ჯავშნის გახვრეტა შეუძლია.

მეზღაურების კალა ერთობაშია

რუსეთის შავი ზღვის ფლოტის სუბმარინა „Апоска“-ზე რუსი და უკრაინელი მეზღვაურების ერთობლივი სწავლება დასრულდა. უკრაინელებს სუბმარინის მართვისა და ტორპედოების გაშვების შესაძლებლობა მიეცათ. საერთოდ, უცხო ქვეყნის სამხედრო მოსამსახურეების ყოფნა წყალქვეშა ნავზე ძალზე იშვიათი შემთხვევაა, თუმცა, ვინაიდან უკრაინა აპირებს, მწყობრში დააბრუნოს მისი კუთვნილი ერთადერთი, პროექტ 641-ის, სუბმარინა „Запорожье“, რუსეთმა გადაწყვიტა, მის მეზღვაურებს მომზადებაში დაეხმაროს.

ავღანეთის ომის სისხლიანი ბიუჯეტი

ჩვენ განვაგრძობთ ავღანეთში მიმდინარე ომის სხვადასხვა ასპექტების ანალიზს. ამჯერად ყურადღებას ამ ომის ფინანსურ მხარეზე გავამახვილებთ. ცხრა წელია, საბრძოლო მოქმედებები მიმდინარეობს, ბოლო წელიწად-ნახევრის განმავლობაში ამერიკელთა ხარჯები მნიშვნელოვნად გაიზარდა. ასე რომ, ომის დაწყებიდან გასული წლის აპრილამდე პენტაგონმა ავღანეთის ომზე 171,7 მილიარდი დოლარი დახარჯა, ხოლო გასული წლის მაისიდან დღემდე — 166,3 მილიარდი დოლარი. შესაბამისად იზრდებოდა ყოველთვიური ხარჯებიც: თუ 2009 წლის ოქტომბერში 3,6 მილიარდი დაიხარჯა, ხოლო 2010 წლის თებერვალში — 6,7 მილიარდი დოლარი, გასულ თვეში, ექსპერტების წინასწარი შეფასებებით, ხარჯების მოცულობამ 8 მილიარდს მიაღწია.

ალსანიშნავია, რომ ხარჯების ზრდის მიუხედავად, ვითარება ავღანეთში არ გაუმჯობესებულა, პირიქით, თალიბები განსაკუთრებით სწორედ ბოლო წელიწად-ნახევრის განმავლობაში გააქტიურდნენ. ამერიკელმა ჟურნალისტებმა გამოთვალეს, რომ შინთოქული თალიბის გადაღებული ფოტოგრაფიის მიხედვით, რომელიც 20 თალიბისაა — ერთი მილიარდი. მსოფლიო სამხედრო ისტორიის თანხების ასეთი არაფერზე ტურნე გაფლანკება, უბრალოდ, არ ახსოვს, ის აბსოლუ-

ტურად უპრეცედენტოა. თუ ავღანეთში განლაგებული კონტინგენტის ყოფილი სარდლის — გენერალ სტენლი მაკკრისტალის შეფასებას დავყვართ, რომელიც მიიჩნევს, რომ „თალიბანს“ 35 ათასი მეტრული ჰყავს, გამოდის, რომ მათ განადგურებას 1,7 ტრილიონი დოლარი დასჭირდება.

თუ სხვადასხვა შეფასებებს შევჯერებთ (ზუსტი სტატისტიკა არ არსებობს), წელიწადში კოალიციის ძალები საშუალოდ 2000 თალიბს ანადგურებენ, თუმცა მონინალმდგის რიგებს შეთხელება ნამდვი-

ლად არ ეტყობა; თალიბები ახალი მეტრელების რეკრუტირებას პრაქტიკულად უპრობლემოდ ახერხებენ. ცნობებში კონფლიქტის ზონიდან კი ისევ და ისევ ერთი და იგივე დასახლებული პუნქტები ფიგურირებს, სადაც ბრძოლები, თითქოსდა დიდი ხანია, დასრულდა და ტერიტორია მუშაობისთვის განაწილდა, თუმცა გადის მაქსიმუმ რამდენიმე თვე და ყველაფერი თავიდან იწყება.

კოალიციის თითოეული მონიშნავ ბაზის (100-ზე მეტი) ყოველდღიურ მომსახურებას 1300 ლიტრზე მეტი დიზელის საწვავი სჭირდება, ქვეყანაში ყოველდღიურად 66 ათასი ლიტრი რეაქტიული (სხვას თავი რომ დავანებოთ) საწვა-

ვი შედის; სტატისტიკურად, კოალიციის ერთი ჯარისკაცის მოქმედების უზრუნველყოფაზე დღეში 90 ლიტრი საწვავი იხარჯება; კონტინგენტის მომარაგებაში 150 ათასი სამოქალაქო კონტრაქტორია ჩართული. 27,5 მილიარდი დოლარი (ეს სახელმწიფო დეპარტამენტისა და „USAID“-ის ხარჯებია) ავღანური სამთავრობო ძალების წვრთნასა და აღჭურვაზე დაიხარჯა, კიდევ 8,5 მილიარდი — სამოქალაქო პრემიუმზე, თუმცა სამთავრობო ჯარი გარბის მამინვე, როგორც კი ამის შესაძლებლობა მიეცემა, ხოლო დღისით სამოქალაქო პროექტებში ჩართულმა პირებმა ლამით შეიძლება

1983 წლის არაუგებარე ომი

ითვლება, რომ „ცივი ომის“ პერიოდში დაპირისპირებულ მხარეთა შორის საბრძოლო მოქმედებების დაწყების ალბათობა არც ისე დიდი იყო, რადგან, როგორც სსრკ-ის, ისე აშშ-ის პოლიტიკური ხელმძღვანელობა აცნობიერებდა, რომ ყოველივე გლობალური ბირთვული კატასტროფით დასრულდებოდა. ყველაზე საშიშ ეპიზოდად ამ მხრივ 1962 წლის კარიბის კრიზისი ითვლება, როდესაც ორი ზესახელმწიფო შეტაკების ზღვარზე იდგა, თუმცა 1983 წელს განვითარებული მოვლენების ანალიზის დროს ნამდვილად ვერ გამოვრიცხავთ, რომ მსოფლიო იმ წელს, შესაძლოა, უფრო ახლოს იყო ომთან, ვიდრე სამოციან წლებში.

1983 წლის ეკონომიკური სტატისტიკა უარსდებდა საინტერესოა: აშშ-ის საპროგრესი, ყოველგვარი ეკონომიკური წინაპროგნოზის გარეშე, რამდენადაც იმ წელს ნავთობის ფასმა, რაც გაზრდილ შესაძლებლობაში იმდენი იყო. 1983 წელს აშშ-ში მკვეთრად (გრაფიკზე სიმაღლეში ნახტომს ჰყავს) გაიზარდა აზოტის ჭაფიჭა და ფოლადის დამუშავებისთვის აუცილებელი დანადგარების წარმოება; ორივე ფაქტორი ომისთვის მზადების ერთ-ერთ უტყუარ ნიშნად ითვლება.

ამავე წელს სსრკ-ში 1982-თან შედარებით 1,5-ჯერ მეტი წინიშნა დაიფიქსეს, მომხმარებელმა კი 1983 წლის შემოდგომაზე ხორცის აშკარა დეფიციტი იგრძნო (იმ დროის ნორმების თანახმად, ომის პერიოდში წინიშნა და „ტუშონკა“ საბჭოთა ჯა-

რისკაციის რაციონში ძირითად ადგილს იკავებდა). მკვეთრად გაიზარდა ბამბის წარმოებაც, ხოლო 1983 წლის 19 აგვისტოს საბჭოთა მთავრობამ მიიღო დადგენილება შაქრის წარმოების სასწრაფოდ გაზრდის შესახებ (არადა, 1981-85 და 1980-90 წლების ეკონომიკის განვითარების გეგმები ამას არ ითვალისწინებდა).

იმ წლებში შაქრის ნაწილი სსრკ-ს კუბიდან შემოჰქონდა, მაგრამ, შესაძლოა, მოსკოვში ჩათვალეს, რომ ეს არხი შეიძლებოდა გადაეკეტილიყო. საგულისხმოა, რომ 1984 და შემდგომ წლებში შაქრის წარმოება სსრკ-ში შემცირდა და ისევ ძველ მაჩვენებლებს დაუბრუნდა.

1983 წლის გაზაფხულზე (მაშინ უახლეს) აშშ-ის სახელმწიფო „M1 ABRAMS“-ზე სასწრაფო წესით დაგეგმილი იქნა მოგზაურობის დაწყება დაიწყეს, რომელიც

აშშ პრეზიდენტი რონალდ რეიგანი და დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრი მარგარეტ ტაჩერი

გატარების ტიპისაა რუს-რის შენარჩუნებას უზრუნველყოფდა.

საქმე ისაა, რომ ადრე დაბალი ტემპერატურის (-32 გრადუსიდან დაწყებული) პირობებში Abrams-ის ძრავის „AGT-1500“-ის დაქოქვა პრობლემა იყო. დამხმარე აგრეგატებმა ტანკების დაქოქვა შესაძლებელი -43 გრადუსის პირობებში გახადეს. ევროპაში, როგორც ცნობილია, ასეთი ყინვები არ იცის.

კიდევ ერთი საინტერესო ნიშანი: თუ 1971-იდან 1981 წლამდე გერმანიაში განლაგებული საბჭოთა ნაწილებიდან უკველოდ სულ 65 სამხედრო

გაქრა, 1983 წლის მარტიდან მაისამდე 13 სამხედრო დაიკარგა, თითქოს მოწინააღმდეგეს სასწრაფოდ დასჭირდა ოპერატიული ინფორმაციის დამატებითი წყაროები; საბჭოთა სარდლობამ გერმანიაში მყოფ სამხედროებს გარნიზონების ახლოს მდებარე ქალაქებში გასვლა ერთი წლით აუკრძალა. ამავდროს მოსკოვში აშშ-ის წინააღმდეგობის, მათ შორის მაღალჩინოსანი დიპლომატების, მათ შორის დაავაზა დაიწყო, გაცილებით მეტის, ვიდრე „ცივი ომის“ ნება-ისმირ სხვა წელს.

რომელიმე ამერიკულ ბაზას შეუტიონ.

პენტაგონის ხარჯების მთავარი ნაწილი, რასაკვირველია, ლოგისტიკაზე და გოლფ თაობის „ჭაპიანი“ იარაღის შეძენაზე მიდის. რაც შეეხება თალიბებს, მათ ლოგისტიკასთან დაკავშირებული პრობლემები, პრაქტიკულად, არ აქვთ; სანავი ძალიან მცირე რაოდენობით სჭირდებათ და ძველი, ხშირ შემთხვევაში, ჯერ კიდევ საბჭოთა წარმოების იარაღით არიან შეირალებულნი. მაგრამ, უზარმაზარი ხარჯების მიუხედავად, ამერიკელები ამომს მაინც ვერ იგებენ.

„ჩვენ არ ნავალთ ავღანეთიდან ნაადრევად, სინამდვილეში ჩვენ ამ ქვეყნიდან საერთოდ არ ნავალთ“, — მოჰყავს „Huffington Post“-ს აშშ-ის თავდაცვის მინისტრის — რობერტ გეთის სიტყვები, რომელიც კიდევ ერთხელ მიანიშნებს იმაზე, რომ ავღანეთის საკითხზე თეთრი სახლი და პენტაგონი ვერ თანხმდებიან; პრეზიდენტ ობამას განცხადების თანახმად, ამერიკულ ჯარებს ავღანეთი მისი პირველი საპრეზიდენტო ვადის დასრულებამდე უნდა დაეტოვებინათ (მხოლოდ სწრაფი რეაგირების მცირერიცხოვანი ძალების დატოვებას გეგმავენ). ამავე კონტექსტში უნდა განვიხილოთ ავღანეთში მყოფი ძალების ახალი სარდლის, ბენარალ დევიდ პიტრეუსის გამოთქვები, რომელიც, ერთი შეხედვით, ძალზე არალოგიკურია: „შედა პაღიარო, რომ მე არ ვფირმოვ, რომ ამ ომის მოგება შეუძლებელია. მე ვფირმოვ, რომ ეს ომი უნდა გავაგრძელოთ და ავღანეთში ომის შემდეგ დავერჩეთ. ეს ისეთი გრძელვადიანია, რომელიც არის ლაგუნის მსგავსი“.

ოლა, რომელშიც ჩვენი და, შესაძლოა, ჩვენი შვილები სიცოცხლის გოლფი ვიქცევიან ჩაგოვლენი“.

სამხედროები მხარს უჭერენ ომის გაგრძელებას, თუმცა ჯერჯერობით ვერ ნამოადგინეს სტრატეგია, რომელიც წარმატების მიღწევას უზრუნველყოფს. ალბათ, უნდა გავითვალისწინოთ, ისიც, რომ, სავარაუდოდ, ბევრი მაღალჩინოსანი და ბიზნესმენი ამ ომზე ხელს ითბობს და, რაც უფრო დიდხანს გაგრძელდება ომი, რაც უფრო მეტი თანხა გამოიყოფა მასზე, მით უფრო დიდ მოგებას ნახავენ. ამასთანა-

ვად, ომის გაგრძელების პირობებში სამხედროებს შეუძლიათ, მათი გავლენა მოახდინონ პრაქტიკულად არაფერზე და ამ შესაძლებლობაზე უარს თამისი ნებით ნამდვილად არ იტყვიან.

ბოლო სიტყვა ამ ისტორიაში, ალბათ, ამერიკის საზოგადოებამ უნდა თქვას, მზად არის თუ არა ის, მომავალშიც შეეგუოს მზად დანაკარგებს ავღანეთში და თითოეული თაობის გასანადგურებლად 50 მილიონი დოლარი გადაიხადოს, მითუმეტეს, რომ მის ადგილს უმალვე სხვა მებრძოლი დაიკავებს.

სკპს ცპ ბენარალური მდივანი იური ანდროპოვი

1 სექტემბერს სსრკ-ის საპარო სივრცეში სამხრეთკორეული „ბონიგო“ ჩამოავდეს. დასავლეთში ამასთან დაკავშირებით უპრეცედენტო ანტისაბჭოთა კამპანია დაიწყო, კრემლი ამტკიცებდა, რომ ეს მიზანმიმართული პროვოკაცია იყო. დაძაბულობამ პიკს მიაღწია.

ნოემბრის პირველ კვირასთან დაკავშირებით აზრთა სერიოზული სხვადასხვაობა არსებობს. ამერიკული წყაროების მიხედვით, საბჭოთა ჯარები ევროპაში შეტევისთვის მზადების უკანასკნელ სტადიაში იმყოფებოდნენ, სოლო მათი ოპონენტები ამტკიცებენ, რომ ნატოს სწავლებაში „ABLE ARCHER 83“, რომელიც 2 ნოემბერს დაიწყო, ამერიკული ჯარების თავდაცვის რაიონებში გადასროლის შენიღბვას წარმოადგენდა, სოლო აშშ-ში საბრძოლო მზადყოფნის უპირატესობად მაღალი დონე „DEFCON 1“ შემოიღეს.

შეცდომა იქნებოდა იმის ფიქრი, რომ ამერიკული სარდლობა მხოლოდ დასავლეთ

ევროპის ყრუ დაცვისთვის ემზადებოდა, დაახლოებით ისეთ სტილში, როგორც ამას ტომ კლენსი „წითელ ქარიშხალში“ აღწერს. შეტევის გეგმა ამერიკელებსაც ჰქონდათ, ექსპერტების აზრით, ნავარაუდები იყო, რომ, ვიდრე ბუნდესვერის დახმარებით საბჭოთა სატანკო არმიას დასავლეთ გერმანიის კარიბჭესთან შეაკავებდნენ, ამერიკელები კანადელები და ბრიტანელები ავსტრიის ტერიტორიის გამოყენებით ჩეხოსლოვაკიაში შეიჭრებოდნენ (ძირითადი დარტყმა ბრატისლავის სტრავას მიმართულებით) და წინსვლას პოლონეთისკენ, ბალტიის ზღვის საერთო მიმართულებით გააგრძელებდნენ, რაც თეორიულად, საბჭოთა ჯარების უზარმაზარ „ქვაბში“ მოქცევის შესაძლებლობას აძლევდა, თუმცა რამდენად გამოვიდოდა ყოველივე ეს პრაქტიკულად, ძნელი სათქმელია.

ნოემბრის პირველი დეკადის შემდეგ კი რაღაც შეიცვალა, თითქოს საქმეში საიდუმლო დიპლომატიის ძალზე ეფექტური მექანიზმები ჩაერთო და ვითარება ნორმალისკენ დაიწყო დასაბრუნება.

ციული რიტორიკა, რასაკვირველია, დარჩა, თუმცა გადაწყვეტი მზადების საგანგაშო ნიშნები არც ეკონომიკურ სტატისტიკაში და არც სხვა სფეროებში ამ პერიოდთან მოყოლებული აღარ გვხვდება.

ალბათ, დრო გაივლის, ვიდრე გავიგებთ, თუ რა ხდება სინამდვილეში შორეულ 1983-ში, თუმცა სპამპოდ დიდი იყო იმის ალბათობა, რომ კაცობრიობა იარაღს ამ ომში აღრი თუ გვიან მაინც გამოიყენებდა, გირთვული ესკალაციის შემთხვევაში კი კაცობრიობას სასიკვდილო საფრთხე დაემუქებოდა.

მოამზადა
პიორკი პიპიპარიპა

მთლად ისე არ არის, კახელს ტოკიოში თვითმფრინავის რეისზე რომ დააგვიანდა, ტურისტულ ჯგუფს ჩამორჩა. შენუხდა. როგორ გავაგებინოთ ბილეთების გამყიდველს, ხოდაშენში რომ ვარ წასასვლელი? მაგრამ სხვა რა გზა ჰქონდა, მივიდა თოჯინასავით დახატულ ლამაზმანთან და ეუბნება: — ხოდაშენმდე ერთი ბილეთი! ააფახულა წამწამები „აირ ჯაპანის“ მოლარემ და ეკითხება: იაპონელებისთვის დამახასიათებელი აქცენტით: — ზემო თუ ქვემო ხოდაშენი? გაჰკვირდა ფრიად ვანო: კახეთი აუთვისებიათო იაპონელებს.

არანაკლებ გაცილებიან იაპონელები და ჩინელები, როცა შეიტყობენ, რომ აღმოსავლურ საბრძოლო ხელოვნებათა მასწავლებელი ნუკრი დიერაშვილი წარმოშობით კახეთიდანაა, შუაგულ ქიზიყიდან, სოფელ ნუკრიანიდან და ისე ფლობს უშუს, მის ფუძემდებლებს რომ გაუკვირდებოდა. შეიძლება, არც გაუკვირდეთ, რადგან, ჯერ ერთი, აღმოსავლური საბრძოლო ხელოვნება მსოფლიოსაა მოდებული, მეორე, კახეთის შესახებ იაპონელები კარგად არიან ინფორმირებულები, მას შემდეგ, რაც ჩვენმა ფალავანმა, სახელგანთქმულმა ლევან თედი-აშვილმა იაპონურ ტატამზე ერთიმეორის მიყოლებით მიანყო ძიუდოს მანამდე ბექდაუდებელი ოსტატები. ამიტომ ვთქვი, არც ისეამეტოი საქმე.

ნუკრი დიერაშვილი უშუს — აღმოსავლური საბრძოლო სამხედრო ხელოვნების ამ სახეობას ასწავლის თბილისში — ჭავჭავაძის პროსპექტზე, მეცხრე საკადემიოწოდს ერთ-ერთი კორპუსის სპორტდარბაზში. წვრთნის თბილისელებს განურჩევლად სქესისა და ასაკისა. იმის განუზრევლად, თუ ვინ რომელი მიმართულებით გაიტაცა აღმოსავლურმა ეგზოტიკამ — როგორც სპორტმა, თუ როგორც ორგანიზმის გაჯანსაღების უებარმა საშუალებამ.

ნამდვილი ოსტატი და კარგი მასწავლებელი ჩინეთსა და იაპონიაშიც სანთლით არის საძებარი. რა გასაკვირია, თუ საქართველოში თვითმარქვია მწერ-თნელები ფეხებში გვებლანდებიან?!

მაგრამ, თუ ასე ძნელია პროფესიონალების პოვნა, სად და ვისგან ისწავლა ნუკრი დიერაშვილი აღმოსავლური ორთაბრძოლების მაღალი ხელოვნება?

არის შეკითხვა. ახლა მოისმინეთ პასუხი, რომელსაც აღმოსავლური იგავის სიბრძნის ელფერი დაჰკრავს: — მე დავრწმუნდი ჩემი მასწავლებლების ნათქვამის ჭეშმარიტებაში: თუ შენს თავზე იმუშავებ და მზადყოფნის კონდიციას მიაღწევ, არსად წასვლა არ დაგჭირდება — მასწავლებელი თვითონ მოდის შენთან.

ასე შეგხვდი დიდი დონის ოსტატებს, თავისებურ ზეადამიანებს. ნიცშეს ზეადამიანს არ გულისხმობდა ნუკრი. აქ სულ სხვა ფენომენთან, რეალურად არსებულ განსაკუთრებულობასთან გვაქვს საქმე: დიდმა ოსტატებმა, ჭეშმარიტმა მასწავლებლებმა იცინა ის, რის შესახებ ჩვენ, დანარჩენებს, წა-

საქართველოს დამპყრობლის გამარჯვება სხვათა ზედა

რილი „დიდი ბალახის“ — ლეროები და კიდევ ერთი ნაბიჯი გადადგათ ბამბუკის ტყის სიღრმისკენ: — საბრძოლო ხელოვნების საფუძველია ჩი-ბენი: ჩი — ჰაირი, ბენ — მუშაობა. ჩი-ბენის საპირკველზე დგას ნებისმიერი საბრძოლო ხელოვნების შემოქმედ. ნებისმიერი საბრძოლო სპორტისაც — სწორი სუნთქვა და მოძრაობა.

ჩი-ბენის ათვისებით იწყებენ ნუკრი დიერაშვილის მონაფეხები თაიხის ანბანის შესწავლას. თაიხის ჩი-ბენი არის ჩან სი-გო — „აბრეშუმის ძაფის დახვევა“, რომელიც, როგორც სპეციალისტები ადასტურებენ, დიდი გამაჯანსაღებელი ეფექტის მქონეა. ხოლო თვით თაიხის თავისებურება სხვა ხისტი საბრძოლო ხელოვნებისგან არის სირბილზე: სხეული ამ დროს არის ღრუ, რომელშიც ცირკულირებს შინაგანი ძალა, ენერგია — გაკედან რბილია, შიგნიდან კი — მაგარი, როგორც რკინა.

ასეთი სიმბოლოებით სავსეა აღმოსავლური ორთაბრძოლების ფილოსოფია.

— საბრძოლო ხელოვნების ეს სახეობა, — დარწმუნებით ამბობს ნუკრი დიერაშვილი, — პრაქტიკულად, დაუმარცხებელია, რადგან უდიდეს ძალას გამოიმუშავებს, რომელიც ელექტროდენის 360 ვოლტის ეკვივალენტურია...

ურნაშნო თომებს შეუძლიათ არ დაიჯერონ. ჩვენ კი ვთქვათ, რომ საინტერესო კანონები აქვს აღმოსავლურ საბრძოლო ხელოვნებას, უშუს მათ შორის. მაგალითად, მთავარი პრინციპი, რომელსაც უშუს მიმდევარი უნდა დაემორჩილოს, მონიშნავს მდგომარეობას, რომელიც უშუს მათ შორის. მაგალითად, მთავარი პრინციპი, რომელსაც უშუს მიმდევარი უნდა დაემორჩილოს, მონიშნავს მდგომარეობას, რომელიც უშუს მათ შორის. მაგალითად, მთავარი პრინციპი, რომელსაც უშუს მიმდევარი უნდა დაემორჩილოს, მონიშნავს მდგომარეობას, რომელიც უშუს მათ შორის.

— თუ ადამიანი თავის თავს დაამარცხებს, იგი ათიათას მონიშნავს, — გვარწმუნებენ დიდი ოსტატები. დამარცხებული თავი შენი! როგორ მოგონოთ ეს დებულება, პატივცემული პოლიტიკოსები?

არაფა სანაპლია

ნუკრი დიერაშვილი პარკის დროს

ყველაზე საშიში პირუსი — ხელისუფლებად წოდებული უხედავობა

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ არც ერთი რესპუბლიკა არ ჩავარდნილა ჩვენსავით სავალალო მდგომარეობაში. რა ხდება, რომელი სალოცავი გაგვინყრა, რატომ ვკარგავთ იმას, რასაც თაობები ასე სათუთად უფრთხილდებოდნენ? ერთგულება, სინდის-ნამუსი, პატიოსნება, ზნეობა ქართველ კაცს შარავანდედივით ამშვენებდა. დღევანდელი ვაგლახი ხელისუფლება სწორედ ამის მოსპობას ცდილობს.

ქართველმა ერმა ილია ჭავჭავაძე წმინდანად აღიარა და მის ხატზე ლოცულობს, რადგან ქვეყნისთვის თავდადებული მამულიშვილმა ბრწყინვალედ დაიცვა ქართული ენა და ქართველი ერი. ანდერძად დაგვიტოვა, რას უნდა გავფრთხილებოდით თვალის ჩინივით, თუ გვინდა, რომ ვიყიოთ წინაპართა ღირსეული მთაბრუნავლები. **შენ, მამული, სარწმუნოება სიცოცხლის ფასად უნდა დაიცვას ყველა, ვისაც საპარტოვო-ლოსთვის უძგარს გული.**

დღეს კი ქართულ ენას ნაბიჯ-ნაბიჯ უტყვენ და აცლიან საძირკველს, რათა ჩაიძიროს პრივილეგიებული ხალხების სამსახურში მყოფ ენათა სტიმპაქი. ამ პატარა, მაგრამ მსოფლიო კულტურის საგანძურის მარგალიტ ხალხს საკუთარი დამწერლობა შეუქმნია; ენა კი იმაზე მდიდარი და მრავალმხრივი იქნა, ვიდრე ბევრი სხვა ერის პრივილეგიურებულ ენას, რომელსაც საკუთარი დამწერლობა არ აქვს და გამქრალი ლათინურისგან გადაღებული დამწერლობით ისე ამაცობენ, როგორც ვან-დალები მოტაცებული სკივრიდან მითვისებული განძით.

პარბი, იმ სხვას უნდა, რომ გადამყლაოს, შენ შენი ნაბიჯი რატომ მიძრავი მის სტომაქში, როცა დიდი შესაძლებლობა გაქვს შენი ენის ბრწყინვალეობა მსოფლიოს დაანახოს?

ქართული ენის წინააღმდეგ წინასწარ დაგეგმილი ბინძური ბრძოლა რომ მიდის, კარგად იგრძნობა განათლების სისტემაში, მწერლობასა და ჟურნალისტიკაში. ისეთი ნაწარმოებების განხილვას აწყობენ, რომ სირცხვილია, მას ნაწარმოები ეწოდოს. ტელევიზიიდან იმდენი უცხოეთიდან შემოსვრებული სიტყვა ისმის, ხშირად გაგიჭირდება ამ დომხალში ქართული სიტყვის მომაჯადოებელი მუსიკის გარჩევა.

დამოკრპატიად წოდებულ გაუქმდმარტიაში სპარტოპეალის გარეშად ვინც ცდილობს, ალბა დაბადების დღეს გაუხადის საწყაველად ქართულთა ბანეოვანი ჩაბაღაშული ყველაწმინდის სიყვარული.

დიდება ილიამ გვიანდერძა, მამულს გაუფრთხილდითო. ჩვენს პრეზიდენტად წოდებულ ცრუპენტელა უხედავრებას გვონია, კედელზე ილიას სურათს თუ ჩამოკიდებს და ქართველ ერს მამულს გაუწიანავებს, ხალხი მის მუხთლობას ვერ მიხვდება. ვის მიწებს ჰყიდი უცხო ტომელებზე, შე არგასაზრდელო? — დასწყევლიდა ქართლის დედა, ახლოს რომ უდგებოდეს. დავით აღმაშენებლის ბასრი მახვილის, ეტყობა, აღარ ეშინია, ქალაქის ცენტრიდან დილის შარავზაზე გაასახლა. მაგრამ ძველებთან ბრძოლით

ვერ დააბლაგვეს იმ მახვილს, გამწარებული ქართველი ხალხი რომ აღმართავს მის მუხთლობით გასივებულ თავზე. ქართველ კაცს წინაპრის მიერ სისხლ-ცრემლით შენარჩუნებული სამშობლოს რომ უყიდიან, ჰგონიათ, ამ დანაშაულისგან მათი დამქირავებული უცხოელები იხსნიან?!

სარწმუნოებაზე ილია ჭავჭავაძე ამბობდა: „ქრისტე ღმერთი ჯვარს ეცვა ქვეყნისათვის და ჩვენ ჯვარს ვეცვით ქრისტესათვისო“. მუსლიმანური სამყაროს გარემოცვაში, სამხრელი განსაცდელის პირობებში დაიცვა ქართველმა ერმა მართლმადიდებელი ქრისტიანობა.

ხუთჯვრიანი დროში ქრისტეს საფლავისთვის ბრძოლა ჯვაროსნებმა სამხრელი დაუნდობლობით დაიწყეს და მათ წინააღმდეგ მებრძოლი ალაღინი გააკვირვებს სისასტიკით. ჩადენილი ბოროტებანი ბოლოს ერთი ათად შემოუბრუნდათ. კაცობრიობის ისტორიას სამარცხვინო ლაქად შემორჩა ჯვაროსნების საქმიანობა, როგორც ინდულგენციებით ვაჭრობა და ინეკვიზიცია.

ჯვაროსნების მეოთხე ლაშქრობა მართლმადიდებლების წინააღმდეგ ჩატარდა, ისე, რომ არც ერთი მუსლიმანი დღეუფოთებიათ. მართლმადიდებლობის ციტადღეს — კონსტანტინოპოლს შეუტყეს, დაარბიეს, გაძარცვეს, სისხლი დაანთხვეინეს და ასე დასუსტებული თურქებს მიუგდეს. ქრისტეს საფლავისთვის ბრძოლით დაიწყეს და მართლმადიდებლობის ქრისტიანთა ცენტრი მოაოხრეს. ალბათ, იმიტომ, რომ გაცილებით სპეტაკი სარწმუნოება, რომელიც გმობს სისხლის აღრევას; მართლმადიდებელი არ ჭამს ლოკოკინას, გველს, ხელიკს, ბაყაყს და სხვა ამგვარ სისაძაგლეს; მართლმადიდებლობა სასტიკად გმობს სქესობრივ გაუკუღმართებას და ალვირახსნილობას.

ახლა უცხოურ სერიალებში ბიძაშვილ-მამიდამშვილები ერთმანეთზე კერატებევით და ნეზებევით რომ იწევენ და ამას ახალგაზრდობას აყურებინებენ, უზნეობა არ არის? კი, ბატონო, რახან შენ ასე გსურს, იცხოვრე პირუტყვივით, ჩვენ რას გვეჩი! თუმცა ზოგი პირუტყვიც კი არ კადრულობს ამას.

რამხელა სიბინძურეს ქაქანებენ ხელისუფლების მიერ კასტორებული ტელევიზიები. ეკრანიდან მდებრი ახალგაზრდა კაცს ეკითხება ისეთ რამეს... სახაზავით გაგიზომია თუ არაო, რომ ზნემაღალადამიანს თმები ყალყზე დაუდგება.

ბარყვნილბის, უზნო-ბისა და სქმსობრივი აღმარაბისნილობა-გაუქმდმარტიაბის პარაბიტი უნდათ სპატიპი, მართლ-მორწმუნოების პარტოპი იმ იმ სიბინძურის ჭაობში შპატირიწ, სარაბ

**პაიუღანბად
წოდებულ
ხაუანბალს
პონია, კაღაზა
ილიას სპატი
თუ ჩამოკიდებს
და ქართველ
კაცს
გაუწიანავებს,
სალხი მის
მუსთოლბას
პირ მიხვდება**

**გაბიძგა და გაძრობა
ჩასაზრებული.**

ჩვენთან კი ჯვაროსნების ხუთჯვრიანი დროში ისე დანავარდობს, როგორც ერთ დროს სვასტიკიანი უზედურება პარაპაშობად გერმანიაში. ამიტომაც ასე გამაგებებით უდრენენ იმათ ხსოვნას, ვინც მედგრად ებრძოდა ფაშიზმს და თავის-სავე ბუნაგში ცოფიანი აფთარივით მოუღო ბოლო. ჰოდა, ფაშიზმის ყველანაირი შენიღბული გამოვლინება მისი წინაპრის საგალალო ბედს ელის.

ისტორიის საშიშ, სისხლ-ცრემლით გამოვლილ გზაზე საქართველო ბევრჯერ იყო ყოფნა-არყოფნის ზღვარზე და სწორედ მაშინ ჩნდებოდნენ მხსნელად ერის საამაყო მამულიშვილები. საქართველოს მოსახლობად შემოსულ თურქებს დავით აღმაშენებელმა ბალღამად შეარგო ეს თავზედობა. ქვეყანა გააერთიანა, გააძლიერა, ააყვავა და მტერზე აზნეობა. ჰოდა, რა გასაკვი-

რია, როცა ათათურქის მეხოტბე პრეზიდენტმა მისი ძეგლი თბილისიდან რომ გაასახლა?!

კიდევ მოადგა ქართველ ერს მოსპობის საფრთხე და ერეკლე მეორეს ბრძნულმა პოლიტიკამ იხსნა საქართველო. ამჯერად ქართველი ხალხის მეგობარი და მოამაგე რუსეთი მოეწვინა მხსნელად. მისაც ვგონიათ, რომ ისტორიას ფსევდო ოქუპაციის მუხაშეპატიო გააყლაპა, წუ დააპინწყადათ, რომ ყველა მათი მსგავსი ცრუპანტელაბივით გაწმინდებულია აქმთაღი-ლი მუსთალთა სანაგვეზე.

თუ ადამიანის დაღუპვა გინდა, ახლობელი, მეგობარი, კეთილის მსურველი შეაძულე, მერე გვერდზე მიდექი და მის უზედურებაზე ბოროტად იხარხარე. რუსეთის ყველას მოძულე და გარყვნილებს ბუდე ამერიკაზე რომ გაცვლი, სატირლად გაგიხდება ყოფა, აბა, რა!

კიდევ გაუჭირდა ქართულ თვითმყოფადობას და მისი მომავლის სწორი გზის შერჩევას, ახლა ილია ჭავჭავაძე თავისი ბასრი კალმითა და გენიალური აზროვნებით დადგა ქართველობის დასაცავად. დღეს კი მის სურათს ამოფარებული ქვეყნის მაოხარი უძლები პარაზიტები სწორედ იმის მოსპობას ცდილობენ, რის ცსოდენ სათუთად მოფრთხილება გვიანდერძა.

ისევ ყოფნა-არყოფნის გზაჯვარადინწა ვდგავართ, რადგან ჩვენი სამშოლუ ყველაზე საშიში პირუსით არის დაავადებული. ეს საშიში პირუსი ხელისუფლებად წოდებული უხედავობაა, ძვეყნის გახრწნა და საბოლოო ამოღებაა რომ დაუსახავს მიწაზე. მრავალი საკუთარი სტიმპაქის მონა პოლიტიკურ ოპოზიციონერობას იბრალავს და ქვეყნის ბედის უკუღმა დატრიალებამი ხელისუფლებად წოდებულ უცხოეთის ლაქებს მხარში უდგანან, ხალხს გზას ურევენ, რათა უკეთ გაიმოსწოვონ სისხლი ისედაც სისხლგამშრალ ქვეყანას. ამ განსაცდელის ჟამს სამშობლოს ერთგულმა მამულიშვილებმა აიმაღლეს ხმა და, ყოველგვა-

რი თანამდებობრივი ამბიციების გარეშე, მიზნად დაისახეს ქვეყნის მაოხარი ხელი-სუფლების სამშობლოსთვის თავდადებული, პატიოსანი კადრებით მეცვლა. ხელისუფლების ლაქია, გაპონის მთამომავალი ოპოზიციონერები ჭიანი ვაშლიდან თავამოყოფილი მატლებივით შემფოთდნენ და აჭყლიპინდნენ, ეს ადამიანები პოლიტიკოსები არ არიან და რა უფლებით ერევიან პოლიტიკაშიო. **თუ პოლიტიკოსობა აშორიალთა დოლარობით მორწყული დემაგოგიური ყვადღობა, სპარტოველს ინტერესებით მასწრობა, ხალხის მოტყუება და უპანასკნელი მარკის ჯიკით სეირნობაა, მაშინ ეს ეროვნული ადამიანები პოლიტიკოსები არ არიან. როგორც რეზო ამაშუკელი იტყოდა, პალსტუხიანი ხელიკი ან ბაკნიდან ამომძვრალი კუა პოლიტიკოსი, მათ ნავალზე მხოლოდ სიცრუე რომ ხარობს? რომელიდაც ამერიკული შპს-ს გამოკვლევით ეს სასაცილო არსებანი ხალხში ყველაზე მაღალრეიტინგულები რომ ყუილიან?**

ნონა გაფრინდამშვილი თურმე პოლიტიკოსი არ არის, რადგან პრეზიდენტის ფანჯრის მტრედობა მისთვის სასაცილოა, რამეთუ პრეზიდენტი მთელი მისი შპანით ნონა გაფრინდამშვილის მოჭრილ ფრჩხილად არ ღირს. დღეს, როცა ესოდენ საგალალო მდგომარეობაშია ჩვენი სამშობლო, ქართველი ერის ეს საამაყო მანდილოსანი ეროვნულ ძალებს რომ ამოუდგა მხარში, იმიტომ უდრენთ? სხვა დამსახურებებზე რომ არაფერი ვთქვათ, მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონი ისეთი დიდებული ადამიანური თვისებებით არის შემკული, რითაც განგება მხოლოდ თავის რჩეულებს აჯილდოებს.

ვინ მიანიჭათ ამ გააოწმის შთამომავლებს პოლიტიკოსობის ტიტული? ფული რომ შემოიკლავდათ და აშორიაში გარბიან ცხინვიან ცუბარს მოსაყიდვალად და გამოიკაცხილ ტვინის ახალი ნაბივით გამოსატანად.

ქართველ ხალხს კარგად ახსოვს ამათი ეზოს მოძღვარი ფერმალი დიდ პოლიტიკოსად როგორ გამოცხვა და სწორედ იმ ხალხს ლალატობდა, ვისი სამსახურიც ევალებოდა. **ახლა დარიგებას იძლევა, რუსეთთან ურთიერთობა უნდა მოავგაროთო, თითქოს რუსეთთან დაძაბულობის თესლი მაგას არ ჩავდოს, რასაც სავიზო რეჟიმის შემოღება მოჰყვა.** ხელისუფლებად წოდებული უზედურებიდან დაწყებული, ლაქია ოპოზიციაც ხომ მელაკუდა დიდი პოლიტიკოსის მუხთლობით ნაკვები და გამოზრდილები არიან. თავი პოლიტიკოსებად მოაქვთ და ჰგონიათ, რომ ქართველი ერი მათ ვერაგობას ვერ ხელებდა.

როცა სამშოლო სპინელი განსცადელის წინაშე დგას, ყველა პარტიველი მაშულიშვილი ძვეყნის გადარჩენისთვის მემარძოლი პოლიტიკოსია. საქართველოს ხსნისა და გაბრწყინების დროშას სწორედ ამგვარი ქართველები ააფრიალებენ.

გივი სოფიოშვილი

ნადით, ექებთ

იქნებ მაჩვენოთ და გამაცნოთ კაცი ისეთი, მღვრიე დინებას არა ჰგავდეს მარტო ის ერთი. დღეს პოსტის სურვილს მონადა ჰყავს მცირე და დიდი. ნახდა სიმშვიდე, დაეფინა გონებას ბინდი.

ბადალი არ ჰყავთ მაღლა ასვლის მუდმივ ნატვრაში, მომხვეჭელობის თესლი შფოთავს იმათ ნატარში. ერთზე ფიქრობენ: რაც რამ დარჩა შეირგონ თვითონ, ამას საერთო საქმეზე ზრუნვა კარნახობთ ვითომ.

კარგად მოეწყონ, კარგად ჭამონ, კარგად ჩაიცვან, საკუთარ ტყავზე ზრუნვის შმაგმა ტალღამ ჩაინთქათ. მაღალ სამყოფელს ხალხისთვის რომ შევებად გადაშლის, ნადით, ექებეთ! ვერ იპოვოთ ერთი ათასში!

სიმაღლე უნდათ, ათრობთ ქება თავზე საყარი, ამას ოცნებობს ჭკვათხელი თუ ჯანით საყარი. ჩაუძვრ სულში კოროფციის უფულო მონას, ნახავ ცარიელს, ვერ იპოვი სიტბოს და წონას;

სახელი მხოლოდ მას თავისი მადისთვის უნდა, საერთო საქმეს ანაცვალებს ამ მიზნებს მუდამ. ნადით, ექებეთ! განდიდებულ კაცის სათავსი, სკამს რომ შევნოდეს, ვერ იპოვოთ ერთი ათასში!

უმრავლესობას ჭკვა და სიბრძნე სკამმა შესძინა, რადგან განგებას მათთვის ეს სიკეთე ეძვრა. ღვარძლის გარეშე უდღეურნი მორცხვად არიან, ნახავ, შეიცნობ, დადის, მაგრამ ცოცხალ მკვდარია.

ჩაგრულს მაღამოს რომ უმზადებს საქმის მართვაში, პოსტები ჩხრიკეთ, ერთს ვერ ნახავთ ათი ათასში! ჩირაღდნით ეძებნოთ, ვინც სიმართლის სანთლად ანთია, ვისაც სიკეთე, სიყვარული ჰყავდა ნათლიად.

ხალხის სამსახურს რომ მიუძღვნა გულთქმა ნათელი, თავის საქებად გააძვირა სიტყვა სათქმელი. სამშობლოს უძღვნა ანთებული გრძნობა და ნება, ადამიანურ სინდისს შერჩა სიცოცხლის შევებად.

ნადით, ექებეთ ნადი კაცი ასი ათასში, სიკეთის სხივით გამოზრდილი ხალხის კალთაში, მიეცით ნდობა და მახვილი ორმხრივ ნალესი, რომ შევებად ენთოს ეგოისტის ნაქსოვ ღამეში!

გივი სოფიოშვილი (14.02.78 წ.)

ეჭვი «მუტბალი სენი»!

ეჭვი მაქვს, რომ მკითხველს ამ სიტყვის ჩემგან ხშირად ხმარება ამ „ეპისტოლეში“ არ მოენონება, მაგრამ გათხოვთ, ნუ შემზღუდავთ, რადგან ეს თემა ავირჩიე თქვენთან სასაუბროდ, სულგრძელად მაპატიეთ. ეჭვგარეშეა, რომ ჩემს გულისნადებს უეჭველად ბოლომდე მივიყვან.

ჯერ იყო და ვილაც შავკანიანმა აყლაყუდა „ამბალმა“ ოტელომ თოვლივით თეთრი ქალი — დეზდემონა დაახრჩო რალაც 25-თეთრიანი ცხვირ-სახოცისთვის.

ბოროტი ენები ამბობენ, ცხვირსახოცი არაფერ შუაშია, იეჭვიანა და იმიტომ დაახრჩო.

ათათურაჲი მუსტაფა ქემალი — განგენდა სხსლითა და მახვილით

მუსტაფა 1296 წელს (1881 წელი, ზუსტი თარიღი ცნობილი არ არის) ხიჯრიში, საბაჟოს რიგითი მოხელის — ალი რიზა ეფენდისა და მისი მეუღლის — ზიუბეიდე-ხანიმის პატრიარქალურ ოჯახში დაიბადა. 6 წლის ასაკში რელიგიურ სკოლაში გაამწესეს, მაგრამ მამის გარდაცვალების შემდეგ სამხედრო სკოლაში გადავიდა და ოფიცრის მომზადების ყველა საფეხური გაიარა. სწორედ სწავლაში წარმატებების გამო შეარქვეს მეორე სახელი ქემალი (ღირებული, უნაკლო).

XX საუკუნის დასაწყისში ოსმალეთის იმპერიაში ეკონომიკური, პოლიტიკური და სამხედრო კრიზისი დაიწყო. სულთან აბდულ-ჰამიდ II აჯანყებებს საოცარი სისასტიკით ახშობდა. სწორედ ამ პირობებში შეიქმნა ახალგაზრდა თურქების მოძრაობა „ერთობა და პროგრესი“. ამ დროს მუსტაფა სტამბოლის გენერალური შტაბის აკადემიაში სწავლობდა და საიდუმლო ორგანიზაციას „ვატანის“ (სამშობლო) აღმასრულებელი კომიტეტის წევრი გახდა. მალე ორგანიზაციას მიაგნეს და 1904 წელს მუსტაფა დააპატიმრეს, მაგრამ აკადემიის ხელმძღვანელობა გამოეხსნა და 1905 წელს დამასკოში გაგზავნეს, სადაც პირველად ეზიარა ჯარისკაცურ ცხოვრებასა და ადგილობრივი არაბული მოსახლეობის წინააღმდეგ მიმდინარე სადამსჯელო ღონისძიებების სიმძიმეს.

1906 წელს მუსტაფამ თავად ჩამოაყალიბა საიდუმლო ორგანიზაცია „სამოქალაქო და თავისუფლება“. 1908 წელს ოფიცრები ახმად ნიზ-ბეი და ენვერი (მომავალი ენვერ-ფაშა) ამბოხებულებს სტამბოლისკენ გაუძღვნეს და სულთანმა კაპიტულაციის, ასევე მის მიერ გაუქმებული კონსტიტუციის აღდგენის თაობაზე გამოაცხადა. პირველი მსოფლიო ომის დასაწყისში თურქეთში ტროუმი ვირატის — ენვერის, რაულატისა და ჯამალის დიქტატურა სუფევდა, სულთანსა და პარლამენტს, ფაქტიურად, არაფერი ეკითხებოდათ.

1914 წელს ტრიუმფირატი მიხვდა, რომ სრული კრახის წინაშე იდგა და ერთდვრთ გამოსავალს გერმანიასთან კავშირში ხედავდა. ამ დროს გერმანია ისედაც მთლიანად აკონტროლებდა თურქეთის არმიას, ფლოტს, ეკონომიკასა და პოლიტიკასაც. მუსტაფა კი ინტელისუალისა და ფრანგების შიმშილებს იბარებდა და იმდენად წარმატებულად, რომ 1916

წელს განერლომა და ფაშას ტიტული მიანიჭეს. მაგრამ 1918 წელს მდგომარეობა მკვეთრად შეიცვალა — გერმანელები ქვეყნიდან გავიდნენ, ტრიუმფირატი გაიქცა, თურქეთი ანგლო-ფრანკო-იტალიური ძალების მხრიდან დაპყრობის რეალური საფრთხის წინაშე იდგა. მუსტაფა დედაქალაქში დაიბრუნდა და ქემალისტური რევოლუციის დაიწყო.

1919 წელს ქემალმა სულთანს თანამდებობიდან გადადგომის თხოვნა გაუგზავნა და ამბოხებას სათავეში სამოქალაქო პირის სახით ჩაუდგა. 1920 წლის 12 იანვარს მუშაობა დაიწყო მეოთხე მოწვევის მეჯლისში, რომლის 173 წევრიდან 116 განმათავისუფლებელი მოძრაობის მომხრე იყო. მეჯლისის მოქმედებით შემოერთებულმა ინგლისურმა სარდლობამ 16 მარტის ღამეს სტამბოლის ოკუპაცია განახორციელა. დეპუტატთა პალატა დაშალეს, უამრავი ადამიანი დააპატიმრეს, გამოცხადდა საომარი მდგომარეობა. 23 აპრილს კი ანკარაში მუშაობა დაიწყო ახალმა მეჯლისმა, რომელსაც ქემალი ედგა სათავეში. დეპუტატებმა განაცხადეს, რომ თურქეთში რესპუბლიკა უნდა გამოცხადდეს და მისი პრეზიდენტი მეჯლისის, ანუ ახალი სახელმწიფო-ბით თურქეთის დიად ნაციონალურ კრებას უნდა აირჩიოს. ეს კი ქემალის დიადი ხნის ოცნება იყო.

ამ პერიოდში სამოქალაქო ომი უსასტიკესი ფორმებით მიმდინარეობდა, მაგრამ ქემალმა პარტიზანული რაზმების უმეტესობა რეგულარული ჯარის ნაწილებად აქცია, შეცვალა ან მოკლა ბევრი ძველი მეთაური და თავისი ოფიცრებით ჩაანაცვლა; დაუმორჩილებელი პარტიზანები გაანადგურა, შექმნა სასამართლოები, რომლებიც დეზერტირობისთვის უმკაცრესად სჯიდნენ. მფრინავი შანდარმერი კი პირდაპირ ცეცხლითა და მახვილით

მომხრების გარემოცვაში

ათათურაჲის მახვილით

ამჟამად ნაციონალიზმის მხრებშია გადასული. პარალელურად ქემალმა ამაღლა ოპოზიციონერი დეპუტატი განადგურა და მთლიანად მოუღო ბოლო ოპოზიციურ პრესას.

ოკუპანტები კი თურქეთის დანაწილებას განაგრძობდნენ. 1921 წელს მუსტაფამ ქალაქ სმირნასთან ბერძენებთან ბრძოლა მოიგო და გამოაცხადა, რომ ნებისმიერი თურქი ჯარისკაცი, რომელიც რაიმე ზიანს მიაყენებდა ბერძენებსა და სომხებისგან შემდგარ სამოქალაქო მოსახლეობას, დაიხვრეტებოდა. მაგრამ ბერძნული კვარტლები თურქმა ჯარისკაცებმა მიზანმიმართულად ააოხრეს — ძარცვას, ხოცვას, გაუპატიურებებს ბოლო არ უჩანდა. საღამოს ქუჩები გვამებით იყო მოფენილი.

13 სექტემბრის დილას ევროპელებმა შენიშნეს თურქული ჯარის ნაწილები, რომლებიც სომხურ კვარტლებში სახლებს ბენზინს ასხამდნენ და წვავდნენ, ქარმა ალი ჩრდილოეთისკენ წაიღო და მალე ათასობით სახლი ცეცხლში გაეხვია. მხოლოდ ტაძარში ხუთასამდე ადამიანი გამოიწვია, ქალაქი გაჯერებული იყო დამ-

წარი სხეულების გულისამრევნი სუნით. მუსტაფა ააღმარა ქალაქს უპირობოდ და ამბოხება, თურქეთში გამაყვავებისა და მოვლადეებისა განიხილა, ამიერიდან ის მხოლოდ თურქებს ეკუთვნის.

სამი დღის შემდეგ ათათურქმა განაცხადა, რომ 15-დან 50-წლამდე ყველა მამაკაცი ქვეყნის ცენტრალურ ნაწილში იძულებითი სამუშაოებზე გაიგზავნებოდა. ქალები და ბავშვები სმირნიდან 30 სექტემბრამდე უნდა წასულიყვნენ დანარჩენ დეპორტირებულებთან ერთად. 1921 წლის ნოემბერში მეჯლისმა ქემალი შაჰ-ზადესი უფლებამოსი-ლია დაინიშნა და მარშლის წოდება მიანიჭა.

ფრონტებზე გამარჯვებები ქემალის მხარეს იყო, მაგრამ ხელისუფლების სასულიერო ფრთამ იგი დიქტატორობაში დადანაშაულა, მუსტაფამაც უმალ მიიღო სულთნის ლიკვირების გადწყვეტილება და მექმედ VI მხოლოდ საზღვარგარეთ გაქცევით გადარჩა.

თურქეთმა თავისას მაინც მიაღწია — ლოზანის მსოფლიო კონფერენციაზე დაიცვა თავისი სახელმწიფოებრივი

დამოუკიდებლობა, 1923 წლის 29 ოქტომბერს კი რესპუბლიკად გამოცხადდა და პირველი პრეზიდენტი მუსტაფა ქემალი გახდა, რომელსაც ყოველ 4 წელიწადში ერთხელ ხელახლა და უცვლელად ირჩევდნენ იმავე თანამდებობაზე.

1924 წლის 3 მარტს მეჯლისმა ხალიფატი გააუქმა და სულთანთა დინასტიის ყველა წევრი ქვეყნიდან გადაასახლა, 1924 წლის 20 აპრილს კი მიიღეს ახალი კონსტიტუცია, რომლის მიხედვით 4 წლის ვადით არჩეულ პრეზიდენტს ხელახალი არჩევის უფლება ენიჭებოდა. ის იყო ქვეყნის მთავარსარდალი, ნიშნავდა პრემიერს, აყალიბებდა მთავრობას. კონსტიტუცია მხარს უჭერდა ისლამს, რომლის „თურქული სახელმწიფო“

რელიგიას“. დანარჩენი რელიგიების წარმომადგენლები შეზღუდული უფლებებით სარგებლობდნენ. შეზღუდული უფლებებით სარგებლობდნენ ეროვნული უმცირესობებიც. გლეხები, რომელთაც მიწები სრულად ჩამოერთვათ, სახელმწიფო გადასახადებისა და ნახევრადფოთლების წნეხქვეშ სულს დაფავდნენ. მალე ანკარაში გაჩნდა ოპოზიციური მოძრაობა, რომელსაც პროგრესულ-რესპუბლიკური პარტია ჩაუდგა სათავეში და 10 000-მდე წევრი უმალ შემოიკრიბა. რამდენიმე თვეში სამხრეთ-აღმოსავლეთით კვლავ გაძლიერდა ქურთების მოძრაობა, მაგრამ ქემალმა საგანგებო მდგომარეობა გამოაცხადა, მეჯლისს სამართალდამცავთა უფლებების შეზღუდვათა კანონი მიალეგნა, სასამართლოებს სასიკვდილო განაჩენის დაუყოვნებლივ აღსრულების უფლება მისცა. შედეგად ქურთების 47 მეთაური ჩამოახრეს,

აიპრალა ყველანაირი ოპოზიციური მოღვაწეობა, ყველა აქტიური ოპოზიციონერი სასამართლოს გადასცა, „არასასურველი“ პურანლისტები რეპრესიებს დაექვემდებარნენ.

პარალელურად მიმდინარე ურთულესი ეკონომიკური კრიზისი მიუხედავად, ათათურქი განათლების სფეროში ბევრი ფულის ჩადებას მოითხოვდა, 1926 წლის სამოქალაქო კოდექსი კი მის უფლებს მიღწევას — ქალებისა და კაცების უფლებების ფორმალურ გათანაბრებას — მოიცავდა. არაბული ანბანი ლათინურით შეიცვალა, მუსლიმანური კალენდარი — ევროპულით. ყურანი არაბულიდან თურქულად თარგმნეს. 1929-1933 წლის ეკონომიკური კრიზისის პერიოდში ქემალმა მიიღო კანონი, რომელიც ექსპროპრიაციას გაზრდასა და იმპორტის შემცირებას ითვალისწინებდა. ქემალმა სახალხო ღირსეულობის განვითარების სოციალისტური გზა და კურსი საზღვარგარეთის სახელმწიფო კაპიტალიზმისკენ აიღო. სწორედ ქემალი გახდა ეტატიზმის (საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში სახელმწიფოს მთავარი როლის) თაქირის ავტორი, თურქეთში კი — ამ მიმართულების აპოლონი.

1931-1940 წლებში თურქეთის ეროვნული შემოსავლები განუზრვლად იზრდებოდა, მაგრამ პერიოდულად ათათურქს ქურთების აჯანყებების ჩახშობა ისევ უწევდა. მტკივნეულად განიცდიდა და სასტიკად რეაგირებდა საკუთარი დიქტატურის ნებისმიერი მოწინააღმდეგის მიმართ და სიცოცხლის ბოლომდე ქემალი თავის პარტიასთან ერთად ერთმნიშვნელოვნად მმართველად რჩებოდა. 1938 წლის 10 ნოემბერს ქემალი ღვიძლის დაავადებისგან გარდაიცვალა. მთავრობის განკარგულებით იგი მის მიერვე ქვეყნის დედაქალაქად ქცეულ ანკარაში დაკრძალეს და საფლავზე მავზოლეუმიც აუგეს. ამ მავზოლეუმს მუდმივად იცავენ სამხედრო მოსამსახურეები.

პარლამენტის შენობისთან

ავღანეთის ემირ აბანულა-ხანთან ერთად

შეტყუა ასალსისე

დასასრული. დასაწყისი იხ. №39

მართალია, საფაშოს ხუთი სიმამრიდან ორი — ახალქალაქი და ხერთვისი — უკვე რუსების ხელში იყო, მაგრამ აუღლებელი დარჩა სამი: ანყური (ბორჯომის ხეობის შესასვლელის ჩამკეტავი), არდალანი (არზრუმის გზაზე) და ბოლოს — ახალციხე, რომელიც ამჟამად ინახავდა იმ ამბავს, თუ ცხრამეტი წლის წინათ როგორ მდგარად აღუდგა წინ რუსულ ძალას.

ამ მოვლენამ კიდევ უფრო განამტკიცა აზრი, რომ ახალციხე თავისი თავის გარდა არავის დაემორჩილებოდა. ამ ბოლო დროს თურქეთის არმიის მიერ განცდილი არაერთი მარცხის მიუხედავად, იგი არ შეშინებულა. პირიქით, **ჰარისი, ახალქალაქისა და ხერთვისის დასაფარად ახალციხელს უფრო მატად გაუღვიძა სიამაყე და გაუღვიძა ზიზღი გამარჯვებულის მიმართ.** ქალაქის მცხოვრებთა თავიანთი მმართველი გამოუშვეს ქალაქიდან, რადგან ეჭვი ეპარებოდათ მის სამხედრო შესაძლებლობებში, გაგზავნეს ის კიოს მუჰამედ-ფაშასთან (რომელიც მათ დასახმარებლად მოიქცაროდა) იმის სათქმელად, რომ ისინი არ საჭიროებდნენ მის დახმარებას და რომ თვითონ გაუმკლავდებოდნენ რუსებს 10 ათასზე მეტი მამაცი მეომრით.

ახალქალაქიდან ახალციხეში ორი გზა მიდიოდა: ერთი შემოვლითი (ას სამოცი ვერსის), მოხერხებული ქვემეხების გადასაგორებლად, გადიოდა არდალანზე; მეორე, უმოკლესი (60 ვერსის), მაგრამ გადიოდა ციხეჯვრის მაღალ ტყიან ქედებზე, ისეთ ადგილებზე, სადაც აქამდე არა თუ არ გაუვლია არც ერთ ურემს, არამედ იქ მგზავრობაც მოუხერხებელი იყო.

მიუხედავად ამ გზის მოუხერხებლობის გამო, პასკევიჩმა მისი სწორად და მთლიანად გზა აირჩია, რადგანა უმოკლესი მანძილი აქლევდა მას საშუალებას, დაესწრო კიოს მუჰამედის არმიისთვის ახალქალაქიდან 2 აგვისტოს გამოვიდა. მაგრამ ჯარებმა ძლივს განახორციელეს ერთი გადასვლა, ციხისჯვრის მთებმა ისინი თავის მრისხანე ქვის მკლადე ააღო.

მრავალ მოსაზრებათა მიხედვით ციხისჯვარზე ლაშქრობა საბოლოოდ გადაწყდა და რუსული კორპუსი ახალქალაქიდან 2 აგვისტოს გამოვიდა. მაგრამ ჯარებმა ძლივს განახორციელეს ერთი გადასვლა, ციხისჯვრის მთებმა ისინი თავის მრისხანე ქვის მკლადე ააღო.

ვებში მოაქცია. გამართლდა პასკევიჩის წინასწარმეტყველება: მიიღეს ინფორმაცია, რომ კიოს მუჰამედ-ფაშა, დატოვა რა სოლანლულის მთები, აჩქარებით მიემართება არდალანისკენ, რათა გაუსწროს პასკევიჩს. ეს ინფორმაციები მოდიოდა ყარაფაფახიანებისგან. პასკევიჩმა მაშინვე გაუგზავნა მათ პროკლამაცია, რომლითაც მთელ მათ ხალხს რუსეთის ქვეშევრდომობას სთავაზობდა. ყარაფაფახიანებმა შეატყობინეს, რომ სიამოვნებით დათანხმდებოდნენ, მაგრამ ეშინოდათ იმ ოცდაათი ათასიანი თურქული არმიისა, რომელიც მათკენ მოემართებოდა. ამ ინფორმაციამ გაართულა რუსთა კორპუსის მეთაურობა და ისევ წამოსწავნა პლანზე გზის არჩევის საკითხი.

საჭირო იყო დაფიქრება, ხომ არ წასულიყვნენ არდალანზე, გაშლილ ველზე ბრძოლაში რომ დაემარცხებინათ თურქები და გადაესროლათ ისინი ყარსისკენ. მეორე მხრივ, გაჩნდა ეჭვი თვით ამ ინფორმაციების სისწორეზე: ყარაფაფახიანებმა რუსების ქვეშევრდომობის თვალსაზრისით მიზნით ხომ არ გამოიყენეს ეს ყველაფერი?

ამ შემთხვევაში, ნავიღოდა რა არდალანზე, პასკევიჩი დაკარგავდა ძვირფას დროს და ნამდვილად მისცემდა თურქებს საშუალებას, მიესწროთ მისთვის ახალციხეში.

მერყეობა დიდხანს არ გაგრძელდებულა. პასკევიჩმა გადაწყვიტა, ინფორმაციის შემოწმების მიზნით ღამით გაეგზავნა გადაცემული თარჯიმანი, კაპიტანი შემირ-ბეგლია-როვი, თავად კი კორპუსის უმოკლესი გზით მთებში გადასასვლელისკენ გასძლიოლდა.

ციხეჯვრის ქედი მცირე კავკასიის ერთი ყველაზე მრუვალი ადგილია. ასეთი მთები არც სომხეთშია, არც — საქართველოში.

რუსულმა არმიამ უვალი გზებით გადაიარა მალაქის მთები, მთელი გრენადერთი ბრიგადა, ხერთვისიდან წი-

გენერალ-ფელდმარშალი პეტრე გურკო

ნასწარ გამოშვებული, ორი დღე კაფავდა ტყეში სავალ გზას, რათა შესაძლებელი გამხდარიყო ულრან ტყეში ქვემეხების გადაადგილება. ამ სამომავლოდ დათანხმდებოდნენ, მაგრამ ეშინოდათ იმ ოცდაათი ათასიანი თურქული არმიისა, რომელიც მათკენ მოემართებოდა. ამ ინფორმაციამ გაართულა რუსთა კორპუსის მეთაურობა და ისევ წამოსწავნა პლანზე გზის არჩევის საკითხი.

ამ შემთხვევაში, ნავიღოდა რა არდალანზე, პასკევიჩი დაკარგავდა ძვირფას დროს და ნამდვილად მისცემდა თურქებს საშუალებას, მიესწროთ მისთვის ახალციხეში.

მართალია, საქართველოდან ბორჯომის ხეობით პასკევიჩთან შესაერთებლად ხერსონის გრენადერთა პოლკის ექვსი ათეული და დონელი კაზაკების პოლკი (ოთხი ქვემეხით) მოემართებოდნენ, მაგრამ ეს ძალები (სულ ათას რვაასი კაცი) 7 აგვისტოზე ადრე ახალციხეში ვერ ჩავიდოდნენ.

5 აგვისტოს, დილით პასკევიჩი ჭოგობით აპირდებოდა ტარიტორიას — ახალციხის შემოგარენს. მათაურის აზრით, პოზიციებზე დადგინა მათთვის უფრო სასიფარო იქნებოდა, ვიდრე

წინსვლა. ამიტომ ძალადისკენ დაქმნა ბრძანა.

ადგილზე დარჩენა ზურგის დაცვის მიზნით 42-ე ეგერთა პოლკს (თორმეტი საბრძოლო ქვემეხით) უბრძანა, დანარჩენები კი მტკვრის მარცხენა ნაპირზე გადავიდნენ.

გადასვლა დაიწყო დილით 10 საათზე. მონინალმდევე შეეცადა მათ შეჩერებას, მაგრამ ტყეების წვიმაში მოჰყვა, რის გამოც ქალაქისკენ დაიხია და მდინარე ახალციხე-ჩაის მაღალ ნაპირებზე განლაგდა. ასევე შეჩერდა რუსთა ჯარი. შუადღე იყო. მზე საშინლად აცხუნებდა და ჯარისკაცებმა შესვენება გადაწყვიტეს.

ამასობაში პასკევიჩმა ყურადღება ტაუშან-ტაფას ბორცვს მიაქცია, საიდანაც იმართებოდა ციხისმიმართ. მთავარი შეტევა სწორედ მასზე უნდა განხორციელებულიყო. ოთხი საათისთვის ცოტა აგრილდა და შეიარაღებული ჯარისკაცები დოლების ბრავუნით წინ დაიძრნენ. თექვსმეტი ბატარეის ქვემეხი ჩოროთი აიტანეს სიმაღლეზე და ველზე მდგარ თურქულ ბატალიონს ცეცხლი გაუხსნეს. თურქებმა უკან დაიხიეს. რუსთა ქვეითებმა წინააღმდეგობის გარეშე დაიკავეს ტაუშან-ტაფა. რუსული ბანაკი მხოლოდ მარცხენა ფლანგიდან არ იყო დაცული. ახალციხე-ჩაის მარჯვენა ნაპირიდან თურქებს ჩასაფრების საშუალებაც ჰქონდათ და რუსთა კარგებთან მიახლოებაც შეეძლოთ. მსგავსი რამ რომ არ მომხდარიყო, პასკევიჩმა მარჯვენა ნაპირზე ეგერთა ბატალიონი წამოსწავლა პოდპოლკოვნიკ მიკლაშევსკის მეთაურობით. მათთან გაგზავნა დრავუნთა და ულანთა დივიზიებისგან შემდგარი კავალერისტთა პოლკი პოლკოვნიკ რაევსკის მეთაურობით.

სალამოს საათი იყო. მონინალმდევის ცხენოსანთა რაზმი ხრამებში იმალებოდა. ახალი ადგილას რუსთა ბანაკის გადაბარგება მტრისთვის ნათელი იყო, ამიტომ მდინარე ახალციხე-ჩაის ორივე მხრიდან ცხენოსანთა მთელი ეს მასა წინ დაიძრა. **რუსული პოზიციის მარჯვენა ფლანგს, სადაც ერეკლეს პოლკის ბატარეა იყო განლაგებული, ოთხი ათასმა თურქმა შეუტია. მათ რუსები საფანტითა**

და ცეცხლით გაუმასპინძლდნენ. მაშინ თურქებმა ჯირითით დააპირეს, გასცლოდნენ იქაურობას და მკვეთრად შებრუნდნენ მარცხნივ, მაგრამ მარჯვენა ფლანგის ბოლოში ქართული პოლკის ბატალიონის ბატარეას გადააწყვეტნენ. კაზაკთა ორი პოლკი და თათართა ცხენოსნები კვალში ჩაუდგნენ გაქცეულებს და დროებით წაართვეს.

რაევსკიმ ჯერ კიდევ ბრძოლაში ჩაბმამდე გეზი მონინალმდევის ფლანგზე აიღო. ოლონდ უსწორმასწორო რელიეფის მკვეთრი აღმართებისა და დაღმართების გამო ცხენოსანთა სწრაფი მოძრაობა ჭირდა. ის იყო მარცხენა ნაპირის აღმართზე გამოჩნდა მათი თავები, რომ თურქები მათკენ გაემართნენ. თავის მხრივ, რაევსკიმ ნიშანი მისცა ჯარს და პირველი ხაზი შეტევაზე გადავიდა. ულანთა ქვეითებული პოლკის მეთაური, პოლკოვნიკი ანრეში თავად მიუძღოდა სერპუხოვის ესკადრონს და მონინალმდევის ბრძოლაში შეიჭრა. თურქთა მთელი მარცხენა ფლანგი დამალა, ახალციხისკენ იხედოდა. გააფთრებულ ულანებს არ შეეძლოთ, დაენახათ, რა ხდებოდა მათ უკან. იქ კი სისხლიანი კატასტროფა ახლოვდებოდა.

ნიუგეგორდის პოლკის მეოთხე ესკადრონი მაიორ კაზასის მეთაურობით შეტევაზე გადავიდა რა ულანებთან ერთად, ისე გაიტაცა გაქცეულთა დევნამ, რომ ათასობით თურქის ალყაში აღმოჩნდა. მიკლაშევსკიმ ბატალიონმა სირბილით მოუსწრო მათ, მეორე ხაზიდან ნიუგეგორდის პოლკის მესამე ესკადრონი პოდპოლკოვნიკ ანდრონიკოვთან ერთად მოვიდა და ბრძოლის სურათი თვალდახამხამებში შეიცვალა.

გათავისუფლდა რა თურქთა ზენოლისგან კაზასის ესკადრონი, ისევე ამხედრდა ცხენებზე და ორივემ ერთდროულად შეუტია თურქთა ცხენოსნებს.

თურქები ვერ გაუმკლავდნენ ამ ზღაპრულ, არარეალურ მეომრებს და ათასობით მათგანი შეშინებული გარბოდა.

როცა კავალერიის დიდი ნაწილი ბრძოლაში იყო ჩაბმული, რეზერვში მხოლოდ ბორისოგლებსკის ულანთა პოლკის

ერთი ესკადრონი რჩებოდა როტმისტრ ლაუს ხელმძღვანელობით.

ახალი ორიანთასაციანი თურქთა ბრძოლა შემდგომად უშავლი გზებით აღმოჩნდა რაზმარვისბის ზურგში. ყველაფერი ამ წუთში იყო დამოკიდებული. საბედნიეროდ, როტმისტრი ლაუს ძალიან განწინასწორებული პიროვნება იყო. მას მშვიდად შეეძლო სიტუაციაში გარკვევა. ლაუს პანიკის გარეშე შეაბრუნა ჯარი და თურქები ზურგის ნაცვლად პირისპირ აღმოჩნდნენ მსკრივებად დაწყობილ ჯარისკაცებთან. თურქებმა ბოცეპული დარჩნენ, აბა-მანათა პატარა ჯგუფი მომენტალურად მსკრივებად გაშლილ შეიარაღებულ ჯარისკაცთა ესკადრონად რომ გადაიქცა

და, საიდანაც მოვიდნენ, ისევე იქით წავიდნენ. ულანები თითქმის ხრამამდე მიჰყვნენ მათ კვალს. შემდეგ ლაუს ბრძანებით ისევ სანყის პოზიციაზე დაბრუნდნენ, რადგან მათი ყოფნა აქ უფრო მნიშვნელოვანი იყო.

ლამდებოდა და მონინალმდეგებზეც მიწნარდნენ. ნიუგეგორდელები და სერპუხოვოელი ულანები არაქათგამოცლილი ცხენებით დაბრუნდნენ ბანაკში. აღმოჩნდა, რომ მთელი კორპუსის დანაკარგი 44 კაცი არ აღემატებოდა.

მარცხენა ფლანგის კავალერისტებმა ამ ბრძოლაში ბრწყინვალე სახელი მოიპოვეს. ამის შესახებ პასკევიჩმა ხელმწიფისთვის აწვდოდა.

გენერალ-მაიორ ლეონოვს, პოლკოვნიკ ანრეშს, მაიორ კაზასის, როტმისტრ ლაუს ჯილდოდ წმ. გიორგის მეოთხე ხარისხის ორდენი გადასცეს. პასკევიჩმა ხელმწიფის წინაშე გამირობისა და მამაცობისათვის წმ. გიორგის მესამე ხარისხის ორდენით დასაჯილდოვებლად რაევსკი წარადგინა, მაგრამ ხელმწიფემ მას ეს ჯილდო გენერალ-მაიორის ჩინით შეუცვალა.

5 აგვისტო ახალციხის მაღალ კედლებთან მისასვლელად გამართული ბრძოლის ბოლო ეტაპი იყო. ამასთან, იგი იყო პირველი რეალიზებული მომავალი სისხლიანი მოვლენებისა. **ახალციხის ალყაში მორატყულ ციხისმიმართა და რუსულ ბანაკზე სიკვდილის ანგელოზმა უკვე გაიცივითა მისი პირველი ფრთები.**

ვახილი კოტო ხუთოქმედი ნაწარმიდან „კავკასიის ომი“

გამოვიდა საეხნიარ-პოპულარული ჟურნალის

«ისტორიული მემკვიდრეობა»

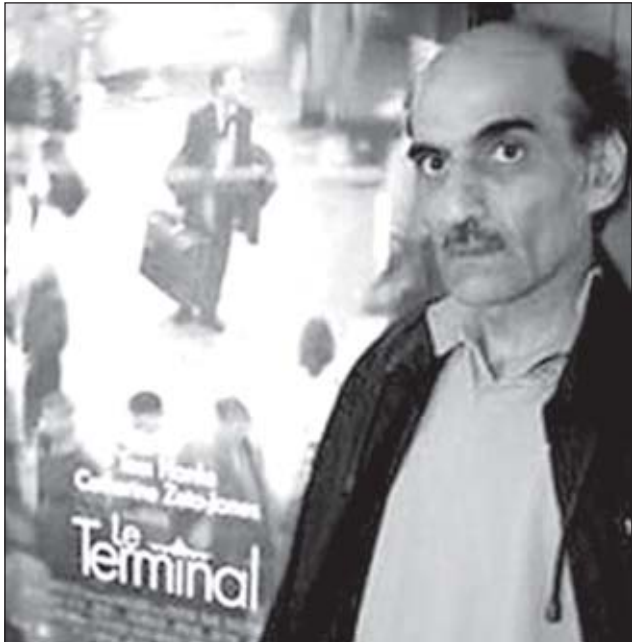
მეთერთმეტე ნომერი

ჟურნალი დღევანდლობის აქტუალურ საკითხებსაც ეხმარება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსაც ვრცლად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც «ისტორიული მემკვიდრეობის» ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიიქცევს მკითხველთა ყურადღებას, რადგან «ისტორიული მემკვიდრეობა» საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს. ჟურნალის რედაქტორია თამარ ქორიძე.

არასამთავრობო ორგანიზაცია — «ისტორიული მემკვიდრეობა» — გამოსცა ისტორიული დოკუმენტების კრებული სახელით, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს ასახავს. კრებული გამოცემულია მკითხველთა ფართო წარსათვის, რამათუ პოლიტიკური კონფლიქტების გარეშე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებსა და დადგენილებებს ასახავს ნარსულ სინამდვილას. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტებით დაინოვრების მზარდ და საზოგადოებრივ, გამოცემა ფრად დროული და აქტუალური. მსურველებს კრებულითა შეძენა შესაძლებელია ნიგინის ბაღისაგან. დაგზავნითი ინფორმაციისათვის დაგზავნით: 34-32-95.

ადამიანები ერთნაირებიც ვართ და განსხვავებულებიც; ამბობენ, ბუნებაში ორს, ზუსტად ერთნაირს, ვერაფერს ნახავთო, მაგრამ არიან ადამიანები, რომელთა განსხვავებულობაც ყველანაირ სტანდარტს სცილდება და რომელთა უცნაურობებსაც ხშირად მეცნიერებიც ვერ უძებნიან ახსნას.

იგი 22 წელია, აეროპორტში ხსოვრობს

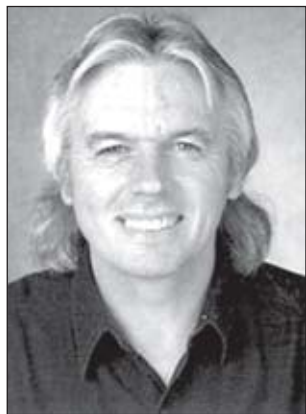
მეჭრან კარიმი ნასსერი ირანიდან ლტოლვილია და უკვე 22 წელია, პარიზის შარლ დე გოლის სახელობის აეროპორტის პირველი ტერმინალის მოსაცდელ დარბაზში ცხოვრობს.

თავის დროზე ირანში ის დააპატიმრეს, ციხეში გაამწყვდეს, აწამეს და შემდეგ ქვეყნიდან გააგდეს. მას შემდეგ უმედეგოდ ცდილობს, პოლიტიკური თავშესაფარი მიიღოს საფრანგეთში, ბრიტანეთში ან კიდევ სხვა ქვეყანაში, მაგრამ ყველასგან ცივ უარს იღებს. საქმე ისაა, რომ მეჭრანს არანაირი დოკუმენტი არ გააჩნია — ყველა საბუთი ბრიტანეთისკენ მიმავალს გზაში მოჰპარეს. პიტროუში ჩასვლისას ბრიტანულმა მთავრობამ უდოკუმენტო ადამიანის ქვეყანაში შემწვებაზე სასტიკი უარი განაცხადა. ამიტომ ნასსერი

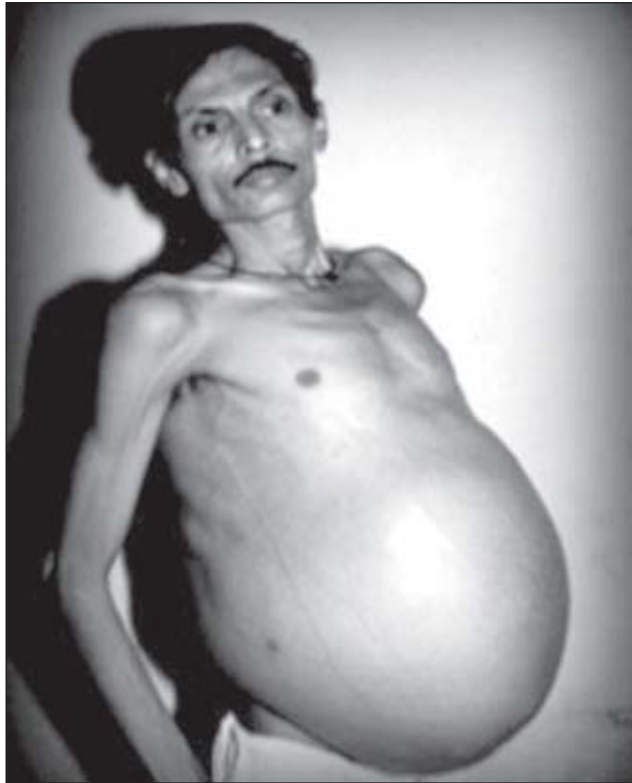
ისევ უკან, საფრანგეთის აეროპორტში, დააბრუნეს. მას შემდეგ მეჭრანს აღარც უცდიდა სადმე ნასვლა — საფრანგეთს არ შეუძლია უსაბუთო ადამიანი ქვეყნის ტერიტორიაზე შეუშვას და ლტოლვილის სტატუსი მიანიჭოს. დოკუმენტების გარეშე პირვნების დასადგენად ირანელს სამშობლოში დაბრუნება დასჭირდება, იქ კი სიხარულით არავინ ელის. ჩაკეტული წრე, უკვე 22 წელია, გრძელდება. მეჭრანი მუდმივად მოსაცდელ დარბაზშია, თან აქვს მთელი თავისი ქონება და ერთი შეხედვით ჩვეულებრივი მგზავრივით გამოიყურება. ამბობენ, რომ სწორედ ამ უბედური ირანელის ისტორია გახდა ფილმ „ტერმინალის“ სცენარის საფუძველი. ფილმში მთავარ როლს ტომ ჰენქსი ასრულებს.

ის კუანოიდას აბრკივს

ყოფილი პროფესიონალი ფეხბურთელი, ტელეკომენტატორი, ბრიტანეთის „მწვანეთა“ პარტიის ლიდერი დევიდ აიკი, უკვე ათი წელია, საყოველთაო შეთქმულების თეორიის ამოხსნითა დაკავებული და მთელ მსოფლიოს უმტკიცებს, რომ ჩვენ ხვთაებრივი ჰუმანოიდურებად გვგონებოდნენ. მისი თეორიის მიხედვით, სწორედ ამ არსებებმა შექმნეს ოდესღაც სამყაროცა და ადამიანებიც. აიკის თეორიის შესაბამისად, მსოფლიო ცხოვრობს საიდუმლო ორგანიზაცია „ელიტას“ მემდივი კონტროლის ქვეშ. ეს ორგანიზაცია თურმე უხსოვარ დროში დაფუძნდა, ოღონდ მაშინ „ბაბილონის სამეფო“ ერქვა. ამ ჰუმანოიდურებად გვგონებდნენ რასამ მსოფლიოს შესძინა ისეთი პოლიტიკური მოღვაწეები, როგორებიცაა არიან ჯორჯ

ბუშ უმცროსი, დედოფალი ელისაბედ II და ა. შ. დევიდს გულწრფელად სჯერა, რომ სწორედ ჰუმანოიდები არიან დამნაშავენი ბავშვთა სისასტიკესა და მოზრდილთა სატანოზმში. დევიდი 15 წიგნის ავტორია, ასე რომ, თეორიის დეტალების შესწავლა საყოველთაოდ ხელმისაწვდომია.

კახი, როელიც მუხლით ატარებს ქვას

სანჯუ ბზაგატი ყოველთვის ისე გამოიყურებოდა, თითქოს ორსულობის ბოლო სტადიაზეა. უზარმაზარი მუცელი არა მხოლოდ სიარულს, სუნთქვასაც კი უშლიდა. 1999 წელს ექიმებმა სიმსივნის დიაგნოზი დაუსვეს და სასწრაფო ოპერაცია დაუნიშნეს, მაგრამ ოპერაციის დროს უჩვეულო „გასუქების“ მიზეზი გაირკვა: სანჯუს მუცელში მისი ტყუპისცალი ძმა ცხოვრობდა. ქირურგი თვალს არ უჯერებდა. გაჭრეს თუ არა პაციენტი, მისი მუცლიდან რაღაც სანაყოფე სითხის მაგვარი გადმოიღვარა, შემდეგ კი რაღაც არსების კიდურები, თმისანი თავი და ბოლოს მთელი სხეულიც გამოჩნდა. ოპერაცია ძალიან ჰგავდა საკეისრო კვეთას, სანჯუმ თითქოს ბავშვი გააჩინა. როგორც შემდეგ გაირკვა, ის უიშვიათესი დაავადებით „ნაყოფი ნაყოფში“ იყო დაავადებული — მუცლადყოფნის პერიოდში ერთი განაყოფიერებული კვერცხუჯრედი მეორის შიგნით მოხვდა და პარაზიტული ნესით განაგრძო განვითარება. შედეგად, დედა მხოლოდ ერთ შვილს ბადებს, მეორე ნაყოფი კი თავისი ტყუპისცალის ორგანიზმში განაგრძობს სიცოცხლეს მისი დაბადების შემდეგაც. ცანჯუმ მუტირებული ტყუპისცალი მუცლით 36 წლის მანძილზე ატარა.

ოფისიალურად მკვლად აღიარებული

საბრალო ლალ ბიხარი 1976-დან 1994 წლამდე ოფიციალურად ითვლებოდა გარდაცვლილად. მთელი 18 წლის განმავლობაში ჩრდილოეთ ინდოეთის შტატ უტარ-პრადეშის მკვიდრი უშედეგოდ ებრძოდა ბიუროკრატიულ სისტემას და ცდილობდა, დაემტკიცებინა, რომ ცოცხალი და ჯანმრთელია. შორეულ 1976 წელს ლალმა ბანკიდან კრედიტის აღება მოინდომა და მოულოდნელად აღმოაჩინა, რომ ცოცხლებში აღარ ეწერა. აღმოჩნდა, რომ მკვიდრმა ბიძამ ლალი გარდაცვლილად იმის გამო გამოაცხადა, რომ მემკვიდრეობით მისი კუთვნილი მიწა მიეღო. ბიუროკრატიულ მანქანასთან 18-წლიანი ბრძოლის მანძილზე ბიხარმა აღმოაჩინა, რომ ის მარტო არ იყო და მიცვალებულად კიდევ არაერთი ცოცხალი ინდოელი ითვლებოდა. ასამდე

ადამიანი აბსოლუტურად წარუმატებლად ცდილობდა დაემტკიცებინა, რომ არასდროს მომკვდარა. სწორედ მაშინ შექმნა ბიხარმა თავისი „მიცვალებულთა ასოციაცია“, რომელშიც უკვე 20 000-ზე მეტი ადამიანია გაერთიანებული. ახლა ისინი ერთად იბრძვიან ცოცხლების უფლებებისთვის.

ადამიანი, რომელსაც სჯერა, რომ ღვთისაა

მათეოსი მიცუო ექსცენს-ტრიული იაპონელი პოლიტიკოსია, რომელსაც გულწრფელად სჯერა, რომ ქრისტია. მისი პოლიტიკური პროგრამის თანახმად, ის ქრისტეს მსგავსად მოაწყობს სასტიკ სამსჯავროს, ოღონდ პოლიტიკური სისტემისა და ქვეყნის კანონმდებლობის გამოყენებით. „მხსნელის“ პირველი ნაბიჯი მისი პრემიერ-მინისტრად დანიშვნა უნდა გახდეს. ამის შემდეგ მუცო გაეროს ხელმძღვანელობას გეგმავს, შემდეგ კი ნელ-ნელა მსოფლიოს მბრძანებელი გახდება თავისი პოლიტიკური და რელიგიური შეხედულებებით. ღვთის წყალობით, ამ დრომდე მათეოსმა ვერც ერთი არჩევნები ვერ მოიგო,

სამაგიეროდ საყოველთაოდ ცნობილი გახდა თავისი ექსცენტრიული სარეკლამო კამპანიებით და მუდმივი თხოვნებით კონკურენტებისადმი, ნუ მოეგონებოდათ ფეხებში და ნებაყოფლობით ჩაიტარონ ხარაკირი.

ადამიანი, რომელიც საკუთარი თავის როლის პაპია

კანზასელი დევიდ ალენ ბოდენი არც მეტი, არც ნაკლები, თვითაღიარებული რომის პაპი მაიკლ I-ია. პაპად ის 1990 წელს კათოლიკეების, მისი ჩათვლით, ექვსკაციანმა ჯგუფმა აირჩია და როგორც ეს ექვსეული მიიჩნევს, პიი XII ისტორიაში უკანასკნელი პაპი იყო, მას შემდეგ მხოლოდ

უზურპატორები იყვნენ. მაიკლ I-მა თავისი სახლის ერთი ოთახი ერთდროულად ეკლესიად და სამუშაო კაბინეტად გადააკეთა და იმდენი მოახერხა, რომ მრევლი 50 ადამიანამდე გაზარდა და ორმოცდაათივეს უმტკიცებს, რომ სამყაროს აღსასრული ახლოსაა.

მან 28 წელი იხსოვრა მიწისქვეშეთში

1941 წელს სიოიტი იოკო იაპონიის საიმპერატორო ჯარში მსახურობდა და თავის სამხედრო ნაწილთან ერთად კუნძულ გუამზე გაგზავნეს. 1944 წელს, მას შემდეგ, რაც კუნძული ამერიკულმა ჯარმა აიღო, იოკომ გაქცევით უშველა თავს. იგი მხოლოდ 1972 წელს იპოვეს კუნძულის ერთ-ერთ ყველაზე მოუდგომელ ადგილას, სადაც ორ ადგილობრივ მცხოვრებთან ერთად იმალებოდა. 28 წლის განმავლობაში სიოიტი მინის ქვეშ გათხრილ გამოქვაბულში იმალებოდა, გარეთ გამოსვლისა ეშინოდა და წარმოადგენდა არ ჰქონიბრძვიან ცოცხლების უფლებებისთვის.

რომ ცოცხალი დაგვრუნდი“, — ამოილულულა ძველი, დაუანგებელი თოფით ხელში იაპონიაში დაბრუნებულმა იოკომ.

ადამიანი, როელსა არადროს სძინავს

არადა, ერთ დროს ისიც ჩვეულებრივ იძინებდა ყოველ ღამით, მაგრამ უკანასკნელი 37 წელია, 80 წელს მიტანებულ ტაი ნგოკს წუთითაც არ მოუხუჭავს თვალი. ყველაფერი 1973 წლის იმ საბედისწერო დღეს დაიწყო, როდესაც ჩვეულებრივი გრიპის ვირუსი შეხვდა. გრიპისგან ისე განიკურნა, როგორც დანარჩენი ადამიანები ვიკურნებიან ხოლმე, მაგრამ უკვე 13 500 ღამეა, უმედეგოდ ითვლის ცხერებს

ჩაძინების იმედით. საოცარია, რომ ესოდენ ხანგრძლივმა უძილობამ მის ჯანმრთელობას არაფერი ავნო. ექიმებმა ხანგრძლივი გამოკვლევების შედეგად მხოლოდ ღვიძლის უმნიშვნელო პრობლემები აღმოაჩინეს. არადა, უკვე დიდი ხანია, აღარავინ დაობს იმაზე, რომ ძილი ადამიანისათვის სასიცოცხლო მნიშვნელობის მოვლენაა და უიმისოდ გაძლება ორგანიზმის შესაძლებლობებს აღემატება.

ადამიანი, როელი ყველაფერს ჭამს

მიშელ ლოტიტომ სახელი იმით გაითქვა, რომ ჭამს აბსოლუტურად ყველაფერს, რისი ჭამაც საყოველთაოდ მიღებული არაა. ეს ადამიანი გამოსვლებისას ნთქავს მეტალს, მინას, რეზინს და სხვა მასალებს, რომლებიც ველოსიპედების, მოტოციკლეტების, ტელევიზორებისა და სხვა ტექნიკის აწყობისათვის გამოიყენება. ერთხელ მან საკუთარ

თავსაც გადააჭარბა და მთელი თვითმფრინავი „Cessna-150“ გადაყლაპა! როგორც ნესი, მიშელის „საკვებ“ ნივთებს შლიან და პატარა ნაჭრებად ანაწევრებენ, ლოტიტო კი ამ ნაჭრებს ყლაპავს და წყალს აყილებს. არასაკვები ნივთების ჭამა მან ჯერ კიდევ ბავშვობიდან დაიწყო, 16 წლის ასაკიდან კი სახალხო „ტრაპეზებს“ მართავს.

ფესსაველი 2 500 000 დოლარად

ეს მართლაც მაღალქუსლიანი ძვირფასი ფესსაცმელია, რომელზეც 960 ცალი ლალის თვალა დამაგრებული. მბრწყინავი შედევი ცნობილმა იუველიერმა სტიუარტ ვაიცმანმა სპეციალურად ერთი ქალბატონის — შოლივედის მსახიობისათვის

შექმნა. მისი სახელი საიდუმლოდ რჩება. ცნობილია მხოლოდ ის, რომ ქალს ფესსაცმელი ოსკარით დაჯილდოების ცერემონიაზე უნდა ჩაეცვა, მაგრამ ერაყში ომის დაწყების შემდეგ მან გადაწყვიტა, ამერიკელი ჯარისკაცებისათვის სოლიდარობის გამოსახატა-

ეგვიპტის უკანასკნელი მეფე ფარუკის სამინახელი

1965 წელს რომში ეგვიპტის უკანასკნელი მეფე ფარუკი დევნილობაში გარდაიცვალა. სიკვდილი მაშინ ეწვია, როდესაც, ტრადიციულად, აუარება ნუგბარს ნთქავდა სადილად. მეფე უკანასკნელი წლების მანძილზე ძალიან ბევრს ჭამდა და ზედმეტ წონასაც უჩიოდა. რომში კი 1950-იანი წლების გადატრიალების შემდეგ გაიქცა, რადგან მასა და მის უკიდურესად კორუმპირებულ მთავრობას სამშობლოში აღარ დაედგომებოდათ. მაგრამ თავისი მმართველობის

ველობის წლებში ფარუკი ეგვიპტელ ელიტაში მოდის ნამდვილი კანონმდებელი იყო და მისი გეგმვების შესახებ მთელმა მსოფლიომ იცოდა. უამრავი მდიდრული აგარაკისა და სასახლის,

ასამდე უნიკალური ავტომანქანის კოლექციის მფლობელს ევროპის ელიტურ კლუბებში უყვარდა დროის გატარება. ყველა ასეთი ვიზიტი კი აუცილებლად გულისხმობდა ძვირფასი ნივთების შეძენასაც.

სწორედ მეფე ფარუკის საძინებლის ავეჯი შეიძინა ახალი ორლეანის ანტიკვარიატის სალონმა 985 000 დოლარად. უნიკალური ავეჯი მე-19 საუკუნეშია დამზადებული და, ვინაიდან შეკვეთით დამზად-

დებინეს წითელი ხისაგან, მსოფლიოში ერთადერთია. მასზე მითოლოგიური და გამოგონილი ფანტასტიკური არსებები მოოქროვილი ბრინჯაოს სკულპტურების სახითაა მიმაგრებული.

ოქროზე ძვირფასი

არაბეთის გაერთიანებული ემირატების მკვიდრმა 14 მილიონი ამერიკული დოლარი იმისთვის გადაიხადა, რომ მის ავტომანქანას მხოლოდ ერთი ციფრისაგან შემდგარი ნომერი „1“ ჰქონოდა. აბუ-დაბის აუქციონზე არაბი ბიზნესმენის მიერ შემოთავაზებული ეს თანხა ავტომობილის ნომრისათვის ოდესმე გადახდილ თანხებს შორის აბსოლუტურ რეკორდსმენად იქცა.

უღაპროების პირველი ქორწილი

ულამაზო ადამიანების გაცნობის საიტმა თავისი პირველი სერიოზული წარმატება აღნიშნა — ონლაინ-სერვისით გაცნობილმა წყვილმა გამოაცხადა, რომ დაქორწინებას აპირებს. საიტი „TheUglyBugBall.com“, რომელიც აცხადებს, რომ „საექვო გარეგნობის“ ადამიანების ურთიერთობისთვის შეიქმნა, უკვე ერთი წელია, ფუნქციონირებს. 2010 წლის აგვისტოში სწორედ ამ საიტზე გაიცნეს ერთმანეთი 36 წლის ტომ კლიფორდმა და 31 წლის ჯანი უოკერმა, რომლებიც დასავლეთ ინგლისის გლოსტერშირის საგრაფოში ერთსა და იმავე ქალაქში ცხოვრობენ.

ისინი ერთმანეთს პირველად სექტემბრის ბოლოს შეხვდნენ და მაშინვე მოეწონათ ერთმანეთი. ძალიან მალე, სულ 4 პაემნის შემდეგ, გადაწყვიტეს, ნიშნობის შესახებ განეცხადებინათ. როგორც კი საიტის ადმინისტრაციამ ამის შესახებ შეიტყო, წყვილს საჩუქრად მაშინვე საქორწინო მოგზაურობას შეჰპირდა.

ქორწილი რამდენიმე თვეში გაიმართება.

საშინელი ღვაწლის საკონდიტრო

ორიოდე დღის წინათ ლონდონში გაიხსნა საკონდიტრო, რომელშიც საშინელი ღვებულები და სხვა სახის ტკბილეული გაიყიდება. წამოწყების იდეა პელოუინის დღესასწაულს უკავშირდებოდა. ათასგვარი საშინელების ფორმისა და შეხედულების, მაგრამ უგემრიელესი ღვებულების შეძენის უფლება მხოლოდ 18 წელს გადაცილებულებს მიეცათ.

საკონდიტრო კომპიუტერულ თამაშ „Silent Hill“-ის სტილშია გაფორმებული. მის მომსახურე პერსონალს კი ზომბებისა და ყველანაირი უწმინდურის ფორმები აცვიათ. მენიუში არის 666 დასახელების საშინელი ნამცხვარი, რომელთაგან ზოგს სისხლიანი გულის შესახედაობა აქვს, ზოგს — კბილებდაკრეჭილი ჩოჩნისი.

31 ოქტომბერს, პელოუინის დღესასწაულის დასრულების შემდეგ, საშინელი საკონდიტრო დაიკეტა.

ფისოების ყუთის „გაგზიზიარება“

ფლორიდის შტატში გამნალმველების ჯგუფი მოსახლეობის სოციალური დაცვის კომიტეტის შენობასთან გამოიძახეს. სწორედ აქ აღმოაჩინეს საეჭვო ყუთი. ადგილზე ათი სპეციალისტი გავიდა, ათივეს სპეციალური დამცავი კოსტიუმი ეცვა და ყუთის ირგვლივ მთელი კვარტალი გადაკეტეს. როდესაც „გაგზიზიარების“ სამუშაოები დაიწყო, გაირკვა, რომ ყუთში რამდენიმე კნუტი იჯდა.

კნუტები ყუთის რენდგენის აპარატით დათვალიერებისას გამოჩნდნენ. როდესაც ყუთი ერთ-ერთმა გამნალმველმა გახსნა, ერთი კნუტი ისე ამოხტა, რომ საბრალო გამნალმველი უკან დაგვარდა. როგორც შემდეგ გამნალმველები ამბობდნენ, მცდარი გამოძახებები ხშირია, მაგრამ საეჭვო ყუთში ცოცხალ არსებებს პირველად გადააწყდნენ.

სოროსი აშერიკას ნარკოტიკების ლეგალიზაციისკენ მოუწოდებს

ამერიკელმა ფინანსისტმა ჯორჯ სოროსმა ქვეყანაში მარიხუანის ლეგალიზების არა მარტო იდეა წამოაყენა, არამედ ამ ნარკოტიკის გამოყენების ლეგალიზებისთვის აუცილებელი კანონპროექტის მხარდასაჭერად მილიონი დოლარიც გაიღო. მილიარდელის აზრით, კანონებს, რომელთა მიხედვითაც კალიფორნიაში მარიხუანის მოხმარება კრიმინალურ დანაშაულად ითვლება, გაცილებით მეტი ზიანი მოაქვს, ვიდრე სარგებელი. პარალელურად კი მარიხუანა იყო და ამ დრომდეც რჩება ყველაზე პოპულარულ არალეგალურ ნარკოტიკულ საშუალებად მსოფლიოს უამრავ ქვეყანაში.

ამჟამად კალიფორნიის შტატში მარიხუანის ლეგალიზებასთან დაკავშირებით გაცხადებული კამათია. მილიარდების მფლობელი სოროსი კი, როგორც „Wall Street Journal“-ი იოწყება, მათ რიგებს შეუერთდა, ვინც აქტიურად უჭერს მხარს ამ ნარკოტიკის გამოყენების ლეგალიზებას. უფრო მეტიც, მის მიერ ლეგალიზების კამპანიისათვის შეწირული მილიონი კერძო პირის საგან გადებულ უდიდეს თანხად იქცა. როგორც გამოცემა აღნიშნავს, ცნობილი ინვესტორის მილიონი სწორედ მაშინ ჩაერთო საქმეში, როდესაც კალიფორნიელმა ამომრჩეველმა გაგანია წინასაარჩევნო კამპანიისას შტატის მე-19 კანონის წინააღმდეგ გამოსვლები დაიწყო.

რამდენიმე დღეში შტატში მარიხუანის ლეგალიზებაზე, კერძოდ, პირადი მოხმარებისთვის მისი მცირე რაოდენობით ნარკოტიკის ლეგალიზების თაობაზე რეფერენდუმი გაიმართება და მაშინ, როდესაც ამ მნიშვნელოვან მომენტამდე სულ ცოტა დრო რჩება, ამერიკელი მილიარდელი, რომელიც მთელი წლის მანძილზე აქტიურად უჭერდა მხარს აშშ-ის დემოკრატიულ პარტიას, ადგა და აღნიშნული კანონპროექტის მხარდამჭერ კომიტეტს მილიონიანი ჩეკი გამოუწერა.

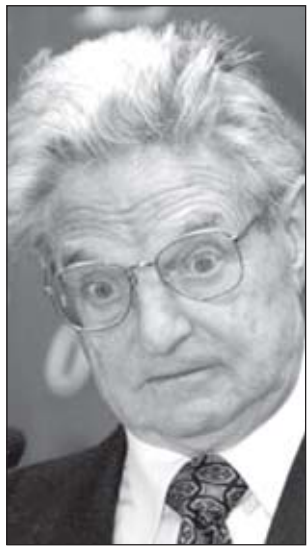
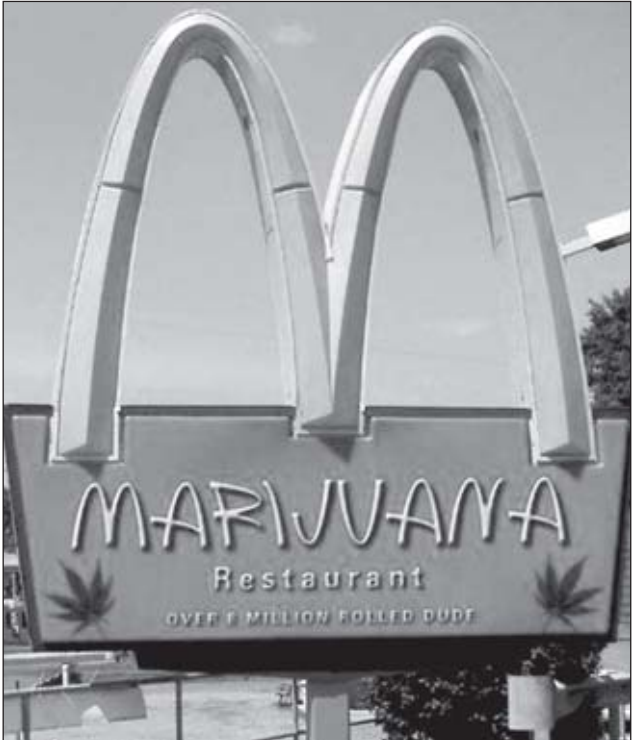
იმ შემთხვევაში, თუ კანონპროექტი მიიღებენ, შტატის ნაზიონალიზაცია, 21 წლის ასაკის მიღწეულ, მცხოვრებს უფლება ექნება, დათმოს და მოიყვანოს მცირე რაოდენობით ნარკოტიკული საშუალება, პირადი მოხმარებისათვის.

საკუთარი პოზიციის ასახვ-

ლაზე გავრცელებულ ნარკოტიკად რჩება. ამიტომ აკრძალვა მხოლოდ ფასების მომატებასა და ამ კანონებისადმი მოსახლეობის ნეგატიური დამოკიდებულების ზრდას იწვევს.

გარდა ამისა, სოროსი მიუთითებს, რომ აშშ-ის გადასახადების გადამხდელმა უზარმაზარ თანხებს სარგებენ ნარკოტიკების მომხმარებლების ნაწილში და რეალიზაციის ნაწილში მმართველი სახელისუფლო სისტემის წარმომადგენლები და სახსრები გამოუთავისუფლებია. სოროსი ირწმუნება, რომ მარიხუანის ლეგალიზება მექსიკისა და სხვა ქვეყნების დამნაშავეთაგან ირგვინება და რეალიზაციის ნაწილში მმართველი სახელისუფლო სისტემის წარმომადგენლები და სახსრები გამოუთავისუფლებია. სოროსი ირწმუნება, რომ მარიხუანის ლეგალიზება მექსიკისა და სხვა ქვეყნების დამნაშავეთაგან ირგვინება და რეალიზაციის ნაწილში მმართველი სახელისუფლო სისტემის წარმომადგენლები და სახსრები გამოუთავისუფლებია. სოროსი ირწმუნება, რომ მარიხუანის ლეგალიზება მექსიკისა და სხვა ქვეყნების დამნაშავეთაგან ირგვინება და რეალიზაციის ნაწილში მმართველი სახელისუფლო სისტემის წარმომადგენლები და სახსრები გამოუთავისუფლებია.

ნელად სოროსმა იმავე გაზეთ „Wall Street Journal“-ში გამოაქვეყნა სტატია სათაურით „რატომ ვუჭერ მხარს მარიხუანას“. სათაურიდან გამომდინარე, ცხადია, მასში ნარკოტიკის ლეგალიზების არგუმენტები ჩამოთვლილი. კერძოდ, მილიარდელი წერს, რომ მოქმედი კანონები, რომელთა წყალობითაც ნარკოტიკის მოცემული სახეობის გამოყენება კრიმინალად ითვლება, საზოგადოებისთვის სიკეთის ნაცვლად ზიანის მომტანია. სოროსის მტკიცებით, სისხლისსამართლებრივი დევნა ვერ აფერხებს მარიხუანის გამოყენებასა და რეალიზაციას, რის შედეგადაც ის აშშ-ში ყვე-

რაოდენობასაც და ნარკოტიკებისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის სისტემების კორუფციულობასაც. პოლიციის დანაშაულის გაცილებით სერიოზული სახეობების წინააღმდეგ ბრძოლისთვის ძალები და სახსრები გამოუთავისუფლებია.

სოროსი ირწმუნება, რომ მარიხუანის ლეგალიზება მექსიკისა და სხვა ქვეყნების დამნაშავეთაგან ირგვინება და რეალიზაციის ნაწილში მმართველი სახელისუფლო სისტემის წარმომადგენლები და სახსრები გამოუთავისუფლებია. სოროსი ირწმუნება, რომ მარიხუანის ლეგალიზება მექსიკისა და სხვა ქვეყნების დამნაშავეთაგან ირგვინება და რეალიზაციის ნაწილში მმართველი სახელისუფლო სისტემის წარმომადგენლები და სახსრები გამოუთავისუფლებია. სოროსი ირწმუნება, რომ მარიხუანის ლეგალიზება მექსიკისა და სხვა ქვეყნების დამნაშავეთაგან ირგვინება და რეალიზაციის ნაწილში მმართველი სახელისუფლო სისტემის წარმომადგენლები და სახსრები გამოუთავისუფლებია.

სოროსის არც ის გამოჩენია მხედველობიდან, რომ ქვეყნის განათლების სისტემაში აუცილებელია ნარკოტიკებისადმი მიუკერძოებელი მიდგომის დამკვიდრება. თავად ფინანსისტი, ისევე, როგორც მომხმარებლის, ბებებისა და პაპების აბსოლუტური უმრავლესობა, ლელავს ახალგაზრდებზე, რომელთაც ნარკოტიკებთან დაკავშირებული პრობლემები აქვთ, მაგრამ მიიჩნევენ, რომ ამ პრობლემების თავიდან აცილების საუკეთესო საშუალებაა, გაუღწევად და ფეხტურად მიანოდონ ინფორმაცია მომავალ თაობებს იმის შესახებ, თუ რა ზიანს აყენებს და რა საფრთხეებს უქმნის ნარკოტიკი მათ ჯანმრთელობას.

უნდა აღინიშნოს, რომ სოროსი მსუბუქი ნარკოტიკული საშუალებების ლეგალიზაციის მომხრეთა რიგებში პირველად არ აღმოჩნდა, მანამდე ის მარიხუანის სამედიცინო საშუალებად გამოყენებას უჭერდა მხარს. ამის თაობაზე კანონი ამერიკის ერთ-ერთ ყველაზე ლიბერალურ შტატად აღიარებულ კალიფორნიაში 1996 წელს უკვე მიიღეს.

რაც შეეხება თავად ამერიკელებსა და მარიხუანისადმი მათ დამოკიდებულებას, კალიფორნიის საზოგადოებრივი პოლიტიკის ინსტიტუტის კვლევის შედეგების თანახმად, მოსახლეობის 49% მისი ლეგალიზების წინააღმდეგია.

ამერიკის სამართალდამცავი სისტემის წარმომადგენლები მსოფლიოს ერთ-ერთ უმდიდრესი ადამიანის ზემოქანმოვლილ არგუმენტებს არ იზიარებენ. მათ უკვე დადეს პირობა, რომ უმკაცრესად დევნიან ყველას, ვინც ჯერ კიდევ მოქმედი კანონმდებლობით აკრძალული კულტურის მოშენებით დაკავდება.

rambler.ru

სსს — პარგბპიი, ანუ როგორ მოვიშოროთ პრეზიდენტი

პარგვიის ამჟამინდელ პრეზიდენტ

ფერნანდო ლუგოს წარსულში

„ლარიბების მღვდელს“ უწოდებდნენ. ის ძალიან სწრაფად დანინაურდა კათოლიკურ იერარქიაში და ეპისკოპოსობასაც მიაღწია, რის შემდგომ, მასიური სახალხო მხარდაჭერის წყალობით, 2008 წლის 15 აგვისტოს, ქვეყნის უმაღლეს თანამდებობაზე შეუდგა მოვალეობის შესრულებას.

მას იმედი ჰქონდა, რომ ქვეყნისთვის ბევრ სიკეთეს გააკეთებდა — აპირებდა, უარი ეთქვა ეროვნული ეკონომიკის დამანგრეველ ნეოლიბერალურ კურსზე და იმ პრეზიდენტებს შეუერთებოდა, რომლებიც „XXI საუკუნის სოციალიზმს“ ამენებენ ლათინურ ამერიკაში. მაგრამ პრეზიდენტ ლუგოს ჩანაფიქრის განხორციელება არ აცადეს — პარლამენტი, რომელშიც მისი მომხრეები უმცირესობას წარმოადგენენ, ლარიბების მხარეს არ დადგნენ და დაპირებული აგრარული რეფორმა ჩაშალეს. პოლიტიკური ცხოვრების მუდმივ ფაქტორად ქვეყანაში სამხედრო გადატრიალების საფრთხე იქცა.

2009 წლის სექტემბერში პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ აშშ-თან სამხედრო თანამშრომლობის შესახებ შეთანხმების გაგრძელებას არ აპირებს და სიტუაციაც დაიძაბა. პარამაისბან ასეთ პატივმოქმედებას განაცხადებს არაპიონ ელოდა, განსაკუთრებით აშშ-ის საელჩო ასუსნიონ. ის მოწმადნოი ცაზი მიხის გამარდნს ჰგზდა.

პენტაგონის პროგრამისათვის „ახალი ჰორიზონტები“ რამდენიმე თვიანი მოსამზადებელი სამუშაოები წყალში ჩაიყრა. ამ პროგრამის მიხედვით, 2010 წელს პარგვიაში 500-კაციანი ამერიკული კონტინგენტი უნდა გაგზავნილიყო. ოფიციალური მიზანი საზღვაო ქვეითების ადგილობრივ პირობებთან შეგუება და პარგვალ სამხედროებთან მათი თანამშრომლობის აწყობა იყო. სინამდვილეში კი ობამას ადმინისტრაციას აპირებდა, პენტაგონისთვის „პოპულისტური“ ბოლივიისგან 200 კილომეტრით დაშორებული ბაზის „მარშალ ესტეგარიბისას“ გამოყენება მომდევნო ათი წლით უზრუნველყო.

ამგვარი „დესანტი“ ამერიკამ ადრეც არაერთხელ გაგზავნა „კუმანიტარული ოპერაციებისა“ და „მოსახლეობის სამხედრო დამხრების“ მიზნით, სინამდვილეში კი ის „სამი საზღვრის ზონაში“ (პარგვიის, ბრაზილიასა და არგენტინას შორის) მდგომარეობის დაძაბვის შემთხვევისთვის ამერიკული ჯარის სრულმასშტაბიანი განლაგებისთვის ინფრასტრუქტურას ამზადებდა და სადაზვერვო სამუშაოებს ასრულებდა.

გამაფრთხილებელი საბრძოლო მანევრების მიზნად გაშინგტონი, ცხადია, პარგვიის ტერიტორიაზე არსებული ტერიტორიული ორგანიზაციების — ალ ქაიდასა და ჰეზბოლას ზუღეები სახელდებოდა. მომრავლებული ამერიკელი სამხედროების ნამდვილი სამიზნე კი ვენესუელის, ნიკარაგუის, ეკვადორისა და ბოლივიის „აშშ-ის არამეგობარი პოპულისტური რეჟიმები“

არიან. პენტაგონის ის რეგიონალური თავდაცვის სისტემაც რიგიანად ამფოთებს, რომელსაც სამხრეთამერიკელი ერების კავშირი (Unasur) აშშ-ის გარეშე ამენებს.

მაგრამ პრეზიდენტმა ფერნანდო ლუგომ „ახალი ჰორიზონტების“ რეალიზაციაზე სასტიკი უარი განაცხადა და, სანამ ამ გადანყვეტილებას მიიღებდა, Unasur-ის ქვეყნების კოლეგებისგან მიღებულ მასალებს გულდასმით გაეცნო. სწორედ ამ მასალებიდან ჩანდა თვალნათლივ, რომ კო-

ფორმაციას“ აშშ-ის სპეცსამსახურებთან ლუგოს თანამშრომლობის შესახებ. ამასთანავე, დაუინებით მიანიშნებდნენ, რომ მისი ბიძა — ეპიფანო მენდეს ფლიტასი — ცსს-ს „დეზერტირმა“ ფილიპ ეიჯიმ გამოავლინა, როგორც ამ ორგანიზაციის აგენტი პარგვიაში. „ფერნანდო ლუგოს თითქმის ყველა ნათესავს ჰქონდა კავშირი ამერიკის დანესებულებებთან, სახელმწიფო დეპარტამენტთან და USAID-თან“, — ამგვარ მტკიცებულებებსაც წაანყვებოდა. ეს საკმაოდ მოხერხებული ნაბიჯი იყო ლუგოს მტრების მხრიდან, პრეზიდენტს მხარდაჭერაზე უარი გამოუცხადეს მისმა მომხრეებმაც.

ორიოჯ თვის წინათ პრესაში პიკვალდ გგორნდა ინფორგზიი იიის შესახებ, როგ ჯანგრთელ, ენგბიულ, გყარი ფსიქიკის გქონე პრეზიდენტს სიხივანე ალმოიწნდა

ლუმბიაში ამერიკის ბაზები ეკვადორის სასაზღვრო ზონაში „FARC“-ის ბანაკებზე შეტევისათვის იქნა გამოყენებული. ვაშინგტონის მორიგი შესაძლო ავანტიურებისათვის საკუთარი ქვეყნის ტერიტორიის აშშ-სთვის დათმობა პრეზიდენტმა ლუგომ არ ისურვა.

პარგვიაში აშშ-ის ელჩმა ლილიანა აილდემ განაცხადა, რომ პრეზიდენტის ეს გადაწყვეტილება „სამწუხაროა“ და იმედი გამოთქვა, რომ აშშ-სა და პარგვიის შორის თანამშრომლობის სხვა ყველა პროგრამა, მათ შორის არა მხოლოდ სამოქალაქო, არამედ სამხედრო სფეროშიც, ხელუხლებელი დარჩებოდა. ქალბატონ ელჩს, უპირველეს ყოვლისა, ის პროგრამა ჰქონდა მხედველობაში, რომლის თანახმადაც ოფიცერთა კადრების მომზადება და იარაღის შეძენა გათვალისწინებული. ცხადია, ამერიკა ყველაფერს გააკეთებდა იმისთვის, რომ პარგვალში ოფიცრების „პოპულისტურ“ ქვეყნებში მომზადება, სამხედრო-ტექნიკური თანამშრომლობისათვის კი ბრაზილიასთან ან არგენტინასთან პარტნიორობა არ დაუშვას. აშშ-ის საელჩოსათვის მოვლენების ამგვარად შემოზრუნება აბსოლუტური ფიასკო იქნებოდა.

ლუგოს მიდრეკილება „პოპულისტური“ ქვეყნების ლიდერებისაკენ იმთავითვე ადარდებდათ აშშ-ის საელჩოსა და სპეციალური სამსახურების წარმომადგენლებს, რომლებიც ამავე საელჩოს ფრთებქვეშ მოღვაწეობენ პარგვიაში. თუკი უღმრულოივარიანულ ალიანსთან სტრატეგიულ დგახლოების გზით ნაპ, ლათინური ამერიკის საზგაბი კიდე ერთ მტკიცებულებას მიიღებენ, რომ აშშ-ის პოლიტიკა რგბიონში დიონი-დლი მცირდება. ამის დაშვება კი არგვითარ შემთხვევაში არ შეიძლება. ჯერ კიდევ 70-იან წლებში პენრი კისინჯერი ამბობდა: „თუ ჩვენ არ შეგვიძლია ლათინური ამერიკის კონტროლი, როგორ შევძლებთ მსოფლიოში დომინირებას?“

ლუგოს წინააღმდეგ ნამდვილი ომი დაიწყო. დისკრედიტირების მიმართულებით პროპაგანდისტული კამპანია არა მხოლოდ ქვეყნის, არამედ მთელი კონტინენტის მასშტაბით ამოქმედდა. პრესა წერდა მის მრავალრიცხოვან უკანონო შეილზე, აურაცხელ სიმდიდრეზე, კორუფციისადმი შემწენარებულ დამოკიდებულებაზე და ასე შემდეგ. ცსს-ს აგენტების წყალობით, მასმედია ავრცელებდა „სარწმუნო ინ-

უჩვეულო საჰაერო ტრანსპორტი

ამ საჰაერო ტრანსპორტს 150 ტონა ტვირთის გადაზიდვა შეუძლია. ამ საოცარი ტექნიკის წყალობით, საცხოვრებელი ადგილის გამოცვლა ძალზე გაიოლდება — აეროსტატი ახალ საცხოვრებელ ადგილზე არა მარტო ნივთებს, არამედ სახლსაც გადაიტანს.

სატრანსპორტო საშუალების სიგანე 150 მ-ია, ხოლო ტვირთის წონა, რომლის ზიდვასაც ის შეძლებს, 150 ტონას უდრის. შედარებისთვის: მძლავრ სატვირთო შევლემფრენს ჰაერში 20 ტონის აწევა შეუძლია. აეროსტატის ფრენის სიშორე თითქმის 200 კმ-ს შეადგენს, ხოლო მისი უჩვეულო ფორმა მინაზე დაშვებას გააიოლებს.

პოეტური ქრივის ჩეპიონატი

იაპონიაში პოეტური კრივის ჩემპიონატი გაიმართა. შეჯიბრი ტოკიოში ჩატარდა. ტურნირში მონაწილეობდნენ მოყვარული პოეტები, რომლებიც კრივის რინგზე მდგარნი თხზავდნენ ლექსებს. ნაწარმოები ნებისმიერ თემაზე შეიძლება ყოფილიყო — პოლიტიკითა და ფილოსოფიით დაწყებული, ყოველდღიური ყოფა-ცხოვრებით დამთავრებული.

პოეტური კრივის ორგანიზატორის — კაცუნორი კუსუნოკის თქმით, ტურნირის გამართვის იდეა იმაში მდგომარეობს, რომ ახალგაზრდა იაპონელებს შიშის დაძლევაში დახმარებოდნენ და მათში შეჯიბრში მონაწილეობის სურვილი აღეძრათ. ჩვეულებრივ კრივთან ამ კონკურსს საერთო არაფერი აქვს. შეჯიბრების თითოეულ მონაწილეს რინგზე სამი წუთი ეთმობოდა, ოღონდ ამ დროის მანძილზე მათ ერთმანეთისთვის ცხვირ-პირი კი არ უნდა გაეღებინათ, ხელოვნების შედევრები უნდა შეექმნათ.

პიკველი „მწანესასუარაიანი“ ავტობუსი

ნიუ იორკის ქუჩებში mta-ს კომპანიის 45000 ავტობუსი ფუნქციონირებს. მხატვარმა და დიზაინერმა მარკო ანტონიო კოსიომ თითოეულის სახურავზე მცენარეების „მწვანე ხალიჩის“ განთავსების წინადადება წამოაყენა. მის პრექტს, ესთეტიკური ფუნქციის გარდა, მეგაპოლისის ეკოლოგიის გაუმჯობესება აქისრია. მსოფლიოში პირველი ასეთი ბიოავტობუსი, რომლის სახურავზეც 15 კვ/მ „მწვანე საფარი“ განთავსდა, მთელი თვის განმავლობაში დადიოდა ლონგაილენდში, ბროქსში, პენსილვანიასა და ოჰაიოში. პრექტის ავტორის მტკიცებით, მისი გამოგონება გაუმჯობესებს სითბურ ბალანსსა და აკუსტიკურ პირობებს, შეამცირებს CO₂-ის გამოტყორცნას ატმოსფეროში. პირველი ეგზემპლარის სახურავზე 15 კვადრატული მეტრი მწვანე საფარი განთავსდა. თუ ყველა ავტობუსი მის ბედს გაიზიარებს, ნიუ იორკს დაახლოებით 35 აკრი მიწის ფართობი შეემატება.

საინფორმაციო
ანალიტიკური
სააგენტო

უნივერსალური წყალი
„ისიდა“

**მათთვის, ვისთვისაც
კვირფასია ჯანმრთელობა**

სუფრის წყალი „ისიდა“ აკმაყოფილებს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის („ჯანმო“) მოთხოვნებს. სერტიფიცირებულია და დღიური ნორმის ოდენობით შეიცავს ადამიანისთვის აუცილებელ და შეუცვლელ მიკროელემენტებს (J, F, Mn, Ca, K, Mg, Na, Zn).

ქიმიკატი — ხელს უწყობს დედის ორგანიზმში ნაყოფის განვითარებას (დეფიციტი იწვევს კრეტინიზმს); მოქმედებს მოზარდის ნორმალურ განვითარებაზე; იცავს ადამიანს ჩივივისგან; მოქმედებს გულსისხლძარღვთა და ცენტრალურ ნერვულ სისტემაზე.

F ფტორი — მინერალიზაციის პროცესების ბიოკატალიზატორია. მისი დეფიციტი იწვევს მინერალიზაციის დარღვევას, კბილის კარიესს.

Mn მანგანუმი — მოქმედებს ჰორმონებსა და ფერმენტებზე. მისი დეფიციტი იწვევს ინსულინარული აპარატის მოშლას, პოტენციის დაქვეითებასა და პათოლოგიურ სიმსუქნეს.

Ca კალციუმი — მონაწილეობს ძვლის უფრედების წარმოქმნაში. მოქმედებს სისხლის შედეგებაზე, ნერვული იმპულსების გადაცემაზე, ფერმენტული პროცესების აქტივობაზე.

K კალიუმი — უზრუნველყოფს გულის კუნთის მუშაობასა და მის ბუნებრივ აქტივობას, ხელს უწყობს მეხსიერების გაუმჯობესებას.

Mg მაგნიუმი — ამაგრებს ჩონჩხის ძვლებს, კბილის მინაქარს. ხელს უწყობს თირკმელების, ღვიძლის, გულისა და ტვინის ნორმალურ ფუნქციონირებას.

Na ნატრიუმი — ფიზიოლოგიური (უფრედგარეთ) სითხის ძირითადი შემადგენელი ნაწილია. არეგულირებს სისხლის წნევას და იცავს სისხლის ბუფერობას.

Zn თუთია — შედის თითქმის ყველა უფრედის შემადგენლობაში, არეგულირებს მოზარდის ორგანიზმის ნორმალურ განვითარებასა და სქესობრივ მომწიფებას.

საპრობო მინერალიზაცია შეადგენს 350 მგ/ლიტრზე, რაც უზრუნველყოფს გულის კუნთის ნორმალურ მუშაობას, ტვინის ქერქისა და ქერქქვეშა ცენტრების აქტივობას, თირკმლის ნორმალურ ფუნქციონირებას, ზრდის ღვიძლის დეტოქსიკაციურ ფუნქციას და ინარჩუნებს ძვლოვანი ქსოვილების ნორმალურ შემადგენლობას.

სასმელად გამოსადეგი არც ერთი სხვა წყალი (არც მდინარის, არც ტბის, არც ჭის და არც წყაროსი) არ შეიცავს ჩამოთვლილ მიკროელემენტებს ერთდროულად და საკმარისი რაოდენობით, ამიტომ მათი ყოველდღიური და ხანგრძლივი გამოყენება ორგანიზმში რომელიმე ელემენტის დეფიციტს იწვევს, შესაბამისად, — ფუნქციონალურ დარღვევებს, რასაც ეწოდება მიკროელემენტოზი. მას მიეკუთვნება ენდემური ჩივი, კარიესი, ფსორიაზი, პათოლოგიური სიმსუქნე და სხვ.

„ისიდა“ გამოიზრუნა ოჯახური მოხმარებისთვის, ისხმება ხელის ტუმბოთი ალჭურვილ 20-ლიტრიან ბალონებში.

მსაკველავა დააკეთე თბილისში: 899-16-30-21.

890-26-15-15 (ოფისი); რუსთაველი: 890-11-50-99; 895-91-24-14.

პირველი
საინფორმაციო სააგენტო

pirweli.com.ge

FACT
www.fact.ge
ACM Group

ჯაბა ჟვანია მწუხარებით იუწყება ბიძაშვილის

გორა შვანია

ტრაგიკულად დაღუპვას და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

პანაშვიდი 4, 5 ნოემბერს, დაკრძალვა 6 ნოემბერს.

მისამართი: ზუგდიდის რაიონი, სოფელი ნარაზენი.

გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოს“ რედაქცია მწუხარებას გამოთქვამს

გორა შვანია

ტრაგიკულად დაღუპვის გამო და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის
ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრიგალა-კონცერტს
ვიაჩესლავ ბორტნოვსკი
უდირიშორებს

თბილისის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრი 3 ნოემბერს, 19 საათზე, გიწვევთ ეროვნულ მუსიკალურ ცენტრში (დავით აღმაშენებლის გამზ. №127) გალა-კონცერტზე. კონცერტში მონაწილეობენ ოპერის თეატრის გუნდი, ორკესტრი და მომღერლები: **ირმა გერკენიშვილი, სულხან გვალაშვილი, ირაპლი კახიძე, ნიკოლოზ ლაშვილიაშვილი, მარიკა მარტიშვილი, ელენა პუტინოვა, ირინა რატიანი, ინგა ჯახუტაშვილი.**

კონცერტის პროგრამაშია **ვოლფგანგ ამადუს მოცარტის, ჟოაკინო როსინის, ჯუზეპე ვერდის, კამილ სენ-სანსის, ჯაკომო პუჩინის, პიეტრო მასკანის ნაწარმოებები.**

გალა-კონცერტს წარუძღვება ცნობილი ბელარუსი დირიჟორი **ვიაჩესლავ ბორტნოვსკი.**

ვიაჩესლავ ბორტნოვსკი — ბელარუსის რესპუბლიკის ერთ-ერთი წამყვანი დირიჟორია. იგი სანკტ-პეტერბურგის რიმსკი-კორსაკოვის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის კურსდამთავრებულია (მისი აღმზრდელები იყვნენ **გ. ერუშესკი, ბ. ტილესი, ა. იანსონი.**)

ვიაჩესლავ ბორტნოვსკიმ 1986 წელს დააარსა მინსკის კამერული ორკესტრი „კოლეგიუმ მუსიკუმ“, რომელიც 1992 წლიდან სიმფონიურ ორკესტრად გარდაიქმნა.

ამ ორკესტრს ვიაჩესლავ ბორტნოვსკის დირიჟორობით ჩანერილი აქვს მუსიკა მრავალი კინოფილმისთვის, კომპაქტ-დისკი „კლასიკური მუსიკის მარგალიტები“. 2005 წელს პირველად მსოფლიოში კომპაქტ-დისკზე მისი დირიჟორობით ჩანერა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ჰიმნი.

დირიჟორი თანამშრომლობს ისეთ შემსრულებლებთან, როგორებიც არიან: **ნორმან ნიკოვი, ლიუდმილა მაგო-მელოვა, ჟერომ გიშარი, სტეფან კარდონი, მარკ ბლინოვი, ბილ სპიტი, გალინა ჩარნი-სტეფანსკა.**

დირიჟორის რეპერტუარი ფართო და მრავალმხრივია. იგი ეპოქალური და სტილისტური თვალსაზრისით. და მან, ვიაჩესლავ ბორტნოვსკი

უპირატესობას ანიჭებს გვიანი რომანტიკოსი კომპოზიტორების ნაწარმოებებს, ასევე, რუსულ და საბჭოთა კლასიკას.

25 წელიწადია, პროფესორი ვიაჩესლავ ბორტნოვსკი აქტიურ პედაგოგიურ მოღვაწეობას ბელარუსის კულტურისა და ხელოვნების სახელმწიფო უნივერსიტეტში ეწევა.

წიდა ანდრია პიკველნოდულის
სამონასტრო კომპლექსის საბაქლო

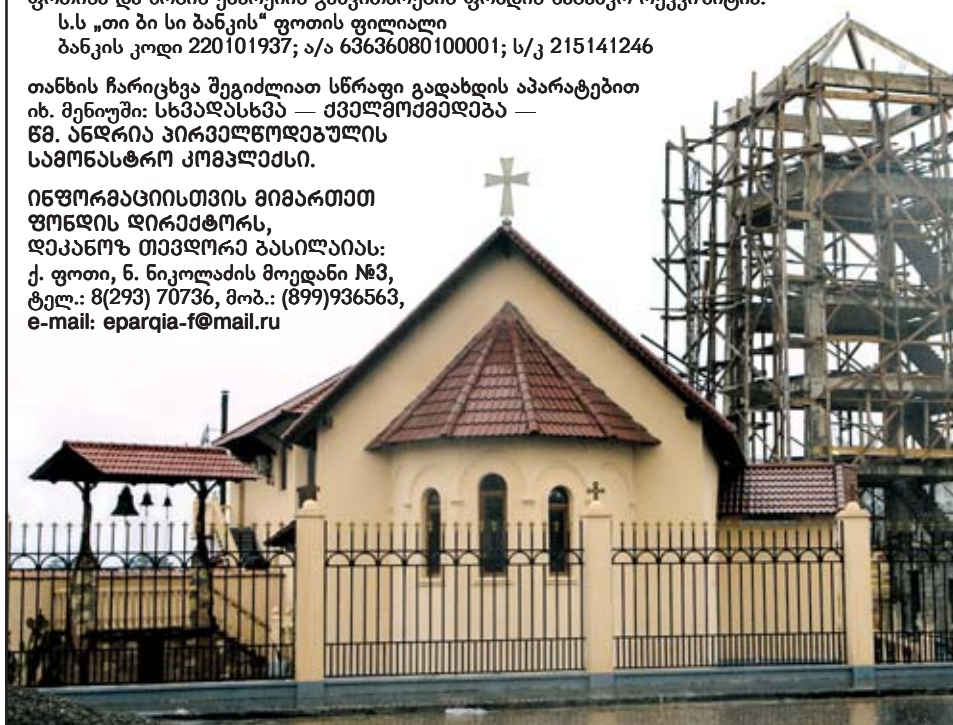
ს.ს „გაერთიანებული ტელეკომი“ 602602
შპს „ახტალი“ 700818
შპს „მაგნიტომი“ 200320
შპს „ჯეოსელი“ 700305
შპს „ბილიანი“ 200333

ფოთისა და ხობის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზიტები:

ს.ს „თი ბი სი ბანკი“ ფოთის ფილიალი
ბანკის კოდი 220101937; ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვა შეგიძლიათ სწრაფი გადახდის აპარატებით
იხ. მენიუში: სხვადასხვა — ძველმომქმედა —
წმ. ანდრია პიკველნოდულის
სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიმართეთ
ფონდის დირექტორს,
დეკანოზ თეოდორე ბასილიას:
ქ. ფოთი, ნ. ნიკოლაძის მოედანი №3,
ტელ.: 8(293) 70736, მობ.: (899) 936563,
e-mail: eparqia-f@mail.ru

საქართველო ისტორიული რეკონსტრუქციის
სააგენტო

http://www.geworld.net

მთავარი რედაქტორი ირაპლი თოდუა

მთავარი რედაქტორის მოადგილეები:

არმაზ სანაბლიძე, გონდო მძინარაშვილი

ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანგარაშვილი

ვებრედაქტორი გორა ხაშტაძე

რეალიზაციის მენეჯერი დავით ბუაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაძე, გაზეთი ხელმძღვანელოვს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.

მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6

ტელ.: 34-32-95; e-mail: info@geworld.net